

ماهنامه علمی، تحلیلی و خبری
سال چهارم - شماره پنجاه و پنجم
مرداد ماه ۱۴۰۰
قیمت: ۵۰۰۰۰ تومان

جهان معدن

Jahane Madan

رهبر انقلاب در حکم تنفیذ ریاست جمهوری بر اولویت‌های دولت سیزدهم تأکید کردند:

**میدان دادن به جوانان، رفع موانع تولید
تقویت پول ملی و توانمندسازی مردم**

اولویت‌های معدنی دولت سیزدهم

MIDDLE EAST
MINES & MINERAL INDUSTRIES
DEVELOPMENT HOLDING Co.

www.midhco.com

شرکت ساهمی ذوب آهن اصفهان

سال ۱۴۰۰

تولید پشتیبانی، مانع زدایی

گرمی باد
هفته دولت
شهادت رجبی و بهمن
یاد و طره

تولید ریل در ذوب آهن اصفهان، انقلابی در
صنعت حمل و نقل ریلی کشور

رهبر انقلاب در حکم تنفیذ ریاست جمهوری
بر اولویت‌های دولت سیزدهم تأکید کردند؛

میدان دادن به جوانان، رفع
موانع تولید تقویت پول ملی و
توانمندسازی مردم

۶

دکتر اردشیر سعد محمدی
مدیر عامل شرکت مس خبر داد:

تحولی عظیم در منطقه ورزقان

۴۲

وزیر صمت چه تاکتیکی برای رونق
تولید و تجارت دارد؟

وعده‌های کلیدی گزینه «صمت»

۱۴

نمایندگان مجلس شورای اسلامی در خصوص وزیر پیشنهادی وزارت صمت تأکید کردند:

توانایی وزیر پیشنهادی
در اجرای پیشبردهای در حوزه صنعت

۱۸

«جهان معدن» در گفت‌وگو
با رئیس کمیسیون صنایع اتاق بازرگانی ایران بررسی کرد:

وضعیت دشوار صنایع
در سایه آمارهای غیر واقعی

۳۲

صنعت خاکستری بارشده قیمت
روبرو شد:

رشد بهای سیمان در جهان

۳۸

«جهان معدن» تازه‌ترین تحولات صنعت خودرو را بررسی می‌کند

راه دشوار دولت جدید
برای ساماندهی بازار آشفته

۲۵

استاد احمد لرحمن لرام جهان معدن

Jahane Madan

ماهنامه علمی، تحلیلی و خبری
شماره پنجاه و پنج / مرداد ماه ۱۴۰۰

رئیس شورای سیاست گذاری و علمی:

مسلم دریه

صاحب امتیاز و مدیر مسئول:

نعمت اله شهبازی

مشاور مدیر مسئول:

نوید رضا احمدی

شورای مشورتی:

دکتر بهمن آرمان، عزیزاله عساری، شهناز نوایی، سعید
صمدی هوشنگ اسدی، مهدی رحمانپور، شهرام‌هاشمی

زیر نظر شورای سردبیری

تحریریه:

معصومه صالحی، آیدا شهبازی، بریساپور طاهریان، سحر خوشنویس، علیرضا کریمی

گرافیک:

جواد پالایی

عکاس:

مهدی ابراهیمی

امور اداری:

امیر محمدی کراوردی

نشانی:

تهران، میدان هفت تیر خیابان قائم مقام، کوچه سام - پلاک ۵

تلفن: ۸۸۸۲۹۲۲۲ - ۸۶۰۷۳۶۶۲

پست الکترونیک: jahanemadanmonthly@gmail.com

وب سایت: www.jahanemadan.com

چاپ: خاتم نو

ناظر چاپ: حسین دشتی

اخبار معدن و صنایع معدنی را
در سایت «جهان معدن» بخوانید

فعالان بخش معدن و صنایع معدنی می‌توانند اخبار مهم مرتبط با
واحد متبوع خود را برای درج در سایت خبری جهان معدن ارسال
کنند. علاقمندان می‌توانند اخبار و گزارش‌های خود را به آدرس
تلفگرامی jahanemadanmonthly@ارسال و در صورت لزوم
برای کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن ۸۶۰۷۳۶۶۲-۲۱۸۶۰
تماس بگیرند. آدرس سایت خبری جهان معدن
WWW.JAHANEMADAN.COM است.

پیشنهاد احیای وزارت معادن و فلزات
برای استفاده از فرصت‌های معدنی؛

محسن رضایی،
از مقاله تا عمل

۱۰

رئیس جمهور: سعی کردیم
شایستگان را معرفی کنیم

مهم‌ترین اولویت‌های
دولت سیزدهم

۸

بخش خصوصی «مزاحم بزرگ تولید»
را معرفی کرد؛

هفت خطای دولت‌ها در اقتصاد

۲۶

کارشناسان معدنی با تأکید بر اجتناب
از بزرگنمایی و اقدامات ناگهانی مطرح کردند:

جای خالی برنامه راهبردی منسجم

۳۰

در بررسی دستاوردهای شرکت آلومینای ایران تأکید شد:

عملکرد در خشان چهار ساله
شرکت آلومینای ایران

۴۴

وزیر پیشین صنعت، معدن و تجارت
در ستاد تسهیل و رفع موانع تولید اعلام کرد:

وزیر پیشنهادی صمت؛
شخصیتی نجیب
و خوش فکر است

۲۱

«جهان معدن» اولویت‌های رفع موانع تولید را
بررسی می‌کند

مانع زدایی؛ از کجا و چگونه؟

۳۶

یادداشتی از سعید نادری، مدیر برنامه‌ریزی و بودجه
شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران

گذر توسعه پایدار
از مسیر معدن
و صنایع معدنی

۳۴

سازوکارهای سرمایه‌گذاری
در مگا پروژه «کمر بند-جاده» چین چیست؟

راز جذابیت ایران
برای چین

۴۸

نعمت‌اله شهبازی

مدیر مسئول

اولویت‌های معدنی دولت سیزدهم

به نظر می‌رسد با انتخابات اخیر همفکری و هماهنگی و همدلی بیش از گذشته بین قوای تصمیم‌ساز شکل گیرد و این تعامل باعث خواهد شد ارتباط تنگاتنگی در حوزه دیپلماسی ایجاد شود. در این راستا برای برنامه‌ریزان تیم اقتصادی دولت، بخش معدن و صنایع وابسته به‌عنوان موتور محرکه صنعت و تامین ثروت و ایجاد اشتغال خصوصا در مناطق محروم از جذابیت ویژه‌ای برخوردار است، چراکه ایران با داشتن تنها یک درصد از جمعیت و یک درصد از مساحت جهان، ۵ درصد منابع زیرزمینی دنیا را به خود اختصاص داده است و بعد از ایالات متحده، روسیه، کانادا و عربستان، پنجمین کشور از این حیث به شمار می‌رود. براساس گزارش وال استریت، نفت، گاز، زغال سنگ، جنگل و چوب، طلا و نقره، مس، اورانیوم، آهن خام و فسفات که از منابع مهم جهانی به شمار می‌رود، به‌عنوان شاخص ثروت در نظر گرفته شده است و با این رویکرد کشورهای روسیه، آمریکا، عربستان و کانادا، در رتبه‌های اول تا چهارم جهان و ایران با ۲۷/۳ تریلیون دلار از منابع زیرزمینی طبیعی در رتبه پنجم دنیا قرار می‌گیرد. گردش مالی بخش معدن در جهان حاکی است، ۸ هزار میلیارد دلار گردش مالی بخش صنعت دنیا در سال، ۲/۲ هزار میلیارد دلار آن (حدود ۳۰ درصد) مربوط به بخش معدن است. سهم معدن از اشتغال مستقیم جهانی ۳۰ میلیون نفر است. این بخش از حوزه‌هایی است که باعث اشتغال پایدار متوازن و افراد بومی می‌شود. متوسط ضریب اشتغال غیرمستقیم بخش معدن در جهان، ۷ نفر است و از میان حوزه‌های کشاورزی، آموزش، گردشگری و بانکداری بیشترین اشتغال غیرمستقیم را ایجاد می‌کند. سهم معدن از اشتغال مستقیم و غیرمستقیم جهانی حدود ۵/۲ درصد است (۲۰۰ میلیون نفر). تعداد شاغلان مستقیم معدن در حال بهره‌برداری ایران براساس آخرین گزارش‌ها در سال ۱۳۹۹، حدود ۶۶۰ هزار نفر است. با احتساب ضریب ایجاد شغل غیرمستقیم در بخش معدن (معادل ۷ نفر)، جمع اشتغال مستقیم و غیرمستقیم معدن ایران حدود چهار میلیون نفر است. با توجه به سند چشم‌انداز ۱۴۰۴ و تولید ۷۰۰ میلیون تن ماده معدنی، توجه ویژه به بخش معدن و صنایع معدنی به‌عنوان یک صنعت خودکفا (معدن به‌جای نفت) می‌تواند نقش موثری در رشد اقتصادی کشور داشته باشد. اهمیت بخش معدن و صنایع معدنی و نقش درآمدهای حاصل از آن برای پوشش بیش از ۶۰ درصد از درآمدهای

نفتی کشور خواهد بود. ایران یک درصد از ذخایر معدنی خود را بهره‌برداری می‌کند، درحالی‌که استاندارد جهانی حدود ۵ درصد است. در صورتی که ایران با استاندارد جهانی از ذخایر معدنی خود بهره‌برداری کند، چند برابر درآمدهای نفتی حاصل می‌شود. براساس این مستندات و آمار، توجه به برخی از مشکلات و نقایص قانونی و رفع عاجل آن تاثیر بسزایی در راستای ایجاد اشتغال و رفع بیکاری خصوصا در مناطق محروم خواهد داشت. در این ارتباط یکی از مشکلات موجود، طولانی بودن فرآیند استعلام در دستگاه‌های دولتی است و در مواردی نهاد یا سازمانی پس از پاسخ گفتن به جواب استعلام مذکور، از وظایف قانونی خود فراتر رفته و در حوزه‌های دیگر نیز اظهار نظر و دخالت می‌کند و این خود موجب معطلی بیشتر می‌شود. به‌رغم اینکه قانون‌گذار در اصلاحیه قانون معادن، ذیل تبصره ۴ ماده ۲۴، بر الزام دولت برای ایجاد این سازوکار واحد تاکید کرده و آورده است: «وزارت صنعت، معدن و تجارت وظیفه مدیریت یکپارچه، هماهنگی و اداره امور اخذ، تکمیل و صدور مجوز را بر عهده دارد و از طریق ایجاد پنجره واحد با مشارکت سایر دستگاه‌های مرتبط به‌گونه‌ای اقدام می‌کند که ضمن رعایت اصل همزمانی پاسخ استعلامات، سقف زمانی مورد نظر برای صدور مجوز از زمان پیش‌بینی‌شده در قانون تجاوز نکند. در ایجاد فرآیند پنجره واحد، دستگاه‌های فرعی مکلف هستند نسبت به ارائه خدمات از طریق استقرار نماینده تام‌الاختیار در محل پنجره‌های واحد یا در فضای مجازی اقدام کنند و همکاری لازم را به عمل آورند.» در همین ارتباط قانون‌گذار برای حمایت از بخش خصوصی، در اصلاحیه قانون معادن بر این نکته تاکید می‌کند که برای تسریع در امر اکتشاف و بهره‌برداری از معادن، دستگاه‌های اجرایی و متولیان قانونی مربوطه مکلفند حداکثر ظرف دو ماه نسبت به استعلام وزارت صنعت، معدن و تجارت جهت صدور پروانه اکتشاف در مواردی نظیر حریم قانونی راه‌ها و راه‌آهن، داخل شهرها و حریم قانونی آنها، حریم قانونی سدها و شبکه‌های توزیع آب و حوضچه‌های سد و قنات، داخل جنگل‌ها و مراتع، حریم اماکن مقدسه و ابنیه تاریخی و... اعلام نظر کنند. باوجود تمامی تلاش‌های صورت گرفته، اما با بوروکراسی پیچیده‌ای در این حوزه مواجه هستیم به‌نحوی که این مدت دو ماهه به دو سال می‌انجامد! شاید به دلیل عدم شفافیت قوانین، هر یک از دستگاه‌ها محدوده وظایف رانمی‌شناسند، پنجره واحد به دلیل دیدگاه‌های سلیقه‌ای در بخش

معدن به‌رغم ضرورت تاکنون اجرایی نشده است. بدیهی است در صورت اجرای آن می‌توان انتظار کاهش فراوانی را برای فرآیند صدور مجوزها و جذب سرمایه جدید در این حوزه داشت. از جمله مشکلات دیگری که موجب کاهش چشمگیر سرمایه‌گذاری در بخش پرسود معدن در سال‌های اخیر شده مربوط به حوزه اکتشاف است، زیرا از یک‌سو به فناوری و دانش روز دسترسی نداریم و از سوی دیگر هزینه‌های اکتشاف بسیار بالاست، بنابراین مجلس در کنار دولت لازم است در راستای رفع این دغدغه فعالان هم اقدامات عاجلی به عمل آورد و با تسهیلات و حمایت‌های لازم، این عرصه را سامان بخشد. از طرفی جذب سرمایه‌گذار خارجی می‌تواند به انتقال فناوری‌های مورد نیاز این حوزه به داخل کشور کمک کند، ظرفیت بالایی در بخش بازرگانی معدن و فرآورده‌های معدنی وجود دارد، چنان‌که می‌توان با شرکت‌های خارجی و حتی کشورهای همسایه همچون افغانستان، عراق و پاکستان وارد همکاری و تعامل شد. تجارب ارزنده کارشناسان داخلی و ذخایر عظیم معدنی کشورهای همسایه فرصت دیگری برای ارزآوری و ایجاد اتحادهای استراتژیک به شمار می‌رود؛ یکی دیگر از مشکلات این بخش انغال بودن معادن و نبود اسناد مالکیت برای اخذ تسهیلات بانکی است. در حال حاضر پروانه بهره‌برداری تنها مدرک و سند معدنکاران و فعالان این بخش برای تامین سرمایه و اخذ تسهیلات بانکی به شمار می‌رود که مجلس می‌تواند با بهره‌گیری از مشاوران زبده این بخش و تجارب سایر کشورها زوایای جدیدی بگشاید و تسهیلات بیشتری ایجاد کند. همچنین عدم شفافیت و پختگی قوانین و مقرراتی که در حال حاضر در رابطه با منابع طبیعی و محیط‌زیست وجود دارد، موجب وارد آمدن خسارات زیادی هم به محیط‌زیست و هم به بهره‌برداری بهینه از سرمایه عظیم ملی حوزه معدن شده است. اصلاح و شفافیت قوانین با بهره‌گیری از تجارب کشورهای پیشرو و موفق در این عرصه و نظرات کارشناسان دلسوز و مجرب داخلی بسیار راهگشا خواهد بود، این مساله بهتر است یک‌بار برای همیشه برطرف شود. از این منظر تحقق برنامه‌های اعلامی منتخب سیزدهم که جزو مطالبات بحق مردم است متضمن برنامه جامع مبتنی بر واقعیت‌ها با جلب مشارکت حداکثری با ایجاد ایده‌ها و سازوکارهای خلاقانه و خلاصی خیل عظیم و دلسوز کارآفرین داخلی از این قوانین دست و پاگیر است.

رهبر انقلاب در حکم تنفیذ ریاست جمهوری بر اولویت‌های دولت سیزدهم تأکید کردند؛

میدان دادن به جوانان، رفع موانع تولید تقویت پول ملی و توانمندسازی مردم

مراسم تنفیذ حکم ریاست جمهوری دوره سیزدهم، صبح امروز در حسینیه امام خمینی (ره) برگزار شد و رهبر معظم انقلاب اسلامی با تنفیذ رأی ملت، حجت الاسلام سید ابراهیم رئیسی را به ریاست جمهوری اسلامی ایران منصوب کردند.

حضرت آیت الله خامنه‌ای در حکم تنفیذ، حضور پر معنا و عزت‌آفرین مردم در انتخابات و انتخاب شخصیتی مردمی، پرهیزگار و دارای سوابق درخشان مدیریت را نشانه عزم راسخ ملت بر پیمودن مسیر نورانی انقلاب یعنی مسیر عدالت، پیشرفت و آزادی دانستند و با اشاره به آمادگی کشور برای حرکت جهشی در همه عرصه‌ها، بر رفع موانع تولید، تقویت پول ملی، توانمندسازی قشرهای متوسط و پایین جامعه و حرکت پر شتاب به سمت جایگاه شایسته کشور تأکید کردند.

رهبر انقلاب اسلامی همچنین در سخنانی در

مراسم تنفیذ، با مسألت از خداوند متعال برای مبارک گرداندن این روز پر امید برای مردم و کشور، حضور ملت در انتخابات ریاست جمهوری را کاملاً پر معنا و نماد مردم‌سالاری دینی خواندند و با تشکر از «رئیس جمهور و دولت دوازدهم»، برای آقای رئیسی و همکاران دولت جدید نیز توفیق و عنایت ویژه الهی آرزو کردند.

ایشان، مراسم تنفیذ را متکی بر قانون اساسی و رسم بنیانگذاری شده به‌دست امام خمینی (رض) برشمردند و افزودند: این مراسم، مظهر موضوع بسیار مهم «جایجایی عقلانی، آرام و متین» در قوه مجریه و در واقع در مدیریت کشور است.

رهبر انقلاب، وجود تنوع سیاسی را از دیگر مضامین بسیار مهم مراسم تنفیذ خواندند و افزودند: گرایش‌های مختلف سیاسی دولت‌ها، نشان‌دهنده تنوع سیاسی در کشور و این واقعیت نشانه آزادی و سلامت انتخابات است.

ایشان با اشاره به برگزاری انتخابات در سلامت و امنیت کامل، از همه دستگاه‌های برگزارکننده انتخابات و تأمین‌کننده نظم و امنیت و به‌طور ویژه از ملت عزیز ایران صمیمانه تشکر کردند و افزودند: از مدت‌ها پیش توطئه تحریم انتخابات در محافل سیاست‌گذاری دشمنان طراحی و دنبال می‌شد و در داخل هم عده‌ای از روی غفلت و عده‌ای شاید از روی غرض همین خط را دنبال می‌کردند اما ملت پاسخ قاطع داد و با توجه به اوضاع و احوال، مشارکت خوبی در انتخابات داشت.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، جایجایی قدرت در قوه مجریه را امیدآفرین برشمردند و گفتند: حضور افراد جدید با اراده‌های تازه و ابتکارات نو، برای همه به خصوص جوانان امید می‌آفریند که این امیدواری بسیار مغتنم است.

ایشان افزودند: این جایجایی برای صاحبان فکر و نظر و اندیشه نیز فرصتی است که با دقت و تأمل،

خطاهای دوران گذشته را پیدا کنند و راه حل ارائه دهند.

رهبر انقلاب اسلامی با اشاره به تکیه بر ارزش‌های انقلاب در تبلیغات انتخاباتی آقای رئیسی تأکید کردند: این مسیر درست باید ادامه یابد چرا که ملت را به حقوق اساسی خود می‌رساند و ایران را در جایگاه شایسته قرار می‌دهد.

ایشان در همین زمینه افزودند: ارزش‌های انقلاب مفاهیم موهومی نیست بلکه در سخنان امام بزرگوار، به طور روشن و مکرر بیان شده و باید همین سخنان ملاک قرار گیرد و دنبال شود.

رهبر انقلاب، ورود ملت به مسائل مختلف را کلید اصلی حل مشکلات خواندند و افزودند: پیگیری ارزش‌های انقلاب موجب افزایش انگیزه‌های مردم و ورود آنان به میدان می‌شود که این حضور بی‌بدیل و بی‌جایگزین، بسیار مغتنم و کارگشا است.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، تبدیل مردم را از یک جمع منفعل و پراکنده به مجموعه‌ای متحد، پراکنیزه، هدفدار و آرمانخواه، هنر اصلی انقلاب و امام خواندند و افزودند: هر عامل و عنصری که بتواند اتحاد، انگیزه و امید ملت را افزون و مردم را وارد میدان کند، مغتنم است که ارزش‌های انقلاب این ویژگی را تعیین کننده را دارد.

رهبر انقلاب با اشاره به شعارهای انتخاباتی آقای رئیسی مبنی بر «مردمی بودن و از مردم شنیدن و در میان مردم بودن»، گفتند: مردمی بودن موضوع بسیار مهمی است و رئیس‌جمهور محترم و همکارانشان باید تلاش کنند این شعار در واقعیت محقق شود و به معنی واقعی و بدون در نظر گرفتن امتیازهای طبقاتی و گروهی، در میان همه مردم باشند.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای خاطر نشان کردند: البته حضور در میان مردم نباید موجب غافل شدن از ارتباط با نخبگان شود و ارتباط و تبادل نظر با نخبگان، لازم و مفید است.

رهبر انقلاب با تأکید بر اینکه دولت باید مظهر وفاق ملی و نگاه ملاحظت‌آمیز به عموم مردم باشد، افزودند: یکی از کارهای مهمی که به مردمی بودن دولت کمک می‌کند، تعهد به گفتگوی صادقانه و بدون پیرایه‌های سیاسی با مردم است. باید با مردم صادقانه حرف زد، مشکلات و راه‌حل‌ها را گفت و توقعات را بیان کرد و کمک‌های لازم را نیز به مردم تقدیم کرد.

توصیه بعدی حضرت آیت‌الله خامنه‌ای به دولت سیزدهم، شناخت ظرفیت‌های فراوان کشور و توجه جدی به آنها بود.

ایشان گفتند: این روزها از مشکلات و کمبودهای کشور گفته می‌شود که زیاد هم هستند اما ظرفیت‌های کشور در بخش‌های آب، نفت، معادن،

متن حکم تنفیذ که حجت‌الاسلام والمسلمین محمدی‌گلپایگانی آن را قرائت کرد، به این شرح است:

بسم الله الرحمن الرحيم

والحمد لله رب العالمين و صلى الله على محمد و آله الطاهرين سيما بقية الله في الارضين خداوند علیم و قدیر را سپاس می‌گویم که با فضل و عنایت خود، ایران را بار دیگر در آزمون سیاسی و اجتماعی انتخابات، سرافراز فرمود، و ملت عظیم‌الشأن، در شرایطی پیچیده و دشوار، با حضور پر معنا و عزت‌آفرین خود، حاکمیت رأی مردم بر اداره‌ی امور کشور را نمایان ساخت، و با انتخاب شخصیتی مردمی و عالیقدر، از تبار سیادت و علم، و مزین به پرهیزگاری و خردمندی، و دارای سوابق درخشان مدیریت، عزم راسخ خود را بر پیمودن مسیر نورانی انقلاب که مسیر عدالت و پیشرفت و آزادی و عزت است، نشان داد.

امروز میهن عزیزمان، تشنه‌ی خدمت و آماده‌ی حرکت جهشی در همه‌ی عرصه‌ها، و نیازمند مدیریتی با کفایت و جهادی و دانا و شجاع است که بتواند توانمندی‌های آشکار و نهفته‌ی ملت، بویژه جوانان را که بسیار فراتر از مشکلات است، بسیج کرده و به میدان کار و تلاش سازنده آورد؛ موانع را از سر راه تولید بردارد؛ سیاست تقویت پول ملی را بجد دنبال کند، و قشرهای متوسط و پایین جامعه را که سنگینی مشکلات اقتصادی بر دوش آنها است، توانمند سازد؛ مدیریتی که با مشی فرهنگی خردمندانه، مسیر اعتلای مادی و معنوی ملت ایران را هموار کرده، حرکت کشور به سمت جایگاه شایسته‌اش را شتاب بخشد.

اکنون با تشکر از مردم عزیز و با پیروی از گزینش آنان، رأی به عالم فرزانه و خستگی‌ناپذیر و کارآزموده و مردمی، جناب حجة الاسلام آقای سیدابراهیم رئیسی را تنفیذ و ایشان را به ریاست جمهوری اسلامی ایران منصوب می‌کنم و از خداوند متعال توفیق و سربلندی ایشان و همکارانشان را مسألت مینمایم و یادآوری می‌کنم که رأی ملت و تنفیذ اینجانب تا هنگامی است که مشی همیشگی ایشان در پیمودن صراط مستقیم اسلام و انقلاب ادامه داشته باشد که به فضل الهی چنین خواهد بود ان شاء الله.

و السلام علی عباد الله الصالحين
سید علی خامنه‌ای

پیش‌بینی نشده نمی‌توان مشکلات را حل کرد ضمن آنکه همه بدانند حل مشکلات اقتصادی زمان‌بر است و مسئولان باید همه تلاش خود را به کار گیرند تا این زمان هر چه ممکن است کوتاه‌تر شود. ایشان سرعت عمل در تشکیل دولت را ضروری خواندند و افزودند: شرایط کشور اقتضا نمی‌کند که تشکیل دولت به تأخیر بیفتد بنابراین رئیس‌جمهور محترم در معرفی وزرای پیشنهادی و مجلس نیز در بررسی صلاحیت وزیران شتاب به خرج دهند. نکته پایانی که رهبر انقلاب به آن اشاره کردند موضوع جنگ تبلیغاتی بود.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با اشاره به تلاش دشمنان برای تأثیرگذاری و مسلط شدن بر افکار عمومی کشورها از جمله مردم ایران از طریق جنگ نرم و جنگ تبلیغاتی و رسانه‌ای گفتند: اگر افکار عمومی یک ملت در اختیار بیگانه قرار گیرد آن ملت طبق میل بیگانه پیش خواهد رفت.

رهبر انقلاب با اشاره به وجود ضعف و کم‌کاری در کارهای رسانه‌ای و تبلیغاتی در داخل کشور خاطر نشان کردند: باید در این مسایل قوی‌تر و هوشمندانه‌تر عمل کرد.

بازار گسترده داخلی، همسایگان و استعدادها و آمادگی‌های حیرت‌آور جوانان، بسیار فراتر از مشکلات و فوق‌العاده هستند.

رهبر انقلاب خاطر نشان کردند: بدون تردید با این ظرفیت‌ها می‌توان بر مشکلات غلبه کرد به شرطی که خوب شناخته و سپس با تلاش خستگی‌ناپذیر و شبانه‌روزی به کار گرفته شوند.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای یکی دیگر از جنبه‌های مردمی بودن را مبارزه بی‌امان با فساد و مفسد برشمردند و افزودند: آقای رئیسی در مسئولیت قبلی، مبارزه با فساد را شروع کرد و اقدامات خوبی انجام داد اما اصل قضیه و بسترها و زمینه‌های فساد در قوه مجریه است که باید با آن به‌طور جدی مبارزه کرد.

ایشان فرارهای مالیاتی، انحصارهای بی‌دلیل، فعالیت‌های ناسالم سوداگرانه و سوء استفاده از ارز ترجیحی را نمونه‌هایی از موارد فساد برشمردند که باید با آنها با برنامه و پیگیری، مقابله کرد.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای حل مشکلات اقتصادی را نیازمند برنامه و حرکت براساس برنامه کلی طراحی شده دانستند و گفتند: با کارهای روزمره و اقدامات

رییس جمهور: سعی کردیم شایستگان را معرفی کنیم

مهم ترین اولویت های دولت سیزدهم

استقلال، اساس تشکیل کابینه سیزدهم

اولویت های دولتش به ویژه در ماه های پیش رو را برای نمایندگان و نیز مردم ترسیم کرد.

بنیان برنامه های وزرای پیشنهادی

برنامه های ارائه شده از سوی وزرای پیشنهادی در نزدیک به ۳۰۰ نشست کمیسیون ها براساس آنچه رییس جمهوری در روز نخست بررسی صلاحیت آن ها در مجلس گفت؛ بر بنیان های نظری خاصی استوار بوده است. آیت الله ریسی در تشریح این بنیان ها گفت: «سند تحول مردمی به عنوان چارچوب حاکم بر برنامه های وزیران پیشنهادی دولت سیزدهم برگرفته از محورهای بنیادی پنج گانه است؛ نخست، بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی، دوم تعالی فرهنگ اسلامی و ایرانی، سوم اقتصاد مقاومتی، چهارم تامین و بهبود معیشت جامعه به ویژه اقشار کم درآمد و پنجم توسعه روابط بین المللی براساس منافع ملی و الهام بخشی در جهان اسلام است که در هریک از برنامه ها عدالت و پیشرفت قانون برنامه ریزی قرار گرفته است و برآیند آنها رونق تولید داخلی و تعالی ایران اسلامی خواهد بود.»

در بررسی این بنیادها می توان رد شعارها و وعده های رییس جمهوری در ایام انتخابات را مشاهده کرد. بیانیه گام دوم انقلاب از سوی رییس جمهوری به عنوان محور برنامه های وزرای معرفی شده است که در آن تعالی فرهنگ اسلامی و ایرانی مهم ترین هدف و دغدغه رهبر معظم انقلاب مورد توجه قرار دارد. بنیاد سوم اقتصاد مقاومتی است که آیت الله ریسی بارها در سخنان خود چه در مقام رییس قوه قضائیه و در جلسات اقتصادی روسای قوا و چه در زمان تبلیغات انتخاباتی آن را مورد تاکید قرار داده بود. مهم ترین بنیاد برنامه های وزرا که می تواند به صورت ملموس هم از سوی مردم احساس شود؛ موضوع چهارم یعنی بهبود معیشت جامعه به ویژه اقشار کم درآمد است؛ بنیادی که نشان دهنده درک دولت از شرایط دشوار زندگی مردم و نمود آن در برنامه وزرا است.

بنیاد پنجم در تنظیم برنامه وزرا توجه به ضرورت زیستن در جهان کنونی و توسعه روابط بین الملل است که مهم ترین موضوع در آن حفظ منافع ملی است. رییس جمهوری در معرفی این بنیادها به دو نکته کانونی آن ها یعنی عدالت و پیشرفت تاکید کرده است. دو محوری که در صورت نادیده گرفته شدن می تواند مردم را از دولت ناامید کرده و راه های بهره گیری از ظرفیت های کشور را مسدود کند.

استقلال، اساس تشکیل کابینه سیزدهم

«در انتخاب وزرا تحت تاثیر هیچ جریان و گروه خاصی قرار نگرفتیم»، جمله ای که روز گذشته و در جریان دفاع از کلیت کابینه از سوی رییس جمهوری در جلسه علنی مجلس مطرح شد تا به نوعی، پاسخی باشد به نقدهای مختلف درباره نحوه انتخاب وزرای پیشنهادی و میزان تاثیرپذیری وی از جریان ها و گروه های سیاسی. رییس جمهوری در این زمینه پیش از این هم از استقلال نظر خود سخن گفته بود و برای انتخاب کابینه

رییس جمهوری در نخستین روز بررسی صلاحیت کابینه و در معرفی و دفاع از وزرای پیشنهادی خود، ابتدا به بنیان های برنامه های آن ها اشاره کرد، سپس بر استقلال نظر خود در معرفی کابینه و پرهیز از سیاسی کاری های مرسوم تاکید و در نهایت اولویت های دولت به ویژه در ماه های آینده را تصریح کرد.

بررسی صلاحیت وزرای پیشنهادی دولت سیزدهم به صورت دو شیفت و با حضور رییس جمهوری آغاز شد و آیت الله «سیدابراهیم ریسی» با حضور در جلسات مجلس به دفاع از وزرای پیشنهادی و برنامه های آن ها پرداخت. گرچه رییس جمهوری در این نشست ها بر نکات بسیاری درباره کلیت کابینه اشاره کرد؛ با این حال سه موضوع اصلی می تواند مهم ترین دغدغه های رییس جمهوری در انتخاب هریک از گزینه های پیشنهادی را ملموس تر نشان دهد. آیت الله ریسی کوشید در دفاع از وزرا، نمایندگان مجلس را با بنیان های برنامه گزینه های پیشنهادی آشنا کند. از سوی دیگر به برخی انتقادات در هفته های اخیر درباره نگاه جناحی به کابینه و نیز شماری از شایعات درباره فشار به رییس جمهور در انتخاب اعضای هیات دولت پاسخ دهد. رییس قوه مجریه در نهایت دورنما و افق از مهم ترین

به روشی متفاوت تر از دولت های پیشین یعنی بهره گیری از سامانه نظرسنجی روی آورده بود. آیت الله ریسی روز شنبه و در نخستین جلسه بررسی وزرای پیشنهادی خود هم بار دیگر به شایعاتی که این روزها در فضای مجازی و برخی رسانه ها منتشر می شد؛ پاسخ گفت و تصریح کرد: «هرگز رابطه سببی، نسبی، خانوادگی فشار از فرد، جریان و حزبی مطلقا در پیشنهاد و انتخاب وزرا نقش نداشته است. مرا می شناسید کسی نیستم که بخواهم با فشار و تحمیل فردی را انتخاب کنم و این در روحیه من نیست.»

نکته قابل تامل دیگر در سخنان ریسی، تاکید بر این مهم بود که ترکیب کابینه معرفی شده، یک تشکل یا حزب سیاسی نبوده و افراد شایسته را از بخش های مختلف پیگیری و معرفی کرده است. در مسیر این شایسته گزینی و بر اساس خبرهای رسمی و غیررسمی از همان روزهای پس از پیروزی در انتخابات تلاش رییس جمهوری برای کنار هم قرار دادن افرادی با معیارهای مورد نظر آغاز شد. در همین راستا، رییس جمهوری تلاش کرد تا در مسیر چینش کابینه از مشورت صاحب نظران و تحلیلگران استفاده و در انتخاب دولتمردان کابینه از تجربیات مسئولان و دلسوزان سابق و کنونی کشور بهره برد. از سوی دیگر و از همان روزهای ابتدای پیروزی آیت الله ریسی در انتخابات وی، سامانه ای از سوی رییس جمهوری منتخب به مردم معرفی شد تا تمام افراد جامعه بتوانند بهترین گزینه خود را برای تصدی پست های وزارت به رییس جمهوری معرفی کنند.

نیمه تیرماه هم از سوی دفتر رییس جمهوری منتخب با برخی از چهره ها و تحلیلگران سیاسی و کارشناسان اقتصادی از جریان ها و گروه های مختلف سیاسی و فکری تماس گرفته و از آن ها خواست شد تا دیدگاه های خود را درباره موضوعات مختلف و مهم کشور ابراز کنند. طی روزهای منتهی به معرفی اعضای کابینه هم آیت الله ریسی، با اساتید دانشگاه و نخبگان اقتصادی و اجتماعی جلسات متعددی برگزار و راهکارهای آن ها را برای تسریع در روند حل مشکلات کشور دریافت کرد. همچنین رییس جمهوری پیش از این هم با تاکید بر اینکه که نزدیکانش در کار وی نه دخالت کرده و نه می کنند؛ تصریح کرده بود: «بنای ما در دولت جدید آن است که با همه کسانی که در جای جای دولت کنونی فعالیت دارند مشروط بر توجه داشتن به دغدغه های مردم، همکاری کنیم، شرط همکاری با دولت جدید، قبول داشتن من نیست، افراد باید کرامت مردم را حفظ کنند و از کار آنان گره گشایی نمایند، در این صورت می توانند همکار دولت باشند.» مجموع این اقدامات و اظهارات نشان از نهایت تلاش آیت الله ریسی در چیدن کابینه ای است که بتواند صرفنظر از تعلق به جناح و جریانی خاص، مشکلات کشور را بهبود بخشد.

مهم ترین اولویت های دولت سیزدهم

بخش دیگری از سخنان رییس جمهوری در دفاع از کلیت کابینه خود، طرح مهم ترین دغدغه های دولت به ویژه در چند ماه آینده بود. همانگونه که انتظار می رفت آیت الله ریسی اولویت نخست خود را در دولت، مهار کرونا و ارتقای وضعیت بهداشتی در کشور عنوان کرد و گفت: تعجیل در واکسیناسیون عمومی و اجرای پروتکل های بهداشتی و ارتقای سطح درمان اولویتی است که دولت در بحث کرونا دنبال می کند.

واقعیت آن است که هرگونه مسامحه در تامین واکسن مورد نیاز کشور به هر شکل ممکن می تواند ماه های پیش رو به ویژه در فصول سرد سال را برای دولت و مردم بسیار دشوار کند از این رو هم رییس جمهوری و هم وزرا باید اولویت نخست خود را در این زمینه تعریف کرده و هریک در حیطه

مسئولیت خود تمام تلاش خود را به کار گیرد.

رییس جمهوری در جلسه علنی مجلس اولویت دوم دولتش را مسأله اقتصاد، ثبات اقتصادی، بهبود شاخص های کلان و تقویت معیشت مردم و رفع مشکلات معیشتی و تقویت فضای کسب و کار اعلام کرد. به نظر می رسد با توجه به اظهارات نمایندگان از برنامه ها، وزرای اقتصادی در مسیر اجرایی شدن این اولویت ها برنامه ریزی های لازم را انجام داده اند و با آغاز به کار رسمی دولت اجرای این برنامه ها می تواند آرامش نسبی را به اقتصاد و معیشت مردم بازگرداند.

محور سوم از دغدغه های رییس جمهوری که به نوعی اولویت دولت وی هم خواهد بود موضوع بسیار حیاتی آسیب دیدن اعتماد مردم است. واقعیت غیرقابل انکار این است که دولت سیزدهم مسیر پرپیچ و خمی برای اداره کشور و عبور از موانع پیش رو دارد و این جز با حمایت و همراهی تک تک ایرانیان میسر نخواهد بود. به همین دلیل است که یکی از مهم ترین توصیه های رهبر معظم انقلاب به دولت جدید ملاحظت با همه مردم بود. این ارتباط می تواند اعتماد مردم به دستگاه ها و نهادهای مسوول را بازگرداند و حتی تحکیم کند. کافی است مردم احساس کنند در راستای خواست و منافع آنها برنامه ریزی و اقدام می شود، کافی است دریابند که مسوولان بیش از آنکه به فکر قدرت و جایگاه خود و همفکران خود باشند به فکر آنان هستند، کافی است مردم به این قطعیت برسند که ریسی و کابینه او، رییس جمهوری و دولت تمام مردم ایران فارغ از جهت گیری فکری و سیاسی هستند.

برای رساندن مردم به این قطعیت رییس جمهوری تنها راه را عمل به وعده ها دانسته و تصریح کرده است: «عمل به وعده ها می تواند اعتماد را بازسازی کند و برگرداند و بنای بنده به عنوان یک خدمتگزار و دولت این است که به وعده ها عمل کنم.» با درک این مهم از سوی دولت آینده و نیز همراهی مجلس با آن می توان به بازگشت امید و اعتماد مردم به دولتمردان امیدوار بود.

پیشنهاد احیای وزارت معادن و فلزات برای استفاده از فرصت‌های معدنی؛

محسن رضایی، از مقاله تا عمل

یا حرفی ننزدید یا حرفتان را اجرایی کنید

موضوع احیای وزارت معادن و فلزات اگرچه از نگاه کارشناسان در حوزه‌های گوناگون دارای نقاط ضعف و قوت بسیاری است اما از آن جنبه قابل توجه است که رضایی در قالب پژوهشی در مورد حوزه‌های اظهارنظر کرده است که تخصصی در آن ندارد و تنها با انتشار نام خود در بین نویسندگان این مقاله سعی کرده تا در ماه‌های نزدیک به انتخابات ریاست‌جمهوری ۱۴۰۰ توجه کارشناسان بخش معادن که اغلب آنها خواستار توجه ویژه دولت به این بخش به صورت خاص هستند را جلب کند. اما آیا حالا که او در دولت ابراهیم ریسی، معاون اقتصادی رییس‌جمهور شده است، تلاشی برای اجرایی کردن پیشنهاد خود در مقاله منتشر شده در سال گذشته خواهد کرد یا خیر؟

در این خصوص کارشناسان با وجود نظر مثبت یا منفی خود در مورد احیای وزارت معادن و فلزات، اعلام می‌کنند که مسوولان یا نباید حرفی بزنند یا هر حرفی را که می‌زنند باید اجرایی کنند. بنابراین ما منتظر اقدامات این مقام مسوول در حوزه تفکیک وزارتخانه هستیم. به گفته آنها، کسانی که شعارهای انتخاباتی داده‌اند امروز باید رصد شوند. امروز بهترین فرصت است که رسانه‌ها و بخش خصوصی به سخن آنها توجه کنند و برای عمل به وعده‌هایشان روز شمار بگذارند.

سال‌هاست که بحث تفکیک وزارت صنعت، معدن و تجارت مطرح است، وزارتخانه‌ای که در طول تاریخ چندین بار تفکیک و دوباره ادغام شده! در دولت دوازدهم هم چندین بار سخن از تفکیک وزارت معدن و صنعت از تجارت مطرح شد، حتی برخی هم از ایجاد وزارت معادن و فلزات به طور مستقل سخن گفتند. موضوعی که به اختلاف حسن روحانی با مجلس شورای اسلامی انجامید.

رییس دولت دوازدهم هم توپ را به زمین مجلس انداخت و گفت که بیش از سه سال است که منتظر این مصوبه از سوی مجلس است. حتی در این خصوص اعلام شد که هر زمان مجلس ایراد شورای نگهبان را رفع و قانون را به دولت ابلاغ کند، دو وزیر را به مجلس معرفی می‌کنیم. اما سال گذشته در حالی که بحث تفکیک وزارتخانه داغ بود، سیاستمداری همچون محسن رضایی در جایگاه دبیر تشخیص مصلحت نظام در مقاله‌ای با عنوان «سیاستگذاری پولی و رشد بخش صنعت (بررسی وضع موجود و ارائه الگوی مطلوب)» که در تابستان ۱۳۹۹ منتشر شده، در بخش پیشنهادات از تفکیک وزارتخانه و احیای وزارت معادن و فلزات استقبال کرده است.

در رابطه با پیشنهاد احیای وزارت معادن و فلزات اما برخی از صاحب‌نظران اقتصادی اعلام می‌کنند که این اقدام یک برگشت به عقب است چرا که اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی که مقام معظم رهبری روی آن تاکید دارند رازیر سوال می‌برد و خلاف قانون خصوصی‌سازی است چرا که منجر به بزرگتر شدن بدنه دولت و افزایش هزینه‌ها خواهد شد. در حالی که باید بخش زیادی از فعالیت‌های اقتصادی به بخش خصوصی واگذار شود تا دولت چابکتری داشته باشیم. اگرچه این پیشنهاد وجود دارد که برای رسیدگی بیشتر به معضلات بخش معدن و ایجاد رونق در این بخش، معاونت معدنی از وزارت صمت جدا شود یا اینکه ایمیدرو را بزرگتر و قوی‌تر کرد تا بتوان از فرصت‌های موجود در بخش معدن به صورت ویژه استفاده کرد.

محسن رضایی، از مقاله تا عمل

محسن رضایی در تابستان ۱۴۰۰ معاون اقتصادی رییس‌جمهوری ایران می‌شود و از این جا هدایت کلی اقتصاد کشور در اختیارش قرار می‌گیرد. او که دبیر مجمع تشخیص مصلحت نظام بود، مدیریت و مسوولیت تیمی پنج نفره شامل خودش، سه استادیار اقتصاد و یک کارشناس اقتصادی را برای پژوهش درباره «سیاستگذاری پولی و رشد بخش صنعت» برعهده گرفت. نتایج این پژوهش در شماره سی و سوم فصلنامه راهبرد اقتصادی که از سوی مجمع تشخیص مصلحت نظام منتشر می‌شود، برای اطلاع افکار عمومی و احتمالا مدیران اجرایی انتشار یافت که ضمن اشاره به وضعیت معادن کشور به ارائه پیشنهاداتی می‌پردازد. در بخش پایانی و توصیه‌های راهبردی این پژوهش پیشنهاد شده است «با عنایت به جایگاه ایران از نظر تنوع ذخایر معدنی در دنیا، نسبت به احیای وزارتی مستقل به نام معادن و فلزات برنامه‌ریزی دقیق و سرمایه‌گذاری شایسته در این خصوص ضروری به نظر می‌رسد تا بتوان سایه سیاست‌های نفتی را از فرصت‌های موجود در بخش معادن دور کرد.»

اما اکنون سوال مهم این است که آیا محسن رضایی که حالا در مقام استوانه اقتصادی دولت سیزدهم قرار گرفته، اصرار خواهد کرد که نتیجه پژوهش یادشده‌اش از روی کاغذ به مرحله اجرا برسد؟ آیا این مقام مسوول این پیشنهاد را به مثابه یک طرح به رییس‌جمهور و هیات دولت ارائه خواهد کرد؟ در صورتی که وی به نتایج پژوهش انجام شده باور کارشناسی داشته باشد و انجام آن را تنها برای پژوهش صرف انجام نداده است، باید این را به صورت طرح ارائه کند.

تز بهزاد نبوی

بهزاد نبوی سیاستمدار نامدار ایرانی اما کسی است که پیش از محسن رضایی و در اوایل دهه ۱۳۶۰ پیشنهاد تأسیس وزارت معادن و فلزات را به دولت وقت ارائه کرد و آن را با توجه به موقعیت نیرومندی در دولت و مجلس وقت که در اختیار همراهان سیاسی‌اش بود، پیش برد. تا پیش از این و تا سال ۱۳۵۳ وزارتخانه‌ای به نام وزارت صنایع یا وزارت صنایع و معادن وجود نداشت و علینقی عالیخانی با مقام وزیر اقتصاد، اداره کل بازرگانی و صنایع را نیز برعهده داشت. در کابینه ۱۰۵ بود که امیرعباس هویدا در هفتم اردیبهشت ۱۳۵۳

دو وزیر تازه برای دو وزارتخانه تازه به محمدرضا پهلوی معرفی کرد. در آن کابینه فرخ نجم‌آبادی وزیر صنایع و معادن و فریدون مهدوی وزیر بازرگانی بودند. در کابینه ۱۰۷ که در تاریخ ۱۶ مرداد ۱۳۵۶ از سوی جمشید آموزگار معرفی شد، کاظم خسروشاهی به عنوان وزیر بازرگانی و نیز رضا امین به عنوان وزیر صنایع به محمدرضا پهلوی معرفی شدند. تیمور بختیار نیز در کابینه‌اش وزارت صنایع و معادن را نگهداشت و آن را به عباسقلی بختیار داد.

در نخستین دولت نظام جمهوری اسلامی به نخست‌وزیری شادروان مهدی بازرگان، محمود احمدزاده به عنوان وزیر صنایع و معادن انتخاب شد. مهدی بازرگان در ششم مهرماه بار دیگر کابینه ترمیم یافته خود را معرفی کرد و باز هم محمدرضا را معرفی کرد. اما شهید محمدعلی رجایی در کابینه خود در ۲۰ شهریور ۱۳۵۹ معادن را از وزارت جدا کرد و محمدرضا نعمت‌زاده را به عنوان وزیر صنایع معرفی کرد. پس از شهادت وی، محمدجواد باهنر در ۲۲ مرداد ۱۳۶۰ بار دیگر وزارت صنایع و معادن برپا و مصطفی هاشمی معرفی شد. در کابینه بعدی بار دیگر معادن از وزارت صنایع و معادن حذف شد و آیت‌الله مهدوی کنی بار دیگر مصطفی هاشمی را به عنوان وزیر صنایع معرفی کرد. میرحسین موسوی در کابینه ۱۱۷ اما وزارتخانه تازه تأسیس معادن و فلزات را به حسین نیلی داد و بهزاد نبوی ثنوریسین تأسیس سه وزارتخانه در بخش صنعت به وزارت صنایع سنگین منصوب شد و نیز غلامرضا شافعی نیز وزیر صنایع شد.

اما در دهه ۱۳۷۰ بود که تجمیع وزارتخانه‌های صنعتی در دستور کار قرار گرفت و ابتدا وزارت صنایع سنگین در دل وزارت صنایع جای گرفت و وزارت صنایع تأسیس شد. در دولت‌های هاشمی‌رفسنجانی، حسین محلولی دو بار وزیر معادن و فلزات شد. در دولت سیدمحمد خاتمی اما وزارت معادن و فلزات که در اختیار اسحاق جهانگیری بود در وزارت صنایع ادغام و بار دیگر وزارت صنایع و معادن تأسیس شد. کارشناسان چه می‌گویند؟

ایران به تنهایی حدود هفت درصد ذخایر معدنی جهان را در اختیار دارد و با برخورداری از ۶۸ نوع ماده معدنی و شناسایی حدود ۶۰ میلیارد تن ذخیره معدنی از نظر تنوع در بین کشورهای جهان در جایگاه دهم است، اما فرآورده‌های معدنی تنها ۰/۶ درصد از تولید ناخالص داخلی را تشکیل می‌دهد. این مساله، مشکلات و دغدغه‌های دیگر بخش معدن باعث شده که برخی از جدایی وزارت معدن و صنعت از بازرگانی سخن گفته و برخی هم سخن از ایجاد یک وزارت معدن به صورت جداگانه بگویند.

نظر کارشناسان بر این است که وزارت معدن باید متولی خاصی داشته باشد و سیاستگذاری‌ها در آن به سمت رشد دانش‌بنیان‌ها و فرآوری مواد معدنی حرکت کند. با توجه به اینکه معدنکاری فعالیتت سخت، دشوار و همواره مخاطره‌آمیز بوده است، در نتیجه تصمیم‌گیری و خط‌مشی‌گذاری برای معادن کاری بسیار حساس و تخصصی است که باید تحت نظر یک وزارتخانه مستقل شکل گیرد.

در این خصوص بهرام شکوری رییس کمیسیون معادن و صنایع معدنی اتاق بازرگانی ایران گفت: موضوع تفکیک وزارتخانه بارها مورد توجه دولتمردان قرار گرفته و همواره در مقاطعی به این مهم توجه

نکته مهم این نیست که وزارتخانه تفکیک یا ادغام شود بلکه مهم این است که ملاک عمل به چه صورت است و اینکه این وزارتخانه چطور مدیریت می‌شود. شکوری تصریح کرد: در کشور ما معمولاً وزارتخانه‌ها تجمیع شده‌اند و در واقع خبری از ادغام نبوده است. به این معنی که مسوولان سر جای خود باقی مانده‌اند و هر کدام کار خود را انجام داده‌اند. این در حالی است که اگر سخن از ادغام یا تفکیک می‌کنیم باید این مهم به معنای واقعی اتفاق بیفتد.

دارند؟! چند درصد خروجی آنها مدیران توانمندی بوده که به طور مثال بتوانند جنرال موتورز خاص ایران را ایجاد کنند!

شرایط بد اقتصادی

شکوری با اشاره به شرایط بد اقتصادی کشور تصریح کرد: در شرایط نابسامان اقتصادی کشور و در شرایطی که دولت مدام در حوزه بخش خصوصی دخالت می‌کند، در نتیجه نمی‌توان مدیری را یافت که بتواند این سه حوزه مهم یعنی صنعت، معدن و تجارت را به خوبی مدیریت کند. شکوری با اشاره به اینکه معدن در ایران پتانسیل لازم را دارد، گفت: این حوزه می‌تواند چندین برابر درآمد نفتی برای کشور درآمدزایی کند. در نتیجه بخش معدن نیازمند یک وزارتخانه مستقل است و این حوزه باید بیش از اینها مورد توجه قرار گیرد. بنابراین اینکه گفته می‌شود بخش معدن تفکیک شود، سخن شایسته‌ای است اما به سیاستگذاری شایسته‌ای نیازمند است تا بتواند توسعه یابد. این فعال بخش معدن درباره سخنان محسن رضایی در مقاله‌ای که سال گذشته از او چاپ شده است، تصریح کرد: کسانی که شعارهای انتخاباتی داده‌اند باید رصد شوند. امروز بهترین فرصت است که رسانه‌ها و بخش خصوصی به سخن آنها توجه کنند و برای عمل به وعده‌هایشان روز شمار بگذارند و مدام پیگیری کنند. او تاکید کرد: تفکیک بخش معدن که این سیاستمدار به آن توجه کرده مساله مهمی است اما مساله مهم‌تر اینکه مسوولان یا نباید حرفی بزنند یا هر حرفی را که می‌زنند باید اجرایی کنند. بنابراین ما منتظر اقدامات این مقام مسوول در حوزه تفکیک وزارتخانه هستیم.

ویژگی وزیر و وزارتخانه مورد انتظار

در ادامه حسن حسینقلی رئیس اتحادیه صادرکنندگان سرب و روی ایران

شده است. او با اشاره به تجارب دیگر کشورها اظهار کرد: تفکیک موضوع عجیبی نیست و به هر حال وزارت معدن در برخی از کشورها تفکیک شده است که تجربه موفق هم بوده و در مقابل کشورهایی هم وزارت معدن را با بخش‌های دیگر ادغام کرده‌اند که باز هم تجربه موفق داشته‌اند.

ملاک، مدیریت شایسته است

رئیس کمیسیون معادن و صنایع معدنی اتاق بازرگانی ایران تصریح کرد: نکته مهم این نیست که وزارتخانه تفکیک یا ادغام شود بلکه مهم این است که ملاک عمل به چه صورت است و اینکه این وزارتخانه چطور مدیریت می‌شود. شکوری تصریح کرد: در کشور ما معمولاً وزارتخانه‌ها تجمیع شده‌اند و در واقع خبری از ادغام نبوده است. به این معنی که مسوولان سر جای خود باقی مانده‌اند و هر کدام کار خود را انجام داده‌اند. این در حالی است که اگر سخن از ادغام یا تفکیک می‌کنیم باید این مهم به معنای واقعی اتفاق بیفتد.

رئیس کمیسیون معادن و صنایع معدنی اتاق بازرگانی ایران با اشاره به اهمیت مدیریت بهینه در وزارت صمت گفت: بحث مدیریتی در این حوزه مهم است. این در حالی است که ما وزیری نداریم که بتواند این سه حوزه را به خوبی مدیریت کند.

او با اشاره به اینکه مدیران در حوزه معدن ضعف‌های زیادی دارند و ما هنوز به تربیت مدیران شایسته توجهی نکرده‌ایم، گفت: زمانی به خاطر دارم که محمدرضا نعمت‌زاده مطرح کرد که از خارج کشور مدیر وارد کنیم چرا که ما مدیر تربیت نکرده‌ایم. مساله مهم این است که دانشگاه‌های ما مدیرانی تربیت کند که وقتی فارغ‌التحصیل شوند، بتوانند کاری شایسته انجام دهند. سوال مهم این است که این همه دانشگاه که در کشور وجود دارد و تعدادشان چندین برابر چین و هند است، چقدر کیفیت آموزشی

درباره اهمیت تفکیک وزارتخانه گفت: اولین کار این است که وزارت صمت به سه بخش تقسیم شود. به این معنی که بازرگانی به دنبال تجارت، صنعت و معدن نیز هر کدام به دنبال امور تخصصی خود باشند. در این صورت است که شاهد حضور سه وزیر توانمند با مدیرانی ماهر خواهیم بود.

رییس اتحادیه صادرکنندگان سرب و روی ایران تصریح کرد: متأسفانه تلفیق وزارتخانه چندسالی است که تأثیر منفی بر بخش معدن گذاشته و همه امور را تضعیف کرده است. امیدواریم بحث تفکیک وزارتخانه در دولت جدید دوباره مطرح و مجلس هم آن را قبول کند. اگر هم در نهایت وزارتخانه تفکیک نشود، در این صورت وزیر باید به هر سه وزارتخانه توجه کند و به فعالان معدنی وقت ملاقات بدهد. او با اشاره به تجارب تلخ از گذشته گفت: گاهی سه ماه در نوبت می‌ماندیم و در آخر هم نماینده مجلس را واسطه می‌کردیم که وزیر به ما وقت ملاقات بدهد در حالی که نباید چنین باشد.

حسینقلی تصریح کرد: وزیر در حوزه معدن باید طرفدار بخش خصوصی باشد و از همه جهات بخواهد بخش معدن توسعه پیدا کند و به زنجیره معدنی از اکتشاف گرفته تا تولید شمش توجه شود. جعفر سرقینی به عنوان معاون معدنی وزارتخانه یکی از افرادی بود که عملاً طرفدار تولید و بخش خصوصی نبود. سرقینی مشکلات زیادی را برای بخش معدن ایجاد کرد و در واقع مانع توسعه بخش معدن شد. وقتی داریوش اسماعیلی هم آمد شرایط را بدتر کرد. همچنین وزیر باید به قانون رفع موانع تولید اعتقاد داشته باشد تا بتواند موجب بهبود فضای کسب و کار شود. فراموش نکنند هر تصمیمی که بخواهد بگیرد باید تشکل مربوطه را در جریان گذاشته و نظر آنها را جویا شود چراکه بدون بهره از نظرات بخش خصوصی کار به جایی نمی‌رسد.

اهمیت تشکیل وزارت معادن و فلزات

وحید صائب فر، عضو هیات مدیره سازمان نظام مهندسی معدن استان تهران نیز با اشاره به تاریخچه تغییرات در وزارت صنعت، معدن و تجارت گفت: در دهه ۶۰ وزارت معادن و فلزات متولی همه امور مربوط به معدن و معدنکاری بود، این وزارتخانه مبنا و پایه بسیاری از معادن بزرگی شد که امروز به بهره‌برداری رسیده‌اند. بعد از مدتی وزارت معادن و فلزات به وزارت صنعت و معدن تغییر نام داد و بزرگ‌تر شد.

عضو هیات مدیره سازمان نظام مهندسی معدن استان تهران با بیان اینکه مدت‌هاست که بخش معدن مورد غفلت قرار گرفته است، اظهار کرد: بعد از اینکه بخش صنعت به معدن اضافه شد، شاهد بودیم که این بخش بیشتر در چشم مسوولان بوده و نسبت به بخش معدن که در بیابان‌ها و مناطق محروم واقع شده، مورد توجه بیشتری قرار گرفت. هر چند صنایع معدنی در طول این سال‌ها رشد خوبی داشته‌اند؛ اما بخش معدن همچنان از رشد متناسب به دور بود. صائب فر با اشاره به ادغام وزارت صنعت، معدن و بازرگانی در دوران ریاست‌جمهوری سیدمحمد خاتمی گفت: بهانه این بود که وزارت صنعت و معدن ثروت تولید می‌کند و وزارت بازرگانی به این ثروت نظم می‌دهد؛ بنابراین یک وزارتخانه واحد تشکیل شد تا نظم دادن به ثروت‌ها زیر نظر مدیریت واحد شکل بگیرد. به دنبال این سیاست بخش معدن به شدت افت کرد.

این فعال معدنی اظهار کرد: در ۱۰ سال گذشته آن‌طور که باید و شاید بودجه‌ای به بخش معدن تخصیص پیدا نکرده و وزارتخانه نتوانسته اقداماتی را که جزو شرح وظایفش بوده به خوبی انجام دهد. امروز با توجه به شرایط

تحریم و کاهش درآمد نفت اهمیت بخش معدن دوچندان شده است؛ بنابراین به عنوان فعال بخش معدن انتظار داریم با تفکیک وزارت صنعت و معدن از بازرگانی موافقت شود. او تأکید کرد: امیدواریم در آینده بخش معدن از صنعت هم جدا شود تا بتوانیم این حوزه را با وزیری مقتدر به پیش ببریم. به این ترتیب می‌توانیم جایگاه معدن را همچون دهه ۶۰ احیا کرده و بخش صادرات غیرنفتی را تقویت و ارزآوری برای کشور به ارمغان بیاوریم.

بازنگری در مسوولیت‌ها و چابک‌سازی

در این خصوص ام‌ابوالفضل روغنی رییس کمیسیون صنایع اتاق ایران اعلام کرد: ما در حال حاضر با وزارتخانه بسیار بزرگی روبه‌رو هستیم که نیاز به بازنگری در مسوولیت‌ها و چابک‌سازی دارد. در واقع در این وزارتخانه باید مسوولیت‌ها بازتعریف شود و با استفاده از نیروهای متخصص و همین‌طور مشاوران پیشکسوت و جوان، نوعی تصمیم‌سازی در این وزارتخانه صورت گیرد که در نهایت به دولت و مجلس انتقال داده شود و در جهت پیشرفت و توسعه صنایع کشور از آنها استفاده مطلوب شود. این مهم‌ترین نقشی است که وزیر صمت می‌تواند داشته باشد. همچنین باید وزیر صنعت از ظرفیت‌های مختلف داخل کشور از جمله ظرفیت‌های کارشناسی، ظرفیت تشکلی‌ها، اتاق‌ها و همین‌طور مشورت با بخش خصوصی بهره‌گیر و بتواند راهبردهای مناسب را برای یک وزارتخانه مهم پیش‌بینی کند. امیدواریم این اتفاق حتماً رخ دهد و از معاونان جوان و در عین حال از خبرگان و پیشکسوتان هم در این وزارتخانه به نحو مطلوب استفاده شود.

وی ادامه داد: اما در رابطه با وزارت صنعت، معدن و تجارت این را بگویم که بنده با تفکیک این وزارتخانه کاملاً مخالفم. در حال حاضر در بسیاری از کشورهای توسعه‌یافته حتی سازمان‌هایی شبیه سرمایه‌گذاری خارجی در گمرکات هم زیرمجموعه وزارت صنعت هستند. بنابراین کشور از تفکیک این وزارتخانه نه تنها سودی نمی‌برد، بلکه این اقدام زیان‌ها و هزینه‌های را به کشور تحمیل خواهد کرد. بنابراین تفکیک وزارت صمت نمی‌تواند کمکی به حوزه‌های تخت اختیار این وزارتخانه کند و نباید این موضوع بار دیگر مطرح شود.

به این ترتیب کارشناسان باور دارند با وجود اینکه مسوولان تأکید دارند باید به بخش معدن توجه شود؛ اما در عمل چیز دیگری اتفاق می‌افتد و این بخش آن‌طور که باید و شاید نمی‌تواند توسعه یابد. در واقع وقتی امکانات وزارتخانه بین سه بخش صنعت، معدن و تجارت تقسیم می‌شود این مهم باعث می‌شود که بخش معدن به حاشیه برود و کمتر مورد توجه قرار گیرد. به این صورت که داشتن یک وزارتخانه برای معدن، صنعت و بازرگانی باعث می‌شود که امور تحت یک مدیریت پیش برود و در نتیجه کارکرد مثبت آن تنزل پیدا کند چراکه یک وزیر به راحتی نمی‌تواند از حقوق قانونی هر سه بخش دفاع کند. امروز نکته مهم این است که نامزدهای انتخاباتی ریاست‌جمهوری سیزدهم که حالا برخی از آنها به پست و سمتی در دولت رسیده‌اند همان‌طور که یادداشت و مقاله نوشتند، به حرف خود عمل کرده و پای هر آنچه نوشتند، بایستند. از آنجا که دولت باید سهم کمتری در فعالیت اقتصادی داشته باشد و بگذارد که ثروت ملی به واسطه بخش خصوصی عملاً در دست مردم باشد، انتظار فعالان عرصه معدن این است که مسوولان پای صحبت‌های خود مانده و با مدیریتی شایسته به منافع بخش خصوصی و فعالان اقتصادی توجه کنند.

وزیر صمت چه تاکتیکی برای رونق تولید و تجارت دارد؟

وعده‌های کلیدی گزینه «صمت»

در نطق وزیر پیشنهادی صنعت، معدن و تجارت از برنامه خود در مجلس پررنگ بود.

«کاهش مصرف سوخت خودروهای سواری»، «افزایش ۵ میلیارد دلاری در صادرات ظرف ۶ ماه»، «تامین مواد اولیه و مایحتاج تولید در ماه‌های پیش‌رو»، «کمک به تحقق وعده ساخت یک میلیون مسکن از طریق تامین مواد اولیه مسکن نظیر سیمان و کاشی و میلگرد»، «حذف امضاهای طلایی از وزارت صمت»، «بازگرداندن قیمت سیمان به نرخ‌های قبل از قطعی برق»، «اتمام و اجرای سامانه جامع تجارت تا پایان سال»، «ایجاد سامانه مجوزها برای پایان دادن به تصمیمات خلق الساعه»، «همکاری با شهرداری‌ها برای تاسیس خطوط تاکسی و اتوبوس برقی» و «جایگزینی معدن با نفت در اقتصاد ایران» از جمله وعده‌های کلیدی گزینه پیشنهادی وزارت صمت بود که در مجلس شورای اسلامی به آنها اشاره شد.

فاطمی‌امین با اشاره به وضعیت آشفته اقتصاد و صنعت در مقطع کنونی از برنامه خود برای کمک به رفع مشکلات در صورت دریافت رای اعتماد خبر داد و شعار خود که پیش‌تر نیز در گفت‌وگو با رسانه‌ها به آن اشاره کرده بود مبنی بر اینکه «اقتصاد ایران باید از مرزهایش فراتر رود» را دوباره تکرار کرد. وی گفت: «تورم بیماری مزمن اقتصاد ایران است و درمان آن نیاز به ۲

مجلس در جریان بررسی صلاحیت وزرای پیشنهادی، برنامه سیدرضا فاطمی‌امین برای وزارت صنعت، معدن و تجارت را ارزیابی کرد. تلاش برای رفع تحریم‌های داخلی از بخش تولید در کنار بی‌اثر کردن تحریم‌های خارجی دو بال سیاستی است که فاطمی‌امین در مجلس به دفاع از آن پرداخت و خود را متعهد به اجرای آن در ۴ سال آینده دانست.

وی در حالی سبک مدیریت خود در وزارت صمت را در دو افق کوتاه‌مدت و میان‌مدت اعلام کرد که وعده‌های بسیاری نیز به نمایندگان مجلس برای رفع معضلات کشور در حوزه تولید و تجارت داد. برخی مخالفان در حالی برنامه وزیر پیشنهادی را غیرواقعی و انشایی خواندند که موافقان کاندیدای تصدی وزارت صمت توجه فاطمی به همه بخش‌های وزارتخانه اعم از تولید، تجارت و کسب و کار را نقطه قوت وی دانستند. موافقت دو کمیسیون «اقتصادی» و «صنایع و معادن» مجلس با برنامه‌های سیدرضا فاطمی‌امین هم از دیگر مواردی بود که وضعیت گزینه پیشنهادی سیدابراهیم رئیسی برای تصدی وزارت صمت را در مجلس بهبود داد. ارائه راهکارهایی در خصوص اصلاح صنعت خودرو در کنار رشد صادرات، بهبود فضای کسب و کار و تعامل با دستگاه‌های حاکمیتی و مجلس از مهم‌ترین نکاتی بود که

را ارائه دهیم و در این راستا هر ۳ ماه یکبار گزارش عملکرد مطلوب به نمایندگان ارائه خواهیم کرد.

وزیر پیشنهادی صنعت، معدن و تجارت اظهار کرد: همچنین سامانه قواعد و مجوزها تا پایان سال اجرایی خواهد شد که این امر از اتخاذ تصمیمات خلق الساعه جلوگیری می کند و امضاهای طلایی را از بین می برد. قطعا بسیاری از مجوزها باید نظارت پسینی شوند. وی گفت: در این راستا در سال آینده بسته های سرمایه گذاری پیش بینی خواهد شد تا سرمایه گذارها بتوانند به راحتی موضوع فعالیت خود را انتخاب کنند و نیازی حتی به اخذ مجوز هم نداشته باشند.

فاطمی امین تصریح کرد: بیمه تامین اجتماعی، مالیات و مساله تامین مالی ۸۰ درصد دغدغه فعالان اقتصادی است که بسیاری از آنها مرتبط با وزارت صمت نیست، اما ما پیگیر آنها خواهیم بود؛ به عبارتی باید پنجره واحدی باشیم تا وقتی واحد صنفی، تولیدی و... مراجعه می کند این وزارتخانه در دولت پیگیر آن باشد.

وعده رفع تحریم ها

گزینه پیشنهادی وزارت صمت در ادامه دفاع از برنامه خود وعده رفع تحریم های داخلی و بی اثر کردن تحریم های خارجی را داد و گفت: مالیات دغدغه همه ماست، به واحدهای صنعتی، معدنی و تجاری قول می دهیم که تحریم های داخلی را بردارم و تحریم های خارجی را خنثی کنم. این تجربه را دارم، چرا که در موضوع بنزین این اتفاق افتاد. در سال ۸۵ در ستاد تبصره ۱۳ بودم، در قالب ستاد تبصره ۱۳ موضوع دوگانه سوز کردن خودروها، کارت سوخت و سهمیه بندی و خودروهای فرسوده اجرا شد. در سال ۸۶ کنگره آمریکا طرحی را برای تحریم بنزین مصوب می کرد که با موضوع سهمیه بندی بنزین این طرح خنثی شد. اگر واحد تولیدی دچار مشکل است، این مشکل به ما بازمی گردد و باید پاسخگو باشیم.

فاطمی امین تصریح کرد: مقام معظم رهبری در خردادماه سال جاری عبارتی دارند که می فرمایند؛ «محور نجات اقتصاد کشور تقویت تولید داخلی است، تقویت تولید داخلی مبارزه با قاچاق، واردات بی رویه، کسانی که جیب خود

تا ۳ سال زمان دارد، در دولت سیزدهم بر این موضوع تاکید شده و تلاش خواهد شد در آینده نزدیک این موضوع ابتدا به نصف تورم سال ۹۹ کاهش یابد و سپس به سمت تکرقمی شدن حرکت کند.»

گزینه تصدی وزارت صمت حین دفاع از برنامه خود بارها روی تعهد به همکاری با مجلس تاکید کرد ضمن اینکه مسائلی همچون مبارزه با فساد یا توازن منطقه ای و گسترش عدالت را در شمار وظایف خود عنوان کرد. وزیر پیشنهادی صنعت، معدن و تجارت اظهار کرد: «علام کردم که با شفاف سازی و اصلاح فرآیندها، فساد، امضاهای طلایی، حیا خلوت ها و رانت ها را از بین خواهیم برد، فسادستیزی یکی از مهم ترین شعارهای دولت سیزدهم است که تجلی آن را در وزارت صمت خواهیم دید.»

گزینه حضور در دولت سیزدهم با اشاره به شیوه مدنظر خود برای رفع معضلات کشور در حوزه تجارت و بازرگانی، ادامه داد: سامانه جامع تجارت مصوب مجلس است که متأسفانه به اتمام نرسیده است، بنابراین تا پایان سال آن را به سرانجام خواهیم رساند که سبب مبارزه با قاچاق، کنترل بازار و جلوگیری از فساد خواهد شد. وزیر پیشنهادی صنعت، معدن و تجارت اظهار کرد: رهبر معظم انقلاب سال هاست بر تولید در اقتصاد تاکید داشته و در نامگذاری سال ها نیز به آن اشاره کرده است، بنابراین طی ۶ ماه آینده تمرکز ویژه ای بر تامین مواد اولیه و رفع موانع به ویژه در حوزه موارد مربوط به معیشت مردم خواهد شد. همچنین برای نرخ ارز و صادرات برنامه ویژه ای پیش بینی شده است. وی گفت: با تمرکز بر تولید و تکمیل سامانه جامع تجارت و تعادل بخشی به بازار ارز و کنترل بازار حتما قیمت سیمان به قبل از قطعی برق باز خواهد گشت؛ البته در این راستا پشتیبانی مجلس را می خواهیم، زیرا ساختن ایران کار مشترک همه ماست. فاطمی امین ضمن یادآوری وضعیتی که وزارت صمت در مقطع کنونی با آن روبه روست، خطاب به نمایندگان مجلس عنوان کرد: «وزارت صمت گسترده است و این روزها موضوع تنظیم بازار و وجود آشفتگی ها در این حوزه به دغدغه ای برای نمایندگان، مسوولان و مردم تبدیل شده است؛ قیمت ها نوسان دارد و مشاهده می شود که قیمت سیمان چند برابر شده است. در این رابطه دولت کجاست، زیرا اگر دولت اشراف داشته باشد نباید اجازه چنین جولان هایی را بدهد.»

راه رونق تولید

وزیر پیشنهادی صمت با تحلیل وضعیت بخش تولید، در جلسه دفاع از برنامه های خود به چرایی افول صنعت در سال های اخیر پرداخت و خروج دولت از بنگاهداری، صادرات محوری و بهبود فضای کسب و کار را سه محور تقویت تولید عنوان کرد. وی همچنین ابراز امیدواری کرد بتواند با هماهنگی سایر دستگاه ها، وزارت صمت را به پنجره واحدی برای تسهیل تولید تبدیل کند. فاطمی امین تصریح کرد: همه نمایندگان در حوزه های انتخابیه خود با تعطیلی و ظرفیت پایین واحدهای تولیدی مواجه هستند؛ دولت نباید بنگاهداری کند، اما معتقد به بازسازی هستیم به عبارتی خود را شریک واحدهای تولیدی و بخش خصوصی می دانیم نه رقیب آن ها، زیرا در صورت موفقیت این بخش کشور رشد خواهد کرد و ما پشتیبانی از بخش خصوصی را وظیفه می دانیم. این عضو پیشنهادی کابینه دولت سیزدهم ادامه داد: با تقویت بازارهای داخلی و توجه به بازارهای خارجی، تجمع تقاضاها، هم افزایی بین بنگاه های کسب و کار تلاش خواهیم کرد عملکرد خوبی

دفاعیه خود در مجلس به آن پرداخت. وی در این جلسه اظهار کرد: معدن می‌تواند جای نفت را بگیرد، ویژگی معدن این است که در اکثر نقاط معدن داریم، یعنی اگر توسعه‌ای در بخش معدن بدهیم، توسعه‌ای متوازن در سراسر کشور ایجاد کرده‌ایم. چرا باید ۵ هزار معدن ما تعطیل باشند؟ چرا باید نگران خام‌فروشی باشیم؟ ما باید به طور ویژه برای اکتشاف، استخراج و فناوری تلاش کنیم. در موضوع جلوگیری از خام‌فروشی باید دو کار انجام شود؛ اول عوارض معکوس و بعد فرآوری. اگر نگران خام‌فروشی هستیم باید بر فرآوری متمرکز شویم تا لکوموتیو استخراج شود. وی با اشاره مباحث حاشیه‌ای معادن مانند تعریض جاده‌ای گفت: کسی که از معدن بهره‌برداری می‌کند و سودش را در جیبش می‌گذارد، حقوق دولتی نمی‌دهد و جاده را هم خراب می‌کند. هوای آن منطقه را هم آلوده می‌کند. حتماً باید آن ۱۵ درصدی که در قانون معادن پیش‌بینی شده برای بازگشت به همان مناطق معدنی اجرایی شود که با کمک نمایندگان مجلس این اتفاق خواهد افتاد.

تاکید دوباره بر اهمیت اشتغال

وی با اشاره به برنامه‌های خود در حوزه اقتصاد مقاومتی، افزود: سال‌هاست از اقتصاد مقاومتی صحبت می‌شود، اما اقدامی صورت نمی‌گیرد. اقتصاد مقاومتی دو بعد تاب‌آوری و بازدارندگی دارد که در مورد تاب‌آوری باید وضعیت را طوری تنظیم کنیم که اگر شوکی وارد شد ضربه نخوریم و تا حدودی در این بخش توجه شده است، اما در حوزه بازدارندگی باید به مرحله‌ای برسیم که در حوزه اقتصادی مانند حوزه دفاعی شاهد بازدارندگی باشیم و شرایطی را ایجاد کنیم که با تعاملات در صحنه بین‌الملل ضربه زدن به اقتصاد ایران برای کشورهای متخاصم آسیب‌زا باشد. فاطمی‌امین هماهنگی بین‌بخشی را یکی دیگر از موضوعات محوری برنامه‌های خود اعلام کرد و افزود: به لحاظ قیمت ثابت بیش از ۳۰ درصد تولید ناخالص داخلی را وزارت صمت مدیریت می‌کنند و ۴۵ درصد اشتغال کشور در این بخش است که شامل اصناف، واحدهای تولیدی و تجاری است. در همین راستا در حوزه مسکن، تامین مصالح ساختمانی را از اولویت‌ها قرار دادیم و برآورد لازم برای میزان نیاز ما انجام گرفته است، ظرفیت داخلی نیز کافی است و می‌دانیم که اگر مسکن راه بیفتد لکوموتیو اقتصاد کشور راه می‌افتد بنابراین از برنامه‌های آقای قاسمی وزیر پیشنهادی راه و شهرسازی استقبال می‌کنم.

دولت از بنگاهداری دست می‌کشد

فاطمی‌امین با اشاره به وضعیت صنعت خودروسازی در ایران وعده داد،

را از طریق واردات پر می‌کنند و نمی‌خواهند بگذارند با تولید داخلی، واردات متوقف شود و کمر تولید داخلی را با واردات می‌شکنند. ان‌شاءالله منویات مقام معظم رهبری را اجرا خواهیم کرد و روزی را خواهیم دید که ایشان از عملکرد وزارت صمت و عملکرد دولت رضایت خواهند داشت.

وزن بالای صادرات در برنامه گزینه صمت بخشی از دفاعیه گزینه پیشنهادی وزارت صمت به تبیین اهمیت صادرات در سیاستگذاری وزارت صمت طی ۴ سال آتی گذشت. فاطمی‌امین که پیش‌تر وعده افزایش ۵ میلیارد دلاری صادرات را تا پایان سال داده بود، با اشاره به اهمیت صادرات عنوان کرد: «صادرات همیشه مهم است، امروز مهم‌تر. به سه دلیل؛ اول بازار ارز حداقل باید ۳ تا ۴ میلیارد دلار بیشتر به آن تزریق شود تا متعادل شود. ما یک برنامه دقیق و حساب شده برنامه‌ریزی کردیم، با اتاق بازرگانی و برخی کارشناسان در مورد این برنامه مشورت، بررسی و همکاری شد و بدون فوت وقت اجرای خواهد شد. در موضوع صادرات ۵ میلیارد دلار بیش از مدت مشابه سال قبل در ۶ ماه

دوم هدفگذاری شده است، این کار علاوه بر اینکه تعادل بازار ارز را برقرار می‌کند روی تورم نیز تاثیر می‌گذارد. متأسفانه اولین بار در تاریخ ایران، ۴ سال تورم بالای ۲۵ درصد داریم، یعنی قدرت خرید مردم به شدت کاهش یافته و امروز بسیاری از واحدهای تولیدی که تعطیل یا نیمه‌تعطیل هستند، به دلیل عدم تقاضاست. ما باید با لکوموتیو صادرات، گردش اقتصادی را در کشور ایجاد کنیم و منابعی که از این ۵ میلیارد دلار حاصل می‌شود، برای تامین منابع اولیه و قطعات به بازار تزریق کنیم که تداوم تولید را تضمین کند. اگر روابط اقتصادی با سایر کشورهای همسایه و سایر کشورها تقویت شود، قدرت اقتصادی پیشران قدرت سیاسی کشور و قدرت فرهنگی کشور خواهد بود. اقتصاد ایران باید بزرگ‌تر از مرزهایش باشد. ما با گسترش تبادلات تجاری جهانی می‌توانیم هم مباحث خود را حل و فصل کنیم، و هم قدرت سیاسی کشور را افزایش دهیم. این برنامه مبتنی بر تجارب اثبات شده است. بنده سالیان زیاد روی موضوع صادرات تمرکز داشتم و با همین شرایط تحریمی می‌توانیم در موضوع صادرات درست عمل کنیم. دیپلماسی اقتصادی از مهم‌ترین اولویت‌های ماست که با مشارکت وزارت امور خارجه این موضوع را به جلو خواهیم برد. معتقدم توان بازدارندگی دفاعی ما تاکنون برای ما تولید قدرت کرده است. ما باید بتوانیم در بخش اقتصادی در صحنه بین‌المللی هم تولید قدرت کنیم.

نقشه فاطمی‌امین برای معدن

تلاش برای دادن وزن و شخصیت موزون به بخش معدن در کنار نحوه کنترل خام‌فروشی دیگر موضوعی بود که فاطمی‌امین در خلال

معادن و تجارت است. مدافعان فاطمی‌امین معتقدند وی بهترین گزینه برای شرایط فعلی است. انطباق برنامه فاطمی‌امین برای ۴ سال آینده با اسناد بالادستی از دیگر نکاتی بود که موافقان وزیر صمت به آن اشاره کردند. برخی از نمایندگان هم اعلام کردند برنامه فاطمی‌امین در زمینه افزایش توان رقابت‌پذیری صنعت ملی بر اساس لغو امتیازات خاص و انحصارهای غیرضرور مناسب و مفید است.

دفاع فاطمی‌امین از برنامه خود چگونه بود؟

گزینه پیشنهادی وزارت صمت پس از استماع سخنان موافقان و مخالفان و ارائه گزارش‌های کمیسیون‌های مربوطه گفت: دستیابی به جایگاه اول اقتصادی در آسیای جنوب غربی با تاکید بر جنبش نرم‌افزاری، تولید علم، رشد اقتصادی و ارتقای نسبی درآمدهای سرانه و رسیدن به اشتغال کامل در چشم‌انداز و افق ۱۴۰۴ برای ایران اسلامی پیش‌بینی شده که برای تحقق این موضوع وظیفه سنگین و تکلیف قانونی و شرعی بر عهده ماست. فاطمی‌امین با تاکید بر اینکه باید عقب‌ماندگی‌ها را با تمرکز بر تمدن نوین اسلامی جبران کنیم، تصریح کرد: تنها راه موفقیت تحقق تمدن نوین اسلامی است، تمدن نوینی که برای توسعه، اقتصاد، رشد و پیشرفت در کنار تعالی انسانی و اخلاقیات برنامه و راهکار عملی دارد. وی با اشاره به برنامه خود برای مدیریت وزارتخانه صمت اظهار کرد: موضوعات مهمی از جمله تنظیم بازار، موضوعات مرتبط با تولید، صادرات، معدن، آمایش سرزمینی، توسعه متوازن، اقتصاد مقاومتی، شفاف‌سازی و جلوگیری از فساد و تعامل و هماهنگی بین‌بخشی به صورت ویژه در این وزارتخانه دنبال می‌شود.

دولت به جای دخالت در عزل و نصب مدیران صنعت خودروسازی، زمینه واگذاری آنها به بخش خصوصی واقعی را فراهم کند. وی ضمن تحلیل مشکلات صنعت خودرو سه علت عقب‌ماندگی این بخش را نبود رقابت در صنعت، تولید در پایین‌تر از سطح صرفه‌مقیاس و وجود ساختارهای مدیریتی و اقتصادی ناکارآمد دانست و اعلام کرد: خودرو دغدغه همه ماست. برای این حوزه یک برنامه ۶ ماهه و یک برنامه ۲ ساله ارائه کردیم. با اجرای برنامه ۲ ساله، ۳ یا ۴ سال دیگر صنعت خودروی ما، افتخار ملی خواهد بود.

موافقان و مخالفان چه گفتند؟

مخالفان رضا فاطمی‌امین در مجلس اندک بودند اما در کنار مخالفان، برخی افراد به طرح سوال پیرامون برنامه گزینه پیشنهادی صمت پرداختند. برای نمونه اردشیر مطهری، نماینده مردم گرمسار در مجلس شورای اسلامی اعلام کرد وزارت صنعت، معدن و تجارت نیازمند مرد میدان است اما فاطمی‌امین مردم ستاد و سامانه است. وی همچنین عنوان کرد برنامه وزیر پیشنهادی صنعت، معدن و تجارت انشایی است نه اجرایی. احسان ارکانی، نماینده مردم نیشابور و فیروزه در مجلس شورای اسلامی هم به عنوان مخالف وزیر پیشنهادی وزارت صنعت، معدن و تجارت صحبت کرد. وی با اشاره به اینکه وزیر پیشنهادی صمت موضوعات مختلفی را در برنامه‌هایش اعلام کرد، گفت آیا این برنامه‌ها مبتنی بر واقعیت‌ها تهیه شده یا صرفاً یک ایده است؟

با وجود برخی انتقادات به برنامه وزیر پیشنهادی صمت، رای دو کمیسیون مجلس به فاطمی‌امین در کنار دفاع تعدادی از نمایندگان از این گزینه، نشانه احتمال موفقیت گزینه تصدی وزارت صنعت،

نمایندگان مجلس شورای اسلامی در خصوص وزیر پیشنهادی وزارت صمت تاکید کردند:

توانایی وزیر پیشنهادی در اجرای پیشبردها و اهداف در حوزه صنعت

زمان مشخصی به بیش از ۳۰ میلیارد تومان برساند. لذا ایشان توانایی اجرایی برای پیشبرد اهداف در حوزه های مختلف را دارد.

توجه به زمان بندی در برنامه های وزیر پیشنهادی صمت

فرهنگی با اشاره به برنامه های وزیر پیشنهادی صمت تصریح کرد: ایشان یک نموداری از برنامه های خود به کمیسیون ها ارائه کرد که دارای برنامه های زمان بندی شده با اعداد و ارقام است و کاملاً مشخص شده که تا پایان ۱۴۰۰ چه اقدامی قرار است صورت بگیرد و همچنین برای افق سال های آینده نیز چه برنامه هایی مدنظر دارد. از طرفی در خصوص تامین نیازهای ضروری نیز مقرر شده با همکاری آقای ساداتی نژاد اقلام ضروری را به دست مردم برسانند. با تشکر از ۱۹۴ نفر از نمایندگانی که برای موافقت با وزیر پیشنهادی صمت ثبت نام کردند.

سابقه انجام اقدامات تحول گرایانه

نماینده مردم تبریز، آذرشهر و اسکو در خانه ملت با استناد به اقدامات فاطمی امین در وزارت صمت و آستان قدس رضوی، آن اقدامات را تحول گرایانه توصیف کرد و ادامه داد: وزیر پیشنهادی صمت در دوران حضور در نهاد ریاست جمهوری بدون داشتن ابزار اجرایی و تنها با نگاه فرابخشی و با استفاده از ظرفیت دستگاه های مختلف موفقیت های خوبی به دست آورده است؛ در مدت محدود مسئولیت خود، تعداد خودروهای دوگانه سوز را از نزدیک به صفر به یک میلیون دستگاه رساند و در حوزه نوسازی ناوگان فرسوده خودرو عملکرد قابل توجهی داشته است. فرهنگی به موفقیت وزیر پیشنهادی صمت در راه اندازی شرکت دانش بنیان علی رغم وجود مخالفت ساختار سنتی، و اقدامات وی در زمینه زنجیره تامین و فعال کردن بخش های اقتصادی اشاره کرد و افزود: این اقدامات توانست درآمد ۳ میلیاردی را در مدت

محمدحسین فرهنگی در جلسه بررسی صلاحیت سید رضا فاطمی که به ریاست محمدباقر قالیباف برگزار شد، ضمن اعلام موافقت خود به عنوان نماینده مردم تبریز، آذرشهر و اسکو در مجلس یازدهم با برنامه های وزیر پیشنهادی صمت به نگرانی های مطرح شده برخی از نمایندگان مجلس در خصوص برنامه های فاطمی امین اشاره کرد و ضمن آنکه آن را موضوعی طبیعی خواند، گفت: آقای فاطمی امین علاوه بر داشتن قدرت و توان ایده پردازی و روحیه تحول گرایی و مهارت ادراکی که لازمه تصدی وزارت در هر کشوری است، عملکرد اجرایی قابل توجهی در دوران حضور در ریاست جمهوری داشته است.

انطباق کامل برنامه با شرح وظایف قانونی وزارت تخانه

نماینده مردم شهر کرد، بن و سامان در مجلس شورای اسلامی نیز در تایید برنامه‌های وزیر پیشنهادی صمت، با بیان اینکه نمایندگان ملت وظیفه دارند در کنار مطالبه حقوق مردم باید فرصت خدمت صادقانه را به تیم جوان اقتصادی دولت آیت الله رئیسی بدهند، گفت: مجلس انقلابی که حتی هیچ ابایی از مخالفت و نقد امنیتی‌ترین وزیر کابینه دولت را ندارد، مشفقانه او را نقد می‌کند، قاطعانه آرمان‌های انقلاب اسلامی را مطالبه می‌کند و حقوق مردم را از آن استیفا خواهد کرد و شجاعانه بر او نظارت خواهد کرد.

احمد راستینه هفشجانی در ادامه صحبت‌های خود در خصوص برنامه عملیاتی وزیر پیشنهادی صمت در حل مسائل وزارتخانه و سابقه اجرایی وی به به ۳ نقطه قوت برنامه‌های فاطمی امین اشاره کرد و افزود: رعایت چارچوب و اصول برنامه‌ریزی، انطباق کامل برنامه با شرح وظایف قانونی وزارتخانه، تفکیک اقدامات به دو دوره کوتاه مدت و میان مدت و تعریف آنها به صورت پروژه‌های عملیاتی از جمله نقاط مثبت برنامه‌های وزیر پیشنهادی صمت است.

راستینه به پرهیز از کلی گویی فاطمی امین در ارائه گزارش اشاره و تأکید کرد: وی با این اقدام خود را در مقابل ارزیابی شما نمایندگان ملت قرار داده است؛ به برادر عزیزم جناب آقای مطهری که مخالف صحبت کردند و فرمودند این وزارتخانه مرد میدان می‌خواهد عرض می‌کنم اگر به اعداد معناداری که موافق اول، برادر عزیزم آقای بهروزی فر اعلام نموده‌اند دقت فرمایید؛ ایشان در یک اقدام شجاعانه رشد ارزش افزوده صنعت را از ۱۸ درصد در سال ۹۹ به ۶۹ درصد در افق ۱۴۰۴ اعلام کرده است. توجه کنید تأیید خواهید کرد که تنها مردان میدان شفاف و باجسارت و با توان عملکردی در برنامه عملیاتی می‌تواند اینگونه شجاعانه هدف‌گذاری کرده و خود را در برابر قضاوت ملت و شما نمایندگان قرار دهد و مطمئناً در مطالباتمان این را از برادر عزیزمان دکتر فاطمی امین مطالبه خواهیم کرد.

تسلط فاطمی امین در تبدیل راهبردها به برنامه‌های عملیاتی در سطوح مختلف

این نماینده مردم در مجلس یازدهم اظهار داشت: تسلط دکتر فاطمی امین در تبدیل راهبردها به برنامه‌های عملیاتی در سطوح مختلف از نقاط قوت ایشان است، ارائه ۵ سطح

برنامه نشان از این مسئله مهم دارد، برنامه‌های کوتاه مدت و میان مدت با ارائه پروژه‌های تحولی، برنامه‌های استانی و شهرستانی، برنامه‌های بخشی و برنامه‌های بین‌المللی. ایشان به درستی مهمترین مسائل اقتصادی ۱۴۰۰ را شناخته و برای آنها برنامه کوتاه مدت ارائه داده است، همه می‌دانیم ۳ مسئله ثابت نرخ ارز، تنظیم بازار و کسری بودجه باید در کوتاه مدت برایش علاجی کرد و گرنه این فریادهای ما در دفاع از ملت بی‌فایده خواهد بود.

توجه وزیر پیشنهادی صمت به تجارت بین‌المللی

وی بیان کرد: وزارت صمت نقش مهمی در ثبات بازار ارز و تنظیم بازار دارد. دکتر فاطمی امین تلاش کرده این را به درستی تشخیص دهد و اولویت‌های کوتاه مدت برنامه‌اش را بر تنظیم بازار، صادرات و رفع موانع تولید قرار دهد، همه می‌دانیم با افزایش صادرات، امکان تأمین امکانات اولیه وارداتی فراهم شده و تداوم تولید تضمین می‌شود، علاوه بر این افزایش صادرات، توان بازار ارز را بهبود بخشیده و از افزایش تورم جلوگیری می‌کند.

عضو کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی افزود: دکتر فاطمی امین برای نیمه دوم سال ۱۴۰۰ معتقد است که باید اولاً تکمیل سامانه جامع تجارت به ویژه تبادل اطلاعات گمرک در سایر دستگاه‌ها باید به سرانجام برسد، ثانیاً اصلاح ساختار و ضوابط قیمت‌گذاری انجام شود، ثالثاً تأمین مواد اولیه اجزا و قطعات و تأمین مالی مناسب در راستای افزایش تولید به ویژه برای محصولات مهم در سبد هزینه خانوار باید عملیاتی شود و مهم‌تر از آن شفاف‌سازی مأموریت‌ها و مسئولیت‌ها بین وزارت صمت و وزارت جهاد کشاورزی برای تأمین و توزیع کالاهای اساسی با هدف رفع مصادیق تداخل، توازی و توازن باید انجام شود.

توجه به تحقق شعار سال در برنامه‌های فاطمی امین

نماینده مردم شهر کرد، بن و سامان در مجلس شورای اسلامی گفت: همچنین وزیر پیشنهادی برای امسال هم از حیث تکلیفی با توجه به نامگذاری سال مانع زدايي از تولید، برنامه عملیاتی کوتاه مدت ارائه داده است، در سطح پروژه‌های تحولی، ۳۶ پروژه تحولی، سامانه‌های مهم و ابزارهای مهم برای تنظیم بازار در دستور کار خود قرار داده است که باید به ایشان تبریک گفت.

وی ادامه داد: برای استان‌ها و شهرستان‌ها به دنبال آن است تا با مشارکت شما نمایندگان مجلس انقلابی و مسئولان محلی البته متناسب با اهداف و اقدامات سطح کلان یک برنامه تحولی از ابتدای سال ۱۴۰۰ ارائه شود. در سطح برنامه‌های بین‌المللی ایشان یک گام شجاعانه برداشته شده است، هماهنگی با وزارت امور خارجه را در برنامه خود قرار داده است.

همه می‌دانیم اقتصاد ایران باید فراتر از مرزهای جغرافیایی کشور معرفی شود. باید با رویکرد بین‌المللی، برون‌گرایی، توسعه روابط تجاری با کشورها به ویژه کشورهای همسایه به افزایش صادرات و اهداف بخش صنعت، معدن و تجارت در تعاملات بین‌المللی آن را طراحی کنیم. فاطمی امین تلاش کرده است در برنامه بین‌المللی‌اش که پیش روی شما نمایندگان ملت است بر حسب اولویت، منطقه جغرافیایی، همسایگی و همسویی با ایران و اهمیت تعامل و توسعه تجارت با آنها، برنامه تعاملی ارائه کند و قرار است این برنامه مبنای جهت‌دهی کسب و کارها و اقدامات مشترک و هماهنگ بین وزارت صمت و وزارت امور خارجه باشد.

عضو کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی گفت: تحصیلات فاطمی امین هدفمند است، با تألیف چندین عنوان کتاب در حوزه صنعت، معدن و تجارت، یک پشتوانه نظری قابل اتکا دارد ولی این سبب نمی‌شود که از توان اجرایی و قدرت هماهنگی بین دستگاهی ایشان سخن نگوئیم، همه می‌دانیم زمانی که ایشان در سال ۸۵ مجری طرح خارج کردن خودروهای فرسوده از ناوگان خودرویی کشور شد از عهده این مسئولیت سنگین سربلند بیرون آمد در حالی که آن سال تنها ۴۵ هزار خودروی فرسوده از رده خارج شده بود، او اجرای کار سنگین و با هماهنگی بین بخشی ظرف ۱۰ ماه ۲۵۵ هزار خودروی فرسوده را از رده خارج کند.

برنامه‌های وزیر پیشنهادی صمت دارای جامعیت است

سید کاظم موسوی، با اشاره به اینکه بزرگ بودن وزارت صمت و مأموریت‌های این وزارتخانه فاطمی امین را بهترین گزینه برای تصدی وزارت صمت دانست و گفت: وزیر پیشنهادی صمت جوان انقلابی، تحول‌گرا و مذاق‌است و برنامه‌های وی در ارتباط با فرمایشات مقام معظم رهبری در خصوص سیاست‌های کلی صنعت مبنی بر افزایش رقابت‌پذیری براساس

عضو کمیسیون
فرهنگی مجلس
شورای اسلامی
گفت: تحصیلات

فاطمی امین
هدفمند است،
با تألیف چندین
عنوان کتاب در
حوزه صنعت،
معدن و تجارت،
یک پشتوانه
نظری قابل اتکا

دارد ولی این
سبب نمی‌شود که
از توان اجرایی و
قدرت هماهنگی
بین دستگاهی
ایشان سخن

نگوئیم، همه
می‌دانیم زمانی
که ایشان در
سال ۸۵ مجری
طرح خارج

کردن خودروهای
فرسوده از ناوگان
خودرویی کشور
شد از عهده این
مسئولیت سنگین

سربلند بیرون
آمد در حالی که
آن سال تنها ۴۵
هزار خودروی
فرسوده از رده
خارج شده بود،

او اجرای کار
سنگین و با
هماهنگی بین
بخشی ظرف ۱۰
ماه ۲۵۵ هزار
خودروی فرسوده
را از رده خارج
کند.

برنامه‌های وزیر پیشنهادی دارای جامعیت است

عضو کمیسیون اجتماعی مجلس با اشاره به برنامه‌های ارائه شده از سوی وزیر پیشنهادی صمت مطرح کرد: ساختار و محتوای برنامه ارائه شده ناشی از مشکلات اصلی صنعت، معدن و تجارت است و با اسناد بالادستی مطابقت دارد، برنامه وی جامعیت دارد.

وی گفت: فاطمی‌امین برنامه خود را به صورت عملیاتی در ۵ طرح تقسیم‌بندی کرده است، کوتاه‌مدت، بلندمدت و تحولی، برنامه‌های بخشی مانند خودرو، معدن، لوازم خانگی، ماشین آلات کشاورزی، برنامه‌های استانی و شهرستانی، برنامه‌های بین‌المللی که کشورها را در ۴ گروه تقسیم‌بندی و اولویت‌بندی کرده است.

بهریزی‌فر با اشاره به محتوای برنامه‌های وزیر پیشنهادی صمت مطرح کرد: پیش‌بینی افزایش چشمگیر صادرات غیرنفتی به میزان دو برابر طی ۴ سال، تنوع‌بخشی به روش‌های تجاری از جمله تأمین ارز به روش تهاجر، واردات اقلام ضروری در مقابل صادرات و با استفاده از ارز اشخاص، ایجاد کانال بانکی با کشورهای اولویت‌دار و هدف و کشورهای همسایه، استفاده از ظرفیت معاهده‌های چند جانبه مانند اوراسیا، انعقاد قرارداد قرنطینه کشاورزی با کشورهای هدف، رفع کارگاه‌های لجستیکی و مسیرهای حمل و نقل با کشورهای کم تأثیر در تحریم از جمله برنامه‌های فاطمی‌امین است.

نماینده مردم فومن و شفت در مجلس با اشاره به اهداف و راهبردهای فاطمی‌امین در برنامه‌های خود افزود: رشد ارزش افزوده صنعت حدود ۶،۲ درصد، رشد ارزش افزوده معدن ۱۰،۵ درصد، رشد ارزش افزوده بازرگانی ۱،۵ درصد، اشتغال ۱۳ میلیون نفر، تولید خودرو ۳ میلیون دستگاه، تولید لوازم خانگی بزرگ ۲۴ میلیون دستگاه، حفاری‌های اکتشافی معادن ۲ میلیون متر، استخراج معادن ۷۰۰ میلیون تن، صادرات غیرنفتی ۷۰،۱ میلیارد دلار، پوشش یکپارچه و رهگیری و ردیابی کالاها ۹۰ درصد از اهداف فاطمی‌امین است، نتیجه‌گیری اقتصادی به رتبه ۴۰ خواهد رسید.

گفتنی است جلسه بررسی صلاحیت سیدرضا فاطمی‌امین برگزار شد که در آن کمیسیون‌های «صنایع و معادن» و «اقتصادی» مجلس شورای اسلامی ضمن ارائه گزارش بررسی‌های خود، از تأیید فاطمی‌امین با اکثریت آراء این کمیسیون‌ها خبر دادند و در ادامه نیز پس از طرح نظرات تعدادی از نمایندگان مجلس شورای اسلامی، فاطمی‌امین به دفاع از برنامه‌های پیشنهادی خود در مقابل نمایندگان مردم پرداخت.

پروژه‌های وزیر پیشنهادی به دور از کلی‌گویی تعریف شده است

نماینده مردم فومن و شفت در مجلس شورای اسلامی در ادامه درخصوص ویژگی‌های فردی فاطمی‌امین وی را بسیار خروجی‌گرا و نتیجه‌محور توصیف کرد و افزود: فاطمی‌امین حرف کلی نمی‌زند، کلی‌گویی نمی‌کند و پروژه‌ها را تعریف کرده و پروژه‌ها بر اساس زمان و مکان مشخص شده و از آنجا که پروژه‌ها و برنامه‌ها را تعریف کرده است مجلس می‌تواند با بعد نظارتی خود تمام این پروژه‌ها را پیگیری کند.

عضو کمیسیون اجتماعی مجلس با تأکید بر اشراف کامل وزیر پیشنهادی بر روی موضوعات اقتصادی، تصریح کرد: وی دارای چارچوب و ضوابط کاری مشخص و با برنامه است و اعتقاد عمیق به سیستم کنترل، نظارت و پایش دارد و همه را برای تحقق این موضوع بسیج می‌کند؛ عضو فعال تیم آقای رئیسی بوده است.

فاطمی‌امین پاک‌دست، انقلابی، متعهد و متخصص است

بهریزی‌فر همچنین فاطمی‌امین را فردی پاک‌دست، ساده زیست، مومن، انقلابی، متعهد و متخصص و دارای تجارب بسیاری است معرفی کرد و گفت: وی هم در بخش صنعت تجربه دارد و هم تجارت، انکاء قاطعانه به اصول و ارزش‌های انقلابی دارد و دارای فرهنگ بسیجی است و دیدگاه وی فرهنگ اینتر، فداکاری، میدانی و جنگ با اقتصاد است؛ وی دارای روحیه جهادی و فسادستیز است و در مقابل کسانی که در شبکه فساد حضور پیدا کردند، می‌ایستد. لازم‌مبارزه با فساد اقتصادی رأی نمایندگان است که وی بتواند با پشتوانه قوی با فساد مبارزه کند.

لغو امتیازات خاص و غیر ضرور تعبیه شده است. نماینده مردم اردبیل، نمین، نیر و سرعین در مجلس شورای اسلامی با تأکید بر اینکه وزیر پیشنهادی صمت در برنامه‌های خود به دنبال انسجام، تعادل منطقه‌ای از طریق حمایت از زیرساخت‌ها و برقراری مشوق‌های متناسب با رعایت اصول آمایش سرزمین، پرداخت و دنبال ایجاد توازن در منطقه براساس آمایش سرزمین است، تصریح کرد: وزیر پیشنهادی صمت در حوزه خودرو، معدن، فلزات و سایر موضوعات مرتبط با کالاهای اساسی و معیشت مردم توجه ویژه‌ای خواهد داشت، مردم در شرایط شیوع ویروس منحوس کرونا گرفتار شده‌اند و بسیاری از واحدهای تولیدی راکد شده است که وزیر پیشنهادی برای این شرایط برنامه‌های خوبی ارائه کرده است.

نایب رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس در ادامه گفت: برخی از واحدهای تولیدی دنبال سرمایه در گردش و برخی دنبال مواد اولیه هستند که وزیر پیشنهادی صنعت، معدن و تجارت برنامه مشخصی برای این واحدها در نظر گرفته است.

بهریزی‌فر، نماینده دیگری که در جلسه مجلس شورای اسلامی به ارائه نظر خود درباره برنامه‌های فاطمی‌امین پرداخت، ضمن اعلام موافقت خود موافقت با برنامه‌های وزیر پیشنهادی صنعت، معدن و تجارت، به مشکلات معیشتی ایجاد شده در دولت یازدهم و دوازدهم و همچنین نگرانی از این موضوع اشاره کرد و با تأکید بر برنامه‌های فاطمی‌امین برای حل این مشکلات گفت: در موضوع کالاهای اساسی در حوزه کشاورزی این کالاها با ارز تأمین می‌شود و این موضوعات به وزارت جهاد مرتبط می‌شود.

وزیر پیشین صنعت، معدن و تجارت در ستاد تسهیل و رفع موانع تولید اعلام کرد:

وزیر پیشنهادی صمت؛ شخصیتی نجیب و خوش فکر است

راهبردی صنایع نیز تصریح کرد: برنامه عملیاتی زنجیره صنعتی پوشاک و کفش و همچنین سند راهبردی زنجیره ارزش صنعتی طلا، جواهر و گهرسنگها تایید و ابلاغ شد تا اقدامات در این حوزه هم افزا گردد. رزم حسینی گفت: سند راهبردی صنایع غذایی آشامیدنی و لوازم خانگی نیز به زودی با کسب نظر فعالان بخش خصوصی تایید و ابلاغ خواهد شد. وی همچنین طرح آزادسازی معادن را از طرح های تاثیر گذار دانست و گفت: در این راستا شش هزار معدن برای فعال سازی از طریق مزایده قانونی آزاد شده است. وزیر صمت، تولید را متأثر از سیاست پولی و مالی کشور دانست و بیان کرد: سیاست های پولی و مالی بر تولید تاثیر می گذارند و بازیگران اقتصادی باید این نکته را مدنظر قرار دهند. رزم حسینی همچنین با بیان اینکه ۶۰ درصد GDP کشور متعلق به ۲ وزارتخانه جهاد و صمت است، گفت: این دو وزارتخانه تاثیر گذار هستند و باید در سیاست گذاری های اقتصادی بیشتر دیده شوند.

هم افزایی استانداران برای رفع موانع واحدهای تولیدی

وی در پایان از دبیران سابق و کنونی ستاد تسهیل و رفع موانع تولید (زالی و نیازی) در دوران مسئولیت تقدیر و تشکر کرد و انتخاب آقای دین پرست به عنوان قائم مقام رئیس ستاد تسهیل و رفع موانع تولید را تجربه ای گرانقدر دانست و گفت: با توجه به اینکه استانداران نمایندگان دولت در استانها هستند، هم افزایی خوبی برای رفع موانع تولید در استانهای سراسر کشور شکل گرفت. وزیر صمت همچنین از هماهنگی و همکاری نمایندگان مردم در مجلس شورای اسلامی برای پیشبرد اهداف توسعه ای در حوزه صنعت، معدن و تجارت تقدیر و تشکر کرد و افزود: مسئولیت ها می آیند و می روند، آنچه می ماند خدمت خالصانه به مردم است و امیدوارم در دوران مسئولیت این مردم از ما راضی باشند. وزیر صمت همچنین با بیان اینکه بیش از ۵۰ درصد از مصوبات ستاد تسهیل و رفع موانع تولید اجرایی شده است، این موضوع را نشانگر کارنامه درخشان و قابل قبول این ستاد در شرایط سخت تحریم و کرونا دانست.

مجلس دولت و وزارت صنعت خبر داد و گفت: ۴۵۰ هزار میلیارد تومان پروژه های جدید با شرکت های برتر در حال اجراست که ظرفیت بزرگی در صنعت و معدن کشور به حساب می آید. وزیر صنعت، معدن و تجارت همچنین با بیان اینکه اختیارات قانون انتزاع سال گذشته به وزارت جهاد کشاورزی بازگشت، گفت: تمامی اختیارات و سیاست گذاری های تنظیم بازار، صادرات واردات محصولات کشاورزی، دامی و باغی به وزارت جهاد کشاورزی واگذار شد و تحت مدیریت جامع این وزارتخانه قرار گرفته است که این مسیر سبب تسهیل و تسریع در انجام امور و وظایف ذاتی وزارت صمت شد.

شکل گیری ساختار و مسیر مناسب در تنظیم بازار کشور

رزم حسینی همچنین در خصوص مسایل مربوط به تنظیم بازار، بیان کرد: با توجه به اهمیت مساله تنظیم بازار و فرا دستگاہی بودن آن، جلسات ستاد تنظیم بازار را در نهاد ریاست جمهوری برگزار کردیم که فردا نیز دومین جلسه آن به ریاست معاون اول رئیس جمهور شکل می گیرد، این مسیر ساختار خوبی به وجود آورده است و وزیر بعدی به جای اینکه روی دغدغه های تنظیم بازار متمرکز شود، روی ارتقای تولید و صادرات تمرکز می یابد. وی همچنین با بیان اینکه قطع برق به صنعت فولاد و سیمان خسارتهای وارد کرد، گفت: امیدواریم که وزارت نیرو بتواند برق واحدهای تولیدی را مجدداً تامین کند. وزیر صمت در خصوص تدوین سند های

علیرضا رزم حسینی «وزیر صنعت، معدن و تجارت» فاطمی امین (گزینه پیشنهادی وزارت صمت برای دولت سیزدهم) را شخصیتی نجیب و خوش فکر دانست و گفت: ریل گذاری مناسبی در مجموعه وزارت صنعت، معدن و تجارت شکل گرفته است و آقای فاطمی امین می تواند با قرار گرفتن در این مسیر و تکیه بر دانش، تجربه و تفکری که دارند این حوزه را بیش از پیش فعال نمایند. علیرضا رزم حسینی در آخرین نشست ستاد تسهیل و رفع موانع تولید در دوران مدیریت خود با بیان این مطلب، افزود: ۱۰ ماهه ای که در مجموعه وزارت صنعت، معدن و تجارت خدمتگزار مردم، تولیدکنندگان، معدنکاران و فعالان اقتصادی بوده ام بدترین شرایط بر کشور حاکم بود؛ حداکثر فشار اقتصادی بر گرده اقتصاد کشور وارد شد و شیوع بیماری کرونا خسارت های سنگینی را وارد آورد، اما رشد صنعت و عملکرد مجموعه وزارت صمت قابل قبول بوده است.

رشد صنعتی ۷،۱ درصدی نشانگر عملکرد قابل قبول وزارت صمت بود

وی با بیان اینکه رسیدن به رشد صنعتی ۷،۱ درصدی در سال گذشته نشانگر عملکرد قابل قبول مجموعه وزارت صنعت، معدن و تجارت بوده است، تصریح کرد: این رشد بر اساس آمار بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در چهار ماهه پایانی سال گذشته (۱۳۹۹) به ۹،۹ درصد نیز رسیده بود. وزیر صنعت، معدن و تجارت اضافه کرد: همچنین حجم تجارت کشور (واردات و صادرات) در سال گذشته ۱۴۶ میلیون تن بوده است که توانستیم کالاهای اساسی و مورد نیاز مردم را به خوبی تامین کنیم تا مانند سایر کشورها در شرایط کرونا با کمبود کالا مواجه نشویم. رزم حسینی با بیان اینکه تامین مالی بنگاهها را به عنوان دیگر برنامه در دستور کار خود قرار داده بودیم، ادامه داد: ۱۷ هزار میلیارد تومان از منابع شرکت های بزرگ با بانکها مشارکت کردیم و همچنین ۱۵ هزار میلیارد تومان دیگر موافقتنامه با بانکها هفته گذشته به امضا رسید که به واحدهای کوچک و متوسط می تواند کمک کند. وی از ارائه سه بسته پیشنهادی برای رفع موانع تولید از سوی وزارت صمت خبر داد و گفت: به

مرکز پژوهش‌های مجلس همزمان با آغاز به کار وزیر صمت پیشنهاد کرد:

مسیر احیای تولید در دولت جدید

تامین اجتماعی و بیمه‌های تجاری در حوزه تولید»، «چالش‌های مالیاتی حوزه تولید»، «تامین مواد اولیه تولید»، «محیط کسب و کار»، «تامین ابزارهای در اختیار با وظایف متناسب نبودن ابزارهای در اختیار با وظایف تعریف شده برای سازمان‌های توسعه‌ای»، «تعدد قوانین و مقررات بخش صنعت» و «عدم اعتماد به توانمندی داخل و لزوم استفاده حداکثری از توان تولید داخل برای تامین نیازهای کشور» از جمله مواردی هستند که اقدام سیاستگذار برای رفع آنها نقش مهمی در تحقق توسعه صنعتی کشور دارد. همزمانی انتشار این گزارش با حضور سیدرضا فاطمی‌امین در وزارت صمت، از این جهت جالب است که وزیر جدید صمت، سمت و سوی خاصی برای هدایت وزارتخانه مدنظر دارد. وی که در دو افق کوتاه‌مدت و میان‌مدت، قصد دارد ابتدا به آرام

برای دستیابی به وضعیتی باثبات نیازمند درآمد بیشتر و تولید ثروت است که این مهم جز در سایه مانع‌زدایی و پشتیبانی از تولید ممکن نیست. بازوی پژوهشی مجلس در سندی که با عنوان «مانع‌زدایی و پشتیبانی از تولید در بخش صنعت؛ مسائل و راهکارها» منتشر شده راه اصلاح واقعی صنعت را در اجرای مسیری دانسته که نه تنها وزارت صمت باید برای آن تلاش خود را حداکثر کند، که دستگاه‌های اقتصادی مختلف کشور در درون و بیرون دولت هم باید بالاترین حد از همراهی را با اصلاحات پیشنهادی انجام دهند. نبود استراتژی صنعتی و ضرورت تدوین آن مهم‌ترین اقدامی است که تهیه و اجرایش از وزارت صمت خواسته شده، اما در عین حال ۸ چالش دیگر از جمله «کمبود نقدینگی و تامین مالی واحدهای صنعتی»، «چالش‌های بیمه

۹ چالش کلیدی صنعت شناسایی و راهکار عبور از آنها اعلام شد. گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس می‌گوید رونق تولید از بعد فنی، با وجود ظرفیت‌های خالی امکان‌پذیر است؛ اما از بعد سیاستی، اجرای بد برخی سیاست‌ها مشکل ایجاد می‌کند. همچنین در هفت محور چالش‌ها و راهکارهای پیش‌رو در صنعت خودرو نیز بررسی شده که از جمله آن چالش نظام قیمت‌گذاری است.

چه اقداماتی صنعت را در مسیر تحول و توسعه قرار می‌دهد؟ یک سند سیاستی درباره نحوه رونق تولید و تجارت تاکید دارد که کشور برای خروج از وضعیت فعلی دست کم به ۹ اقدام اساسی برای رفع ۹ چالش بنیادین احتیاج دارد. چکیده گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس نشان می‌دهد اقتصاد ایران

بر بدنه صنعت قدم بردارد. نبود استراتژی توسعه صنعتی، ضعف نهاد حقوق مالکیت و نبود نگاه صادرات محور از جمله چالش های ساختاری بخش صنعت هستند.

در گام دوم باید در جهت رفع چالش های داخلی در دو سطح درون بنگاهی و برون بنگاهی گام برداشت. عوامل درون بنگاهی حوزه هایی از جمله مدیریت، تکنولوژی، آموزش نیروی انسانی را شامل می شود که با توجه به اهداف مدنظر در این گزارش، به این موضوعات به صورت مستقیم پرداخته نمی شود.

همچنین، چالش های برون بنگاهی در دو سطح ملی و استانی قابل بحث و بررسی هستند. بررسی یافته های کارشناسی موجود نشان می دهد اگر چه عمده مشکلات در سطح استانی به ناکارآمدی دستگاه های اجرایی استانی برمی گردد، اما در سطح ملی می توان در دو قالب کلان و خرد چالش های برون بنگاهی را بررسی و تحلیل کرد. یافته های مطالعات انجام شده و برگزاری نشست های کارشناسی متعدد با ذی نفعان و ذی ربطان دولتی و بخش خصوصی، اتاق ها، تشکل های تخصصی نشان می دهد، اهم چالش های بخش صنعت به ترتیب شامل «فقدان استراتژی صنعتی در کشور»، «کمبود نقدینگی و تامین مالی واحدهای صنعتی»، «چالش های بیمه تامین اجتماعی و بیمه های تجاری در حوزه تولید»، «چالش های مالیاتی حوزه تولید»، «چالش های محیط کسب و کار»، «تامین مواد اولیه تولید»، «متناسب نبودن ابزارهای در اختیار با وظایف تعریف شده برای سازمان های توسعه ای»، «تعدد قوانین و مقررات بخش صنعت» و «عدم اعتماد به توانمندی داخل و لزوم استفاده

گونه ای بوده که به دلیل مشکل ناسازگاری زمانی، آن سیاست نه تنها دیگر بهترین نبود بلکه حتی به ضد خودش تبدیل شد. وضعیتی که در نهایت از نظر کارشناسان مرکز پژوهش های مجلس، زمینه ساز افزایش هزینه های تولید و صادرات صنعتی و کاهش رقابت پذیری صنعتی شده است. این مرکز تاکید دارد «عدم یکپارچگی سیاستی»، «از نفس افتادگی راهبرد جایگزینی واردات غیر همدفمند»، «ضعف دیپلماسی تجاری» و «محیط سرمایه گذاری نامناسب و فشار تحریم های اقتصادی در مواجهه با چالش های ساختاری قبل، حین و پس از تولید صنعتی»، زمینه ساز افزایش هزینه های تولید و صادرات صنعتی و کاهش رقابت پذیری صنعتی شده است. در این شرایط، بحران به وجود آمده در اثر پاندمی و ویروس کرونا فشار تحریم را بیشتر کرده و به نوعی مزید بر علت شده است به گونه ای که موجب ایجاد چالش هایی همچون مشکلات بیشتر در تامین مواد اولیه مورد نیاز بخش تولید، دیون عقب افتاده بانکی، بیمه تامین اجتماعی و مالیات واحدهای تولیدی و آشفستگی در تصمیم گیری ها و عدم هماهنگی بین متولیان این بخش شد.

خروج تولید از عدم تعادل با رفع ۹ چالش

ایده مرکز پژوهش های مجلس این است که صنعتگران کشور از دو بعد تحت فشارند به همین جهت سیاستگذار باید در دو مرحله اقدام به احیای صنعت و سپس تزریق سوخت برای شتاب بخشی به بخش تولید کند. بر این مبنا سیاستگذار باید در گام نخست در جهت رفع مشکلات ساختاری حاکم

کردن بازارها و رونق تولید و سپس تغییر ریل وزارت صمت اقدام کند، اهم برنامه های خود در دوره کوتاه مدت را افزایش صادرات، تمرکز بر تنظیم بازار و رفع موانع از تولید عنوان کرده است. وی در دیدار با علیرضا رزم حسینی به اهمیت کسب و کار و بخش غیردولتی در حوزه تولید، تجارت و صادرات اشاره و اظهار کرد: بخش خصوصی، کسب و کار و بنگاه های اقتصادی نقش اصلی را در حوزه تولید و تجارت دارند و اگر نگران تولید، اشتغال، سرمایه گذاری هستیم، باید به این بخش ها توجه شود. دولت باید تلاش کند شرایط و الزامات مورد نیاز برای فعالیت آنها را فراهم کند. وی در این دیدار، دولت را همراه و شریک بخش خصوصی توصیف کرد و گفت: «دولت و بخش خصوصی هر دو در یکسو هستند و دولت با مشخص کردن اولویت ها سعی می کند از بخش خصوصی بخواهد تا متناسب با این اولویت ها برنامه ریزی کنند و در مرحله بعد از آنها در تحقق این اهداف حمایت شود و تلاش کنیم تا هماهنگی بین اهداف بخش خصوصی و اولویت های ملی ایجاد کنیم و دولت بیشتر نقش تسهیل گری، تنظیم گری، اولویت گذاری را داشته باشد». اتخاذ چنین رویکردی از سوی وزیر جدید صنعت، معدن و تجارت نشان می دهد سیاستگذار تمایل به تغییر مسیر دارد. اما چه نوع از تغییر مسیر می تواند اهداف دولت سیزدهم را در زمینه توسعه صنعتی محقق سازد؟ در گزارش مرکز پژوهش های مجلس، به این پرسش پاسخ داده شده و ضمن ارائه مسیر حل معضلات، چالش ها و راه حل رفع چالش ها را در ۴ صنعت «پتروشیمی»، «نساجی»، «خودرو» و «ماشین آلات» مورد بررسی قرار داده است.

مشکلات تلنبار شده در بخش صنعت

مرور سندی منتشر شده از سوی مرکز پژوهش های مجلس نشان می دهد این مرکز پس از تحقیق بسیار و انتشار ده ها سند تحلیلی که به ارزیابی چرایی مشکلات صنعت در ایران پرداخته، گزارشی را برای مشاوره به دولت سیزدهم و وزارت صمت تهیه کرده که در آن ضمن ارزیابی مشکلات صنعت کشور، مسیر حل مسائل بر زمین مانده و دستگاه های متولی اصلاح هر بخش را مشخص کرده است. اسکن بازوی پژوهشی مجلس از آنچه در فضای صنعت رخ داده نشان می دهد نحوه غلبه بر مشکلات اقتصادی به چه صورت است. مهم ترین اقدام برای موفقیت در مسیر پیش رو، توجه به این نکته است که از بعد فنی با توجه به ظرفیت های فنی تولید در کشور و وجود ظرفیت های خالی موجود، رونق و جهش تولید در بخش صنعت امکان پذیر است. اما از بعد سیاستی، عدم اجرای سیاست های درست یا اجرای بد برخی سیاست ها و وقفه های طولانی در تصمیم گیری ها به

حداکثری از توان تولید داخل برای تامین نیازهای کشور هستند. تحلیل مرکز پژوهش‌های مجلس از برخی از این ۹ چالش خواندنی است.

نبود استراتژی صنعتی

توسعه، بدون تولید معنایی ندارد. در عین حال، موفقیت یا عدم موفقیت توسعه صنعتی با عملکرد دولت‌ها گره خورده است. تعریف اهداف ملی، اولویت‌ها، چگونگی و مسیر دستیابی به اهداف از جمله مسائلی است که توسط دولت‌های توسعه‌گرا صورت می‌گیرد؛ بنابراین در این سطح، طراحی استراتژی توسعه صنعتی توسط دولت‌ها اهمیت می‌یابد. از این منظر گزارش مرکز پژوهش‌ها مدعی است: «عدم هدایت هدفمند منابع کشور به دلیل مشخص نبودن بخش‌های اولویت‌داری که باید در آنها خلق مزیت شود؛ از آثار نبود یک سیاست صنعتی هدفمند، جامع و مورد وفاق سایر دستگاه‌های مرتبط در کل زنجیره تولید در کشور است.»

باید تدوین استراتژی توسعه صنعتی و معدنی کشور با محوریت وزارت صنعت، معدن و تجارت و همکاری سازمان برنامه و بودجه و سایر دستگاه‌های مرتبط با رعایت مواد ۲ و ۳ قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار مبنی بر مشارکت تشکلی‌های اقتصادی بخش خصوصی و تصویب آن در مجلس شورای اسلامی در دستور کار قرار گیرد، به طوری که تبدیل به یک سند الزام‌آور برای توسعه صنعتی و معدنی کشور شده و همه دستگاه‌ها ملزم به حرکت در مسیر تعیین شده در این سند شوند. در این حالت حمایت‌های دولت از بخش صنعت و معدن کشور هدفمند خواهد بود و از اتلاف منابع و توسعه نامتوازن صنعتی و معدنی جلوگیری می‌شود.

تامین مالی واحدهای صنعتی

بی هیچ شکی صنعت برای ادامه حیات به بخش بانکی توانمند که نقدینگی موردنیاز بنگاه‌ها را تامین کند، نیاز دارد. شرایط تورمی موجود و ضرورت خریدهای نقدی، مشکل کمبود نقدینگی و سرمایه در گردش واحدهای تولیدی را تشدید کرده است. مرکز پژوهش‌های مجلس روش‌های متفاوتی که بتوان کمبود نقدینگی و تامین مالی هدفمند واحدهای صنعتی را پوشش داد ارائه کرده که مهم‌ترین آنها «تامین مالی از بازار سرمایه»، «افزایش سهم صنعت از تامین مالی شبکه بانکی تا سطح ۴ درصد»، «تامین منابع موردنیاز جهت اجرای تامین مالی تولید از محل تبصره ۱۸»، «تنوع بخشی به روش‌های تامین مالی بنگاه‌های اقتصادی» در کنار «ظرفیت‌های موجود صندوق ضمانت صادرات» است.

چالش‌های بیمه در حوزه تولید

از عمده‌ترین مشکلات فعالان اقتصادی که پیوسته در گزارش‌های محیط کسب و کار گزارش می‌شود، مساله بیمه، کارگران و مسائل تامین اجتماعی است. تحلیل مرکز پژوهش‌های مجلس این است که چالش‌های بنگاه‌ها در این بخش را می‌توان در قالب دو بخش بیمه‌های تامین اجتماعی و بیمه‌های تجاری مورد بررسی قرار داد: در بخش اول، نبود وحدت رویه در شعب سازمان تامین اجتماعی در خصوص اجرای دستورالعمل‌ها و بخشنامه‌های صادره را می‌توان یکی از چالش‌های اساسی در این بخش دانست.

شواهد موجود نشان می‌دهد نقطه مشترک بسیاری از تولیدکنندگان در ارتباط با مشکلات ناشی از بیمه تامین اجتماعی این است که وضع قوانین جدید غیر ضروری است. بنا به نقطه‌نظرات کارشناسی، در صورت اجرای صحیح و دقیق قوانین فعلی و با پرهیز از تفسیر به رای توسط سازمان تامین اجتماعی بسیاری از مشکلات فعلی تولیدکنندگان در ارتباط با بیمه حل خواهد شد.

نکته حائز اهمیت در این ارتباط، وجود بخشنامه‌های سیاستی است که در خود سازمان تامین اجتماعی تدوین و ابلاغ می‌شود که زمینه تفسیرهای متعدد و اغلب جانبدارانه را فراهم می‌آورد. در حال حاضر سازمان تامین اجتماعی تعداد بسیار زیادی بخشنامه، دستورالعمل و آیین‌نامه دارد که نزدیک به ۲ هزار عدد بوده و این تعداد سد عظیمی در برابر کسب و کارها مخصوصاً کسب و کارهای نوپایی است که باید با انبوهی از مقررات مختلف روبه‌رو شوند.

یک پیشنهاد مشخص برای رفع چالش بیمه این است که سازمان تامین اجتماعی به همراه اتاق‌های بازرگانی، اصناف و تعاون، اقدام به تشکیل کارگروهی با عنوان «کارگروه بررسی موانع بیمه‌ای در رونق تولید» کرده که جلسات آن به صورت مستمر ماهانه یا دوهفته‌ای در سازمان تامین اجتماعی برگزار شود. در مواردی که کارفرمایان بخش

خصوصی با رویه‌های خلاف قوانین و بخشنامه‌های تامین اجتماعی مواجه بودند با اعلام این مسائل و مشکلات به اتاق‌ها، موارد در جلسه بررسی و نسبت به رفع مشکلات اقدام لازم صورت می‌گیرد. در عین حال در حوزه بیمه‌های تجاری نیز توجه به حمایت دولت از بخش بیمه و تقویت کنسرسیوم‌های بیمه‌ای در راستای تخفیف آثار تحریم و گسترش ابزارهای تضمین و پوشش‌های بیمه‌ای حائز اهمیت است.

چالش‌های مالیاتی حوزه تولید

مشکلات ناشی از اجرای قانون مالیات ارزش افزوده و گسترده نبودن پایه‌های مالیاتی در کشور و فشار بار مالیاتی بر تولیدکنندگان، کاهش سرمایه در گردش مؤدیان در اثر تسویه مالیات خرید و فروش‌های نسبی و غیرنقدی، در کنار نبود وحدت رویه در خصوص بخشنامه‌های مالیاتی از جمله مشکلات مطرح شده توسط تولیدکنندگان در حوزه مالیات است. در این راستا، اجرای ناقص قانون مالیات ارزش افزوده موجب شده تا بار مالیاتی سنگینی به تولیدکنندگان در زنجیره ارزش تحمیل شود. فراگیر شدن صندوق‌های مکانیزه فروش و تکمیل سامانه مؤدیان می‌تواند در حل این مشکل تاثیر بسزایی داشته باشد.

تامین مواد اولیه تولید

مهم‌ترین اثر بی‌ثباتی نرخ ارز و تحریم بر بخش تولید، کمبود یا نبود مواد و مایحتاج تولید در کشور است. نوسانات نرخ ارز باعث بی‌ثباتی در قیمت مواد اولیه، بالا رفتن هزینه‌های تولید، افزایش قیمت تمام شده محصولات و همچنین کاهش رقابت‌پذیری تولیدکنندگان داخلی در برابر رقبای منطقه‌ای و خارجی شده است. بر اساس آمار موجود بیش از ۸۰ درصد از واردات کشور را کالاهای سرمایه‌ای، واسطه‌ای و قطعات تشکیل می‌دهد. افزایش نرخ ارز از یکسو تقاضا برای واردات این کالاهای کاهش می‌دهد که در صورت نبود جایگزین آن در داخل کشور، تولید کاهش می‌یابد. از سوی دیگر حتی در صورت تامین ارز و واردات آن کالا منجر به افزایش قیمت تمام شده محصول داخلی می‌شود. البته افزایش هزینه‌های مبادله برای تامین مواد اولیه موردنیاز این مشکل را تشدید می‌کند. نتایج تحقیقات نشان می‌دهد بین نوسانات نرخ ارز و شاخص قیمت تولیدکننده همبستگی مثبت وجود دارد. به عبارتی بر اساس این نتیجه با افزایش نرخ ارز، هزینه‌های تولید افزایش و متعاقب آن مقدار تولید کاهش می‌یابد، بنابراین یکی از ابزارهای قدرتمند رونق تولید، ثبات‌سازی بازار ارز و جلوگیری از انحرافات در این بازار است.

جهان معدن» تازه‌ترین تحولات صنعت خودرو را بررسی می‌کند

راه‌دشوار دولت جدید برای ساماندهی بازار آشفته

با گذشت یک سال از درهم‌ریختگی شدید در بازار خودرو، اکنون مسوولیت ساماندهی به این بازار و صنعت بر دوش دولت سیزدهم گذاشته شده است؛ مسوولیتی که به گفته اغلب کارشناسان با توجه به مولفه‌های مختلف دامن‌زننده به این آشفتنی راهی بسیار دشوار را برای وزیر جدید صنعت، معدن و تجارت جهت برون‌رفت از آن ایجاد کرده است.

سیدرضا فاطمی‌امین وزیر صمت در حالی پس از رای اعتماد گرفتن نمایندگان مجلس مسوولیت این وزارتخانه کلیدی را بر عهده گرفته که در خصوص مساله خودرو و احتمال آزادسازی واردات آن گفته است: واردات از سال ۹۷ به دلیل محدودیت‌های ارزی ممنوع شد، در حالی که لازم بود حداکثر ظرف یک سال این وضعیت باز یابی شود. اما اینکه یک بار صرفاً درباره تعرفه تصمیم‌گیری شود و الزامات دیگر فراهم نشود فقط به نقطه اول برمی‌گردیم. وی همچنین با بیان اینکه در صنعت خودرو برای اصلاح ساختارهای مدیریتی و اقتصادی برنامه دوساله داریم، تصریح کرده است: برای اقتصادی شدن صنعت خودرو، نیاز است که مقیاس آن افزایش پیدا کند. یکی از مشکلات فعلی این صنعت این است که در مقیاس پایین تولید صورت می‌گیرد و همین در مقیاس کم کار کردن سبب شده که هزینه تمام‌شده افزایش یابد.

دیگر از دشواری‌های وزیر جدید صمت برای ساماندهی به بازار خودرو، مساله نرخ ارز بوده که در عین حال تعیین آن از دست این وزارتخانه خارج است.

از سوی مقابل افزایش تیراژ با توجه به زبان‌ده بودن تولید خودروها منطقی اقتصادی نداشته و تنها به زبان بیشتر خودروسازان بزرگ کشور دامن می‌زند.

ابر چالش قیمت‌گذاری

از سوی دیگر مساله قیمت‌گذاری خودرو و پیامدهای آن به خصوص در طول سه سال گذشته نیز تبدیل به یک کلاف سردرگم برای صنعت خودرو شده است. بسیاری از فعالان و تحلیلگران بازار معتقد آزادسازی قیمت‌ها و واردات خودرو هستند؛ در حالی که از سوی مقابل مسوولان و برخی کارشناسان معتقدند با چنین اقدامی، ضربات شدیدی به پیکره صنعت خودرو وارد خواهد شد. در این میانه همزمان با انتقاداتی که به شورای رقابت بر سر نحوه تعیین قیمت‌ها وارد می‌شود، بحث عرضه خودرو در بورس کالا که از سوی مجلس مطرح شده است نیز با گذشت نزدیک به یک سال همچنان بلا تکلیف است. از این رو مشخص نیست که در دولت جدید نحوه قیمت‌گذاری برای خودرو دقیقاً قرار است بر کدام سیاست و راهبرد اتخاذ شود؛ موضوعی که انتخاب، اجرا و قبول پیامدهای آن برای متولیان بسیار دشوار خواهد بود. به گفته کارشناسان یکی از دلایل این دشواری نامشخص بودن نتیجه عرضه خودرو در بورس است که از هم‌اکنون مخالفان و منتقدان زیادی دارد و از سوی دیگر آزموده شدن مسیرهای قبلی اتخاذ شده است که هر کدام به نوبه خود به آشفته‌تر کردن بازار و صنعت خودرو دامن زده‌اند.

افزایش قیمت‌ها در بازار راکد

یکی دیگر از مولفه‌های مهم و در عین حال عجیب در بازار خودرو، افزایش دوباره بی‌سابقه قیمت‌ها، آن هم در شرایطی است که بازار در رکود کامل به سر می‌برد. به عنوان نمونه پس از پایان یافتن تعطیلات شش‌روزه، شاهد هستیم که قیمت پراید به بالای ۱۵۰ میلیون تومان رسیده و پراید ۱۱۱، ۱۶۵ میلیون تومان قیمت‌گذاری شده است. همچنین در طول شش ماه گذشته قیمت ۲۰۶ تیپ ۲ با افزایشی ۲۷ درصدی از ۲۰۰ میلیون تومان به نزدیک ۲۵۴ میلیون تومان رسیده است. در مورد سایر خودروهای داخلی و خارجی نیز به طور کلی شاهد افزایش ۱۵ تا ۲۵ درصدی قیمت‌ها هستیم. در این رابطه با بالا رفتن قیمت‌ها، رصد بازار خودرو نشان می‌دهد که اکنون مجدداً صف خریداران خودرو در حال متراکم‌تر شدن است؛ در حالی که فروشندگان اکنون مایل به فروش خودروهای خود نیستند. یکی از دلایل بروز مجدد چنین وضعیتی افزایش نرخ ارز عنوان می‌شود. برخی از ناظران معتقدند با توجه به اثرپذیری زیاد بازار خودرو از نرخ ارز، رسیدن دلار به مرز ۲۷۵۰۰ تومان بار دیگر بازار واسطه‌گری را جذاب کرده و با توجه به نامشخص بودن روند هفته‌های آتی و راکد بودن بازار، انتظار افزایش بیشتر قیمت‌ها نیز وجود دارد. به همین دلیل است که گفته می‌شود، یکی

عدم تعادل در عرضه و تقاضا

با توجه به این صحبت‌ها، بررسی‌های به عمل آمده از سوی تحلیلگران نشان‌دهنده چند چالش مهم در مسیر صنعت خودروسازی کشور است. نخستین موضوع به بحث عدم تعادل در عرضه و تقاضا بازمی‌گردد. طبق گفته مسوولان اکنون چندین هزار دستگاه خودروی ناقص در پارکینگ‌ها انبار شده که به سبب نبود قطعه، قابل تحویل دادن نیست. از طرف دیگر از آنجایی که بدهی خودروسازان به قطعه‌سازان به بیش از ۳۶ هزار میلیارد تومان رسیده و سازندگان قطعه بارها اعلام کرده‌اند که در وضعیت دشواری جهت تولید و ادامه فعالیت قرار دارند، همچنان موضوع تامین قطعات مورد نیاز برای تولید خودرو در هاله‌ای از ابهام قرار دارد.

زبان‌دهی ۴۰ تا ۶۰ درصدی هر خودرو

از طرف دیگر همزمان با اینکه زبان انباشته خودروسازان بزرگ کشور به بیش از ۸۰ هزار میلیارد تومان رسیده است؛ به گفته فعالان این صنعت، اکنون تولید هر خودرو بین ۴۰ تا ۶۰ درصد زبان‌ده است. به همین دلیل است که مساله افزایش تولید که در دستور کار وزاری مختلف صمت قرار داشته، یکی از مهمترین دشواری‌های صنعت خودرو محسوب می‌شود، چرا که بدون افزایش تولید خودرو، بازار همچنان در عدم تعادل به سر خواهد برد و

بخش خصوصی «مزاحم بزرگ تولید» را معرفی کرد؛

هفت خطای دولتها در اقتصاد

ضروریات اصلی حل مسائل کنونی است. مسائلی که پیشروی دولت جدید قرار دارند و حل آنها منوط به «اصلاحات اساسی در سیاستگذاریها و ساختارها» در عرصه اقتصاد است. مرکز پژوهشهای اتاق ایران در این سند تاکید کرده مهم‌ترین راهکار حمایت و مانع‌زدایی از تولید و اشتغال، خروج دولت از تصدی‌گری و لغو قیمت‌گذاری دستوری است. در عین حال، این پژوهش توصیه کرده دولت در اسرع وقت شرایط را برای «ثبات‌بخشی به اقتصاد و ارتقای سطح اعتماد فعالان بخش خصوصی» مهیا کند. شرط دیگر موفقیت اصلاحات اقتصادی، کنترل عوامل خارجی بی‌ثبات‌کننده اقتصاد است. واضح است که برای رفع مشکلات اقتصادی و بهبود وضعیت معیشتی مردم، تنها رفع تحریم‌ها و رفع اختلاف‌ها با کشورهای منطقه و قدرتهای جهانی کافی نیست، اما صادقانه باید پذیرفت که بدون رفع این مشکلات ثبات اقتصادی

اتاق ایران صراحتاً از دولت جدید خواسته است اقتصاد را نه در حرف، که در عمل در اولویت اصلی خود قرار دهد، به طوری که سیاست داخلی و خارجی کشور دنباله‌رو اقتصاد باشند. «موکول کردن حل مشکلات اساسی کشور به آینده» در کنار «استفاده از راه‌حل‌های مُسکن‌گونه» دو هشدار است که اتاق ایران در بسته پیشنهادی خود، دولت را از تکرار آنها برحذر داشته است. توجه به ۷ مشکل ریشه‌ای در کنار لزوم اجرای سه بسته مختلف برای رفع معضلات اقتصاد کلان، بهبود محیط کسب و کار و بهبود تقاضای موثر از مهم‌ترین نکاتی هستند که در آخرین نسخه از سند پیشنهادی اتاق ایران به دولت سیزدهم به چشم می‌آید. از آنجا که اقتصاد کشور دچار مشکلات ساختاری متعددی است که سابقه همزمانی این مشکلات در کشور کم‌سابقه است، داشتن جسارت در انتخاب یک تیم اقتصادی متخصص و هماهنگ از

پارلمان بخش خصوصی اولویت‌های اصلی اقتصاد را در قالب سه بسته پیشنهادی به دولت سیزدهم شامل «ثبات‌بخشی به اقتصاد»، «اصلاح نظام قاعده‌گذاری با تاکید بر حمایت از سرمایه‌گذاری مولد» و «حمایت از خانوارها و بهبود تقاضای موثر» ارائه کرد. از نگاه فعالان اقتصادی، همواره سیاستگذار با اتخاذ تصمیمات موقت، علاج ریشه‌ای مشکلات را به آینده موکول کرده است. بخش خصوصی همچنین با بررسی هفت خطای دولتها در اقتصاد، مزاحم بزرگ تولید را معرفی کرد.

سرانجام اتاق ایران از نسخه نهایی بسته پیشنهادی خود به دولت سیزدهم پرده برداشت. فعالان بخش خصوصی همزمان با آغاز به کار دولت سیزدهم در بسته‌ای سیاستی، مطالبات خود درباره شیوه تغییر ریل اقتصاد را به رئیس‌جمهور اعلام کرد. بازوی پژوهشی

توصیه اتاق ایران
این است که با
برداشتن سه
گام، اصلاحات
اساسی در اقتصاد
ایران آغاز شود.
نخست اینکه با
کنترل تورم به
عنوان عامل اصلی
نااطمینانی و
بی ثباتی، اطمینان
به فعالان بخش
خصوصی برای
سرمایه گذاری
باز گردد. در عین
حال، گام مهم
دیگر دولت باید
درمان کم‌رشدی
تولید (به عنوان
عامل کوچک
شدن سهم
ایران از اقتصاد
جهانی) باشد.
در مرحله بعدی
نیز لازم است
دولت با گسترش
تامین اجتماعی
و هدفمندسازی
یارانه‌ها و نظام
مالیاتی مسیر را
به شکلی طراحی
کند که طبقات
فقر جامعه به
حاشیه رانده
نشوند و از طریق
پوشش‌های
بیمه‌ای، امکان
مشارکت در
ساختن اقتصاد را
پیدا کنند.

اصلاح یکی بدون اصلاح همزمان موارد دیگر میسر نباشد. نمی‌توان ادعای رفع موانع تولید داشت و صحبت از پایان مداخلات قیمتی دولت و اصلاح نظام یارانه‌ها نداشت. تورم را نمی‌توان بدون اصلاح کسری بودجه کنترل کرد. کسری بودجه را نمی‌توان بدون اجرای نظام چندلایه رفاهی و اصلاح نظام مالیاتی عملیاتی کرد. بنابراین این اصلاحات و برنامه‌ها لازم و ملزوم هم بوده و موفقیت هر کدام به موفقیت دیگری وابسته است. پارلمان بخش خصوصی در سندی که با همکاری پژوهشگران برجسته‌ای از دانشگاه‌های برتر کشور تهیه شده، از جمله مشکلات مهم کشور را «کم‌رشدی و تورم و در نتیجه کاهش درآمد سرانه خانوارها»، «کاهش سهم از اقتصاد جهانی»، «کسری بودجه مزمن دولت»، «برداشت بی‌رویه از منابع آبی زیرزمینی و تخریب محیط‌زیست»، «بیکاری روزافزون فارغ‌التحصیلان دانشگاهی»، «خروج بدون بازگشت نخبگان از کشور» و «مشکلات صندوق‌های بازنشستگی» دانسته است. دولت‌ها همواره با هدف حمایت از اقشار فرودست سعی در عرضه کالا و خدمات به‌طور مستقیم یا از طریق مداخله قیمتی داشته‌اند. اتکا به درآمدهای نفتی سبب شده ظرفیت مالیات‌ستانی دولت نسبت به

همزمان برای مسائل حاد پیش روی تولید ملی، راهکارهایی را طراحی و اجرا کند؛ ضمن اینکه از خلال گفت‌وگو با جامعه، مسیر را برای عبور از بحران‌های کنونی هموار سازد. نویسندگان این گزارش عنوان کرده‌اند که دشوارترین کار دولت جدید بازگرداندن امید به مردم برای بهبود وضعیت اقتصادی و اعتماد به سیاست‌گذاران است؛ موضوعی که پر بیراه نیست.

توصیه اتاق ایران این است که با برداشتن سه گام، اصلاحات اساسی در اقتصاد ایران آغاز شود. نخست اینکه با کنترل تورم به عنوان عامل اصلی نااطمینانی و بی‌ثباتی، اطمینان به فعالان بخش خصوصی برای سرمایه‌گذاری بازگردد. در عین حال، گام مهم دیگر دولت باید درمان کم‌رشدی تولید (به عنوان عامل کوچک شدن سهم ایران از اقتصاد جهانی) باشد. در مرحله بعدی نیز لازم است دولت با گسترش تامین اجتماعی و هدفمندسازی یارانه‌ها و نظام مالیاتی مسیر را به شکلی طراحی کند که طبقات فقیر جامعه به حاشیه رانده نشوند و از طریق پوشش‌های بیمه‌ای، امکان مشارکت در ساختن اقتصاد را پیدا کنند.

اتاق ایران معتقد است که درهم‌تنیدگی این سه مورد سبب می‌شود که امکان

نخواهیم داشت و هر چند وقت یکبار با نوسانات شدید اقتصادی مواجه خواهیم شد.

اتاق ایران در این گزارش ضمن توجه به چرایی وضعیت امروز کشور، درباره ریشه مشکلات اقتصادی کشور به نکات مهمی اشاره کرده است. در این سند تاکید شده چند مشکل کلیدی وجود دارد که عدم توجه به آنها و عدم رفع آنها موجب شده تا مشکلات اقتصادی کشور تداوم یابد و به‌رغم روی کار آمدن دولت‌ها با گرایش‌های گوناگون جناحی و فکری، اقتصاد کشور قابلیت استفاده موثر از مزیت‌های بالقوه خود مانند نیروی انسانی جوان و اغلب تحصیلکرده، منابع نفت و گاز فراوان، ظرفیت غنی معدنی، حجم بازار گسترده داخلی و پیرامونی و موقعیت ژئوپلیتیکی کم‌نظیر را نداشته باشد. اتاق ایران که سعی کرده تصویر خود از چرایی بروز مشکلات مداوم در اقتصاد ایران را در این سند ارائه کند، ۷ ریشه تکرار خطاهای سیاستی در کشور را «فقدان اجماع در الگوی اداره اقتصاد کشور»، «فقدان اجماع درباره اولویت‌های کشور»، «دیدگاه‌های غیرواقع‌گرایانه درباره خودکفایی اقتصادی»، «فقدان نگاه نظام‌مند، علمی و همه‌جانبه به مسائل اقتصادی کشور»، «ناهماهنگی بین دستگاه‌های اصلی سیاست‌گذاری اقتصادی و پخش بودن قدرت اجرایی در شوراهای عالی متعدد»، «فقدان ترکیب خردمندانه از دولت و بخش خصوصی در اقتصاد کشور» و «استفاده از درآمدهای نفتی برای پوشش ناکارآمدی‌های مدیریتی» اعلام کرده است.

تحلیل اتاق ایران از شرایط اقتصاد

تصویری که بخش خصوصی از شرایط اقتصاد ملی در سند پیشنهادی خود ارائه کرده، تلخ اما واقع‌گرایانه است. این سند با نگاه رو به جلو تهیه شده است. نگاه رو به جلو یعنی اینکه در کنار دیدن مشکلات و چالش‌ها، ریشه مسائل را نیز دید و نحوه حل و فصل آنها را نیز بازگو کرد. بازوی پژوهشی اتاق ایران اعلام کرده از آنجا که مشکلات کشور درهم‌تنیده و وابسته به همدیگرند، دولت ناچار است

تسهیلات بانکی همواره در معرض دخالت‌های دولت است. چندنرخ شدن قیمت‌ها از مرغ و شکر گرفته تا فولاد و محصولات پتروشیمی، محصول چنین دخالت‌هایی است و برخی سیاست‌ها مانند روش قیمت‌گذاری و فروش خودرو به حدی اعجاب‌انگیز است که آیندگان آن را به استهزا خواهند گرفت. نتیجه همه این سیاست‌ها این بوده که جامعه فقیرتر شده و توان دولت نیز تحلیل رفته است. بررسی‌های کارشناسی این سند نشان می‌دهد کشور در بسیاری از بخش‌ها دچار چالش‌های جدی است. برای نمونه در اثر عدم رشد اقتصادی در ۱۰ سال اخیر در کشور (رشد اقتصادی ۱۰ سال اخیر، تقریباً صفر بوده است) و وقوع نرخ‌های تورم بالا، وضعیت رفاهی بخش قابل توجهی از مردم ایران، نسبت به قبل بدتر شده است. طبق گزارش‌های رسمی در سال‌های ۱۳۹۶ به بعد، بیش از ۵۰ درصد مردم کمتر از حد لازم (یعنی ۲۱۰۰ کالری در روز) مصرف کرده‌اند. موضوعی که خبر از وضعیت پرچالش تقاضا مصرف در ایران می‌دهد. از آن سو، در ایران از هر ۱۰۰ نفر جمعیت فقط حدود ۴۵ نفر در بازار کار مشارکت می‌کنند که این نرخ مشارکت یکی از پایین‌ترین نرخ‌ها در جهان است و با این نرخ مشارکت کم، همواره نرخ بیکاری دورقمی است. نرخ بیکاری جوانان حدود دو برابر میانگین کل کشور است. زنان، افراد دارای تحصیلات عالی و جوانان شهری سهم مهمی در بین این بیسکاران دارند. به‌رغم این موضوع، بیشتر مشاغل که در ۲۰ سال اخیر در کشور ایجاد شده است، مشاغل هستند که مناسب گروه جوانان بیکار تحصیلکرده نبوده است. متأسفانه تحلیل بیشتر داده‌های بازار کار وضعیت خوبی را نشان نمی‌دهد. بنابراین اصلاح ساختار تولید و بازار کار باید در دستور کار قرار گیرد.

در بخش سرمایه‌گذاری و تولید نیز طی ۱۰ سال گذشته نرخ رشد سرمایه‌گذاری در بیشتر سال‌ها منفی بوده است که این امر ظرفیت رشد تولید را در چند سال آینده محدود کرده است. همچنین افزایش شدید نرخ ارز در شرایطی که اکثر صنایع غیرنفتی ایران به لحاظ تأمین مواد اولیه و فناوری‌های تولید، به واردات وابسته هستند، جایگزینی تجهیزات سرمایه‌ای و ماشین‌آلات را بسیار دشوار کرده است. در سال ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ نیز میزان خالص سرمایه‌گذار منفی شده که در ۲۰ سال اخیر اقتصاد ایران بی‌سابقه بوده است.

وعده‌های کلیدی گزینه پیشنهادی صمت در جلسه دفاع در مجلس				
ردیف	وعده اعلام شده	دوره زمانی اجرا	نحوه اجرا	دلیل اجرای وعده
۱	سامانه جامع تجارت	تا پایان ۱۴۰۰	تکمیل و توسعه مسیر فعلی بر مبنای قانون مجلس و تعهد دولت	کنترل بازار و پیشگیری از فساد
۲	تأمین مواد اولیه، تأمین اجزاء، قطعات و ماشین‌آلات مرتبط با تولید	تا پایان ۱۴۰۰	تولید به نقش افزایش صادرات در تأمین مواد اولیه و ماشین‌آلات اشاره شد	مطالبات مقام معظم رهبری - رفع دغدغه معیشت مردم
۳	بازگرداندن قیمت سیمان به نرخ‌های قبل از قطعی برق	به زودی	فاطمی امین در جلسه دفاع اشاره‌ای نکرد اما در گفت‌وگو با رسانه‌ها راهکار را افزایش تولید اعلام کرده بود	متعادل کردن تقاضا - رونق ساخت مسکن
۴	ارائه گزارش از روند اجرای برنامه‌های وزارتخانه	تا آخر دوره ۴ ساله وزارت	ارائه گزارش هر سه ماه یک بار به مجلس	
۵	راه‌اندازی سامانه قواعد و مجوزها	تا پایان ۱۴۰۰	لغو مجوزها - نظارت و رصد نحوه اعطای مجوزها	ممانعت از بروز قوانین و رویه‌های خلق‌الساعه و غیرمنتظره
۶	حذف امضاهای طلایی	تا آخر دوره ۴ ساله وزارت	ایجاد سامانه‌های مختلف - مبارزه با فساد	بهبود محیط کسب و کار
۷	ارائه بسته سرمایه‌گذاری	سال ۱۴۰۱	توسعه تولید و صنعت	تعیین مسیر برای سرمایه‌های سرگردان
۸	پاسخگو بودن در برابر مجلس	تا آخر دوره ۴ ساله وزارت	پرهیز از فراقضی - برقراری تعامل و هم‌افزایی	
۹	رفع تحریم داخلی و کم‌اثر کردن تحریم خارجی	تا پایان دوره ۴ ساله	مجموعه‌ای از اقدامات باید اجرا شود	رونق‌دهی به تولید
۱۰	رشد صادرات	تا پایان سال ۱۴۰۰	افزایش ۵ میلیارد دلاری صادرات	بهبود وضعیت تولید - رشد اشتغال - کاهش تورم
۱۱	فرآوری مواد معدنی	تا پایان دوره ۴ ساله	جلوگیری از خام فروشی، عوارض صادراتی معکوس و اختصاص ۱۵ درصد از حقوق دولتی معادن به منطقه محل استقرار معدن	جایگزین کردن معدن به جای نفت
۱۲	توسعه صنعت خودروسازی	سه افق ۶ ماهه، ۲ ساله و ۴ ساله	پاسخگویی به تعهدات معوق خودروسازان تا آذر (کوتاه‌مدت) بهبود رقابت‌پذیری، اصلاح ساختار مدیریتی و افزایش صرفه مقیاس (بلندمدت)	صنعت خودرو به یک افتخار ملی تبدیل شود - باید کیفیت خودروهای داخل ارتقا یافته و قیمت آنها پایین بیاید
۱۳	تأمین مصالح ساختمانی برای ساخت یک میلیون مسکن	اشاره‌ای نشد	افزایش تولید سیمان، کاشی و فولاد	توسعه تعامل بین بخشی - کمک به تأمین مسکن اقشار کم‌درآمد
۱۴	تأمین تیلت با قیمت و کیفیت مناسب برای موضوعات آموزش	اشاره‌ای نشد	اشاره‌ای نشد	کاهش اثر کرونا روی آموزش کودکان در خانوارهای کم‌درآمد

با توازن بودجه، اصلاح نظام بانکی نیز صورت پذیرد. از سوی دیگر، اعتیاد دولت‌ها به مداخله در بازارها در کنار نبود ضمانت حقوق مالکیت، سبب شده تولید و اشتغال تضعیف شود و انگیزه برای سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در تولید به حداقل خود برسد. مهم‌ترین مداخله دولت‌ها دستکاری در قیمت‌هاست. تقریباً هیچ قیمت مهمی نیست که مصون از دخالت دولت‌ها باشد. قیمت نهاده‌ها، قیمت نیروی کار، قیمت حامل‌های انرژی، قیمت ارز، قیمت کالاهای نهایی و نرخ سپرده‌ها و

متوسط کشورها پایین باشد و نتیجه این دو رفتار غلط، کسری بودجه مستمر دولت‌ها بوده که در سال‌هایی به‌طور مستقیم و در سال‌های اخیر از طریق شبکه بانکی به‌طور غیرمستقیم سبب افزایش نقدینگی و در نتیجه بروز تورم و کاهش ارزش پول و دارایی مردم شده است. همچنین طی دو دهه اخیر عامل مهم دیگر در رشد نقدینگی و در نتیجه بروز تورم، ناترازی شبکه بانکی کشور بوده است. بنابراین برای کنترل تورم که از طریق کاهش نرخ رشد نقدینگی میسر است، لازم است که همزمان

قرار است با حل مسائل، اهداف مدنظر را محقق سازند. این اهداف به ترتیب برای بسته اول یعنی «ثبات بخشی به اقتصاد و ارتقای سطح اعتماد فعالان بخش خصوصی» شامل این موارد هستند: «اتخاذ دیپلماسی اقتصادی قوی و تعامل سازنده با کشورهای دنیا»، «انتخاب اعضای اقتصادی هماهنگ»، «کاهش پایدار تورم»، «مبارزه با فساد و رانت جویی»، «چابک سازی نظام اداری» و «حرکت به سمت فضای رقابتی و تقویت نهادهای پشتیبان بازار». برای بسته دوم یعنی «اصلاح نظام قاعده گذاری با تاکید بر حمایت از سرمایه گذاری مولد» نیز اهدافی اعم از «تعیین بخش ها و صنایع حائز اولویت برای اخذ انواع حمایت ها»، «پوشش ناطمینانی ها و ریسک های فراوری تولید و سرمایه گذاری»، «رفع تنگنای ارزی بخش های تولیدی و مولد اقتصادی»، «حمایت از جریان تشکیل سرمایه در ماشین آلات و تجهیزات»، «کارآمدسازی نظام مالیاتی»، «توسعه مشارکت عمومی و خصوصی»، «توسعه صادرات» و «توسعه بازار سرمایه» باید محقق شوند.

برای بسته سوم که عنوان آن «حمایت از خانوارها و بهبود تقاضای موثر در اقتصاد» است هم اهدافی اعم از «توسعه نظام تامین اجتماعی فراگیر»، «بسته اعتبار بانکی برای همه ایرانیان» و «بسته تسهیلات خرید و رهن مسکن» در نظر گرفته شده است.

به اقتصاد جهانی، فرصت ها را در عمل برای نقش آفرینی ایران در این روندها به باد داده است.

همزمان با تغییرات فوق، بازتوزیع قدرت در اقتصاد سیاسی بین الملل نیز بر موقعیت ایران در اقتصاد و تجارت جهانی اثرگذار بوده است. توزیع قدرت در سیاست بین الملل به نوع جدیدی از توزیع قدرت دوقطبی تغییر می کند. در این توزیع قدرت جدید، رقابت بر سر تکنولوژی در کانون رقابت های چین و ایالات متحده است و زنجیره های ارزش رفته رفته از آن متاثر می شود. در لایه منطقه ای، محیط جغرافیایی و ژئواکونومیک ایران، به تدریج اوراسیای جدیدی سر برمی آورد که چین در کانون این اوراسیای جدید است.

از آن سو، کشورهای عمده مصرف کننده نفت و گاز هم به دلایل موضوعات مرتبط با حفظ محیط زیست و هم تحولات مربوط به فناوری های جدید، برای کاهش مصرف نفت خام و گاز در حال انجام اقدامات جدی هستند. واکنش مناسب به این موضوع برای اقتصاد ایران که وابسته به منابع نفت و گاز است اهمیت دارد. با عنایت به همه این وضعیت ها، سه بسته پیشنهادی اتاق ایران حائز نکات مهمی است.

جزئیات سه بسته پیشنهادی

گفتیم که اتاق برای عبور از وضعیت فعلی سه بسته پیشنهاد کرده است. این بسته ها

حال در شرایطی که ایران با این قبیل چالش های جدی روبه روست، تحولات خاصی در جهان و نظام تولید بین المللی حادث شده که ساختار کلان اقتصاد و تجارت جهان را در سه سطح با تغییرات اساسی روبه رو کرده است: اولاً، سهم خدمات در تجارت جهانی افزایش یافته است. ثانیاً، سه زنجیره ارزش آمریکای شمالی، اروپا و آسیا بیشتر از قبل درهم تنیده شده اند و توأمان منطقه ای و جهانی اند و اختلال در آنها باعث تلاطم در اقتصاد جهانی می شود. ثالثاً، با دیجیتالی شدن اقتصاد جهانی و درهم تنیده شدن زنجیره های تولید، تجارت جهانی از طریق موافقتنامه های آزاد سنتی که ساده و بر پایه تعرفه ها بود، کار نمی کند. در قالب نسل سوم موافقتنامه های تجارت آزاد، مقررات و قواعد مفصلی بر پایه اقتصاد دیجیتال تدوین شده و شرکای تجاری بر این اساس فعالیت می کنند. پدیده هایی مانند مقررات گروه ویژه اقدام مالی (FATF)، رمزارزها و... نمونه هایی هستند که از قاعده گذاری و تحولات آنها، از سطح افراد و شرکت ها و بانک ها آغاز شده و دولت ها باید راه حل هایی برای تطبیق با آنها پیدا کنند تا همزمان اراده حاکمیتی و قدرت کنترل خود را بر امور از دست ندهند. ایران در تغییرات ساختاری در اقتصاد جهانی فوق، نقش منفعل داشته است. از حیث داخلی، تحریم های چند دهه ای در کنار درگیری درون نخبگانی بر سر انتخاب استراتژی جایگزینی واردات یا الحاق

کارشناسان معدنی با تاکید بر اجتناب از بزرگنمایی و اقدامات ناگهانی مطرح کردند:

جای خالی برنامه راهبردی منسجم

با بررسی کارنامه وزرای پیشین صنعت، معدن و تجارت که مسوولیت مهمی در این وزارتخانه کلیدی بر عهده داشته‌اند، شباهت‌های بسیاری در نقاط ضعف آنها در ارتباط با بخش معدن ملاحظه می‌شود.

شده و قابل اجرایی به صورت کامل در کل زنجیره معدنی نداشته‌ایم.

او ادامه داد: فارغ از تولید ۵۵ میلیون تن فولاد و چشم‌انداز ۱۴۰۴ که یک سری اهداف و اسناد برای آن تعریف شده اما در کل می‌توان گفت که بخش معدن برنامه منسجمی نداشته‌است.

نیاز به مدیریت مبتنی بر استراتژی

همچنین در این رابطه سیدسهراب حسینی نایب رئیس کمیسیون انجمن جوانان کارآفرین اتاق بازرگانی تهران گفت: وزیر جدید با استفاده صحیح و مدیریت مبتنی بر استراتژی، برنامه‌ریزی و همچنین با مشخص کردن اهداف عملیاتی و واقعی به دور از بزرگنمایی و عدم بهره از اقدامات ناگهانی و جراحی گونه قطعا می‌تواند به اهداف مورد نظر دست پیدا کند.

عضو هیات مدیره اتحادیه حفاران غیرنفتی با بیان اینکه وزیر صمت سه بازوی قوی و تشکیلاتی در بخش معدن

مواردی کلیدی هستند که این مقام مسوول باید از آنها اجتناب کرده و هر چه بیشتر به توسعه اقتصادی کشور کمک کند.

در این رابطه محمدرضا بهرامن رئیس خانه معدن مطرح کرده‌است: از آنجا که قدمت فعالیت‌های معدنی به قبل از انقلاب برمی‌گردد، بنابراین بهتر است مشکلات بخش معدن را در ۶۰ سال اخیر بررسی کنیم. او باور دارد با رصد فعالیت‌های معدنی مشاهده می‌شود که اهدافی در پس آن وجود داشته‌است.

رئیس خانه معدن ادامه داد: روزی که خواستیم ذوب آهن را در کشور راه‌اندازی کنیم، معادن سنگ آهن با حمایت کشور روسیه در اصفهان بررسی شدند و در آن منطقه برنامه‌ریزی‌های لازم صورت گرفت. به این ترتیب در آن زمان هدف اصلی تولید فولاد در ایران بود. بهرامن تصریح کرد: مساله اصلی این است که نتوانستیم برنامه‌های منسجمی داشته باشیم. واقعیت این است که هیچ‌گاه برنامه راهبردی منسجم، تعریف

در این حوزه می‌توان به عواملی از جمله تصمیمات خلق الساعه و یک‌شبه، کم‌توجهی به برنامه‌های گذشته، قیمت‌گذاری دستوری، مداخله در بازار و... اشاره کرد. این در حالی است که سیدرضا فاطمی‌امین به عنوان وزیر صمت دولت سیزدهم نیز در زمانی پست کلیدی این وزارتخانه را تحویل گرفته که با مشکلات گسترده‌ای در این عرصه روبه‌رو است. مشکلاتی که به گفته کارشناسان برخی از آنها قدمتی بیش از ۴۰ سال داشته‌اند و نیازمند آن است که با دیدگاه عمیق‌تری مورد بررسی قرار گیرند. حالا چشم فعالان معدنی به وزیری است که بناست گره از مشکلات معدنی‌ها باز کند.

براساس آمارها حدود چهار هزار معدن فعال و ۴۱۵۹ معدن غیرفعال و نزدیک به دو هزار معدن در حال تجهیز، راه‌اندازی و آماده‌سازی است که هر کدام شرایط خاص خود را دارند. سوال اصلی این است که وزیر جدید باید بر چه برنامه‌هایی در بخش معدن تمرکز کند؟ چه

ذخایر معدنی از
جمله اصلی ترین
سرمایه های
خدادادی در
کشور محسوب
می شوند. معدن
به عنوان یک
مزیت در صنعت،
اساس و زیربنای
اقتصاد است،
طوری که چنانچه
بخواهیم ماشین
اقتصاد را در
کشور به حرکت
در آوریم باید
بخش معدن را
ساماندهی، رونق
و ارتقا بخشیم.
معدن در اقتصاد،
نقشی سازنده
داشته و به عنوان
تامین کننده مواد
اولیه بخش
بزرگی از صنایع
و رونق دهنده
بازارهای داخلی و
خارجی و اشتغال
خصوصا در مناطق
توسعه نیافته بوده
است.

رونق دهنده بازارهای داخلی و خارجی و اشتغال
خصوصا در مناطق توسعه نیافته بوده است.
به این ترتیب داشتن نگاهی جدید از سوی وزیر
آینده یک ضرورت برای توسعه اقتصاد است. به
طور حتم مجموعه استراتژی ها و برنامه ها در این
وزارتخانه باید به منظور استفاده از نقاط قوت
داخلی، بهره برداری حداکثری از فرصت های
مناسب محیطی و همچنین غلبه بر ضعف های
داخلی و کاهش اثرات تهدیدهای خارجی تدوین
شود.

درباره چالش های بخش معدن و اینکه این حوزه
چه مشکلاتی دارد، بهرامن گفت: نداشتن اطلاعات
کافی از قوانین، آیین نامه ها و دستورالعمل های
مختلف معدن در کشور یکی از مشکلات بخش
معدن است. همچنین یکی از مشکلات بخش
معدن وجود بخشنامه ها و دستورالعمل های
متعدد است. گاهی بعضی از بخشنامه ها، ناقض
بخشنامه پیشین است و برای فعالان معدنی
سرردگمی هایی ایجاد می کند.

از مشکلات دیگر بخش معدن می توان به
توجه ناکافی به تهیه و به روز رسانی اطلاعات
پایه زمین شناسی، ژئوشیمیایی و پتانسیل های
کانی زایی، فعالیت ناکافی به منظور شناسایی انواع
احتمالی کانی زایی در کشور، کمبود اطلاعات
ژئوفیزیک هوایی، فراطیفی هوایی و زیرسطحی،
توجه ناکافی به بررسی و پایش مخاطرات
زمین شناسی و راهکارهای پیشگیری از آن
اشاره کرد که انتظار می رود وزیر جدی در حل
آن بکوشد.

دیگر از بازوهای اجرایی می تواند به توسعه بخش
معدن کمک کند تا مواد معدنی کشور در دنیا به
عنوان یک برند شناخته شده مطرح شوند.
او تصریح کرد: بخش معدن، بخش مهمی از
اقتصاد را بر عهده گرفته است و به عنوان حلقه
شروع کننده صنعت، تامین کننده مواد اولیه،
ارزآور، اشتغالزاست.

نگاهی نو به اقتصاد معدن

با توجه به اینکه به ازای هر شغل مستقیم در بخش
معدن ۱۷ شغل غیرمستقیم می تواند ایجاد شود
و همچنین با توجه به اینکه حدود ۹۸ درصد از
تعداد کل معادن کشور توسط بخش خصوصی و
تنها دو درصد توسط بخش دولتی در ایران اداره
می شود، مشخص می شود که تصمیم گیری در
حوزه معدن چقدر می تواند تعداد بیشتری را بر سر
کار برده و یا بیکار کند. در این روند تصمیم گیری
مناسب و سیاستگذاری شایسته می تواند به رشد
اقتصادی کمک کرده و یا در مقابل می تواند
مشکلات را بیشتر کرده و حتی گاهی خود به
مشکل تبدیل شود.

ذخایر معدنی از جمله اصلی ترین سرمایه های
خدادادی در کشور محسوب می شوند. معدن به
عنوان یک مزیت در صنعت، اساس و زیربنای
اقتصاد است، طوری که چنانچه بخواهیم ماشین
اقتصاد را در کشور به حرکت در آوریم باید بخش
معدن را ساماندهی، رونق و ارتقا بخشیم. معدن
در اقتصاد، نقشی سازنده داشته و به عنوان
تامین کننده مواد اولیه بخش بزرگی از صنایع و

دارد، گفت: بازوی اول وزیر جدید، معاونت معدنی
است که با کوله باری از تجربه مدیران و کارشناسان
خبره شکل گرفته است. این بخش می تواند
به اصلاح شیوه نامه ها و آیین نامه ها با هدف رفع
موانع، جلوگیری از تداخل عملکرد سازمان ها و
ارگان های مختلف بپردازد و با قدرت زمینه لازم
برای ایجاد جذابیت سرمایه گذاری در بخش معدن
را فراهم کند.

حسینی تصریح کرد: معاونت معدنی می تواند با
گروهی از ذی نفعان بخش معدن تشکیل شود
و تک تک مباحث مطرحه در این کار گروه را
مورد بررسی و پایش قرار دهد. از سوی دیگر
تعامل سازنده ای را با وزارت علوم ایجاد کند.
چنین کار گروه مشترکی می تواند به بررسی نیاز
بخش معدن در جهت ایجاد ظرفیت تحصیل در
رشته های مرتبط بپردازد و همچنین می تواند
به ایجاد مراکز پژوهشی و تحقیقاتی برای رفع
نیازهای بخش معدن و تولید دانش بپردازد.

نیازمند مشوق هستیم

نایب رییس کمیسیون انجمن جوانان کارآفرین
اتاق بازرگانی تهران با اشاره به اینکه معدنکاران
نیازمند مشوق هایی از سوی دولت و وزارتخانه
هستند، ادامه داد: یکی از سیاست های موثر در
بخش معدن جهت تامین نیاز نیروی کارگری
و کارگر ماهر ایجاد بسته های حمایتی با کمک
وزارت کار است. به طوری که به ازای به کارگیری
نیروی انسانی معادن تخفیف حقوق دولتی دریافت
کنند؛ چراکه تخفیف حقوق دولتی بهترین مشوق
جهت توسعه معادن فعال است.

وی با اشاره به نقش سازمان زمین شناسی
کشور به عنوان بازوی دوم وزیر صمت گفت:
سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی کشور
پیش قراول اکتشافات کشور است و وزیر می تواند
از ظرفیت علمی، فنی و تجربی این سازمان با تجربه
جهت دستیابی به اهداف اکتشافی استفاده کند.
حسینی سپس به نقش سازمان ایمیدرو اشاره
کرد و گفت: این سازمان با توسعه تکنولوژی،
ایجاد زیرساخت های مناسب، نوسازی ناوگان
ماشین آلات، توجه به پرورش مدیران معدنی،
ایجاد ارتباطات خارجی با کشورهای دیگر می تواند
به تکامل و بلوغ بخش معدن کمک کند.

بخش خصوصی بازوی وزیر صمت

نایب رییس کمیسیون انجمن جوانان کارآفرین
اتاق بازرگانی تهران درباره نقش بخش خصوصی
نیز تصریح کرد: شورای مشورتی بخش خصوصی
همراه و همگام در کنار وزیر جدید به عنوان یکی

«جهان معدن» در گفت و گو با رییس کمیسیون صنایع اتاق بازرگانی ایران بررسی کرد:

وضعیت دشوار صنایع در سایه آمارهای غیر واقعی

شده بود. وقتی هم که بررسی می کردید، عدد و رقم اشتباه نبود، اما مهم ترین متغیر اثرگذار آن سال یعنی مسکن از نرخ تورم خارج شده بود. وی در ادامه می افزاید: در جلسه ستاد تسهیل، آقای رزم حسینی وزیر سابق که واقعاً جا دارد از زحمات ایشان و تیمشان تشکر کرد، اعلام کردند نرخ رشد صنعت ۹ تا ۱۰ درصد است. من به عنوان رییس کمیسیون صنایع اتاق ایران نمی توانم چنین رشدی را باور کنم، زیرا در طول هشت ماه گذشته کشور در رکود قرار داشته و نرخ رشد ۱۰ درصدی برای صنعت در این شرایط نمی تواند آمار دقیق و درستی باشد.

در واقع در آمارهایی که از سوی وزارت صمت تولید می شود، بخش هایی در نظر گرفته شده و بخشی هایی نیز نادیده گرفته شده است. همچنین متغیرهای اثرگذار در تولید آمار جابه جا می شود. وقتی هم که راستی آزمایی کنید، آمارها و ارقام صحیح هستند، اما مهم این است که تمام مولفه ها و متغیرها اعلام نشده است.

اگر دقت کنیم، می بینیم که در فضای اقتصادی کشور به واسطه کرونا بخش هایی مانند گردشگری و خدمات آسیب زیادی دیده اند. در عین حال بخش هایی مانند صنایع غذایی، بهداشتی و آرایشی و صنعت بسته بندی رشد داشته ایم. از سوی دیگر در صنعت ساختمان و پروژه های عمرانی نیز روند رشد ما کاهشی بوده است. بنابراین برای بررسی نرخ رشد صنعت باید خدمات، گردشگری و صنعت ساختمان که در طول سال های گذشته راکد بوده را نیز در نظر بگیریم. در واقع شما نمی توانید صنعت را بدون خدمات و خدمات را بدون صنعت ساختمان در نظر بگیرید و لازم است در ارائه آمارهای مربوط به رشد صنعتی، تمامی متغیرهای اصلی و

آمار وزارت صمت رشد ۴۲ درصدی در آن سال را نشان می داد.

هر دستگاهی به نفع خودش آمار تولید می کند در این رابطه ابوالفضل روغنی گلپایگانی رییس کمیسیون صنایع و معادن اتاق بازرگانی ایران در گفت و گو با «جهان معدن» در خصوص تولید آمار در ایران توضیح می دهد: در کشور ما هر دستگاهی سعی می کند به نفع خودش تولید آمار کند. به همین دلیل اگر بخواهیم آمار دقیق را بدانیم باید مراجع رسمی مانند مرکز آمار، بانک مرکزی و سازمان برنامه و بودجه وجود داشته باشند که صحت سنجی داده ها را به عنوان یک مرجع بی طرف اعلام کنند.

به غیر از این اگر هر دستگاهی بخواهد به صورت مستقل تولید آمار کند، باید در صحت سنجی اعداد و ارقام آن شک کرد، زیرا آمار و احتمالات با هر گونه دستکاری اطلاعات دچار تغییرات اساسی می شوند. به عنوان مثال در یکی از دولت های گذشته نرخ تورم بسیار پایین گرفته

یکی از مهم ترین ابهاماتی که در اقتصاد ایران وجود دارد، موضوع ارائه آمار و ارقام مربوط به تورم، رشد اقتصادی و نیز وضعیت صنایع کشور است؛ امری که به گفته بسیاری از ناظران و فعالان اقتصادی با واقعیت های جاری همخوانی ندارد.

در این میان علاوه بر عدم تطابق آمارهای ارائه شده با واقعیت های میدانی در برخی مواقع شاهد هستیم که دستگاه های مختلف، آمارهای متناقض و بعضاً ضد و نقیضی را در یک بخش ارائه می دهند. به همین دلیل اگر آمار و ارقام را به عنوان نقشه راه و نماد وضعیت جاری اقتصاد کشور در نظر بگیریم، برای تحلیل اقتصاد و صنعت کشور از مهم ترین مولفه یعنی آمار و ارقام دقیق و صحت سنجی شده محروم هستیم. به عنوان مثال بعضاً شاهد بوده ایم که در شرایط رشد منفی اقتصادی کشور، این رشد از سوی دستگاه های دولتی مثبت اعلام شده است. یا اینکه در مورد آمار تولید خودرو در یک سال در حالی که تولید ۳۰ درصد کاهش یافته بود،

اثرگذار را در کنار یکدیگر دیده و بسنجید. احیای واحدهای تولید به آسانی امکان پذیر نیست

در طول سال های گذشته شاهد بوده ایم که وزارت صمت همه ساله آمارهایی را در خصوص احیا و راه اندازی واحدهای راکد و نیمه تعطیل تولیدی ارائه می کند. به عنوان مثال اعلام شد که سال گذشته ۱۵۰۰ واحد تعطیل و نیمه تعطیل به چرخه تولید بازگشته و از این رهگذر برای ۲۵ هزار نفر شغل ایجاد شده است. این هدفگذاری ۱۵۰۰ واحدی برای سال ۱۴۰۰ نیز در نظر گرفته شده و اخیرا اعلام شد که از ابتدای سال تاکنون ۴۰۰ واحد راکد احیا و به چرخه تولید بازگشته است. این آمارها در حالی اعلام می شود که اثر احیای این حجم از واحدهای تولیدی بر رشد اقتصادی و صنعتی کشور مشخص نیست. از سوی دیگر در شرايطی اعلام می شود که در راستای احیای واحدهای راکد برای ۲۵ هزار نفر شغل ایجاد شده که طبق آمارهای رسمی در حدود ۵۰۰ هزار نفر سال گذشته در بخش صنعت شغل خود را از دست داده اند. در این رابطه ابوالفضل روغنی گلیایگانی توضیح می دهد: باز هم تاکید می کنم که یک مرجع بی طرف باید در تولید آمار دخیل باشد. من در ستاد تسهیل کشور حضور دارم. واحدهایی که اکنون تحت

تملك بانکها قرار دارند بالای دو هزار واحد هستند. واقعیت این است که ستاد می گوید ما تعداد زیادی از این واحدها را از تملك بانکها خارج کرده و به چرخه تولید بازگردانده ایم. موضوع مهم این است که واحدهایی که دو سال تعطیل بوده اند به این راحتی قابل بازگشت به چرخه تولید نیستند و شما نمی توانید به محض شروع با تمام ظرفیت مشغول به تولید شوید. یک واحد صنعتی برای ریکاوری خود ممکن است به دو تا سه سال زمان نیاز داشته باشد؛ این در حالی است که در طول این دو تا سه سال بازار، تکنولوژی، ماشین آلات و مواد اولیه دستخوش دگرگونی و تغییر می شوند. به همین دلیل است که معتقدم چنین آمارهایی نمی تواند چندان قابل اتکا باشد.

وی در ادامه می افزاید: لازم است وقتی این آمارها ارائه می شود، لیست واحدها و نیز اسامی بنگاههایی که مجدد راه اندازی شده است را اعلام کنند. در واقع به همین آسانی نمی توان مدعی بازگشت واحدهای راکد به چرخه تولید شد. من خبر دارم که بسیاری از واحدها مشکیشان با بانک حل شده، اما همچنان مشکل مالیات یا تامین اجتماعی دارند. یعنی شما اگر مشکل بانک را حل کنید، مشکل مالیات مطرح می شود و اگر مشکل مالیات را حل کنید، باز هم مشکلات

دیگر نمایان می شوند. این چرخه ادامه دارد و نمی توان پروسه احیای واحدهای تولیدی را امری آسان و پیش پا افتاده تلقی کرد.

آمارسازی کار چندان دشواری نیست

رییس کمیسیون صنایع اتاق بازرگانی ایران در بخش دیگری از سخنان خود توضیح می دهد: البته هر چند نباید زحمات دوستان در وزارت صمت را نادیده گرفت، اما واقعیت این است که آمارسازی کار چندان دشواری نیست. در واقع ایراد وارده به وزارت صمت این است که این وزارتخانه به عنوان متولی صنعت، چرا از بانکها دفاع می کند؟ وزارت صمت اگر چه متولی صنعت است، اما مسؤول همه کار نیست. یعنی چنانچه برای صنایع ما مشکل ارز، تملك بانکها و تورم وجود دارد، این موضوع به وزارت صمت مربوط نیست.

این وزارتخانه باید اقداماتش در راستای برون رفت از مشکلات باشد، در حالی که سایر دستگاهها مانند بانک طبق ضوابط و مقررات خود به آسانی زیر بار مصوبات وزارت صمت و ستاد تسهیل نمی روند. این در حالی است که معمولا شاهد هستیم وزارت صمت از این نهادها دفاع می کند، در شرايطی که اتفاق مهمی هم توسط آنها صورت نگرفته است.

در واقع در

آمارهایی

که از سوی

وزارت صمت

تولید می شود،

بخشهایی در

نظر گرفته شده و

بخشیهایی نیز

نادیده گرفته شده

است. همچنین

متغیرهای اثرگذار

در تولید آمار

جایه جا می شود.

وقتی هم که

راستی آزمایی

کنید، آمارها و

ارقام صحیح

هستند، اما مهم

این است که

تمام مولفه ها و

متغیرها اعلام

نشده است

گذر توسعه پایدار از مسیر معدن و صنایع معدنی

سعید نادرک-مدیر برنامه ریزی و بودجه شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران

با توجه به موارد مذکور، توسعه بخش معدن و صنایع معدنی در کشور نیازمند توجه ویژه دولت جدید از جمله در بخش‌های اکتشاف، زیرساخت، تسهیل قوانین و مقررات، تامین مواد اولیه و ماشین‌آلات فرآیند تولید، صادرات، ارائه تسهیلات مالی، جذب سرمایه‌های بخش خصوصی توانمند و همچنین هدایت سرمایه‌های سرگردان است.

راهکارها:

۱- تدوین و تصویب طرح جامع اکتشافات سراسری کشور به عنوان یک سند بالادستی و مهم‌ترین رکن تامین پایدار مواد معدنی در حداقل زمان ممکن توسط سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران با همکاری سازمان زمین‌شناسی کشور و معاونت تخصصی وزارت صمت و نهادها و شرکت‌های متخصص غیردولتی با تاکید بر پوشش سراسری و اکتشافات عمیق و تجمیع داده‌های اکتشافی در جهت تسریع در دسترسی به اطلاعات و استفاده بهینه سرمایه‌گذاران و در نهایت الزام کلیه دستگاه‌های دولتی و خصوصی به عملکرد در چارچوب طرح مذکور.

۲- اختصاص بودجه قابل توجه و مشخص از محل درآمدهای امیدوار و شرکت‌های

که کمتر از استانداردهای جهانی (بیش از ۵ درصد) است. در حوزه معدن‌کاری به کارگیری حداکثر توان در بهره‌برداری از ذخایر و انتفاع از مزایای آن ضروری است، چراکه در سال‌ها و دهه‌های آتی امکان جایگزینی صنایع پرکاربرد فعلی با سایر صنایع وجود دارد. توسعه فعالیت‌های معدن‌کاری ضمن رشد اقتصادی منجر به اشتغال‌زایی مناسبی نیز خواهد شد، به‌طوری که به ازای ایجاد هر شغل در حوزه معادن حدود ۱۷ شغل در صنایع پایین‌دستی ایجاد می‌شود.

عدم ثبات و مشکلات بازار نفت ایران و وجود تحریم‌ها و رقبای قدرتمند منطقه‌ای، همچنین مسائل زیست محیطی و تعهد کشورهای صنعتی مبنی بر کاهش مصرف سوخت‌های فسیلی و ارائه برنامه‌های لازم مبنی بر جایگزینی انرژی‌های تجدیدپذیر و پیش‌بینی کاهش ۵۰ درصدی تقاضای نفت تا سال ۲۰۵۰، در کنار سرعت گسترش بازار خودروهای برقی تهدیدی برای درآمدهای نفتی کشور در آینده تلقی می‌شود، بنابراین وجود تنوع ذخایر معدنی در ایران و همچنین سوخت ارزان قیمت، فرصت مناسبی برای جبران بخشی از کاهش درآمدهای نفتی با داشتن مزیت‌های رقابتی در منطقه خواهد بود.

وجود پتانسیل‌های حوزه معدن و صنایع معدنی و همچنین چالش‌های اقتصادی پیش روی کشور، اهمیت این حوزه را برای دولت سیزدهم بسیار پررنگ‌تر کرده و نیازمند برنامه‌ریزی کارشناسی و تصمیم‌گیری عاجل است. این مقاله به شرح مختصری از وضعیت موجود و چالش‌ها، همچنین ارائه راهکارهای کلیدی در جهت توسعه معدن و صنایع معدنی خواهد پرداخت.

ایران با داشتن بیش از ۷۰ نوع ماده معدنی با ذخایر قابل توجه، جزو کشورهای برتر دنیا به لحاظ ذخایر معدنی است و حدود ۷ درصد از ذخایر معدنی دنیا را در خود جای داده است که از این جمله می‌توان به معدن سرب و روی مهدی آباد دومین ذخیره بزرگ زمین‌شناسی ماده معدنی روی در دنیا اشاره کرد. جایگاه فعلی کشورمان در حالی است که عملیات اکتشافی در بخش عمده‌ای از مساحت کشور هنوز تکمیل نشده است و نیازمند برنامه‌ریزی و گسترش فعالیت‌های اجرایی در این بخش هستیم. در بخش بهره‌برداری از ذخایر معدنی نیز در حال حاضر وضعیت مطلوبی نداریم و میزان تولید در فلزات اساسی از جمله فولاد، روی و مس نسبت به ذخایر معدنی بین یک تا ۲ درصد است

دولتی تخصصی سودده به عنوان درصدی از سود سالانه به فعالیت‌های اکتشافی و الزام اجرای عملیات اکتشافی در چارچوب طرح جامع اکتشافات سراسری کشور.

۳- منع دولت از فعالیت‌های بنگاهداری و الزام به واگذاری راهبری معادن و واحدهای تولیدی به بخش خصوصی واجد شرایط و صرفاً دریافت حق السهم از محل پروانه‌های بهره‌برداری از طریق جذب سرمایه‌های بخش خصوصی توانمند و سرمایه‌های سرگردان عمومی در چارچوب تکالیف قانونی دولت در اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ با تأسیس شرکت‌های سهامی عام پروژه و ایجاد سازوکار قانونی لازم جهت پذیرش در بورس با مشارکت دولت به عنوان مالک پروانه بهره‌برداری و تأمین مالی به وسیله فروش سهام و به تبع آن انتفاع عموم ملت از سرمایه‌گذاری در پروژه‌های معدن و صنایع معدنی و جلوگیری از ایجاد رانت.

۴- اصلاح قوانین و مقررات شامل: - حوزه معدن‌کاری از جمله رفع مشکل

محدوده‌های معدنی بلوکه شده توسط سازمان حفاظت از محیط‌زیست و سازمان انرژی اتمی با ذخایر معدنی قابل توجه. - بخش گمرک از جمله تسریع در ترخیص ماشین‌آلات موردنیاز بخش معدن و صنایع معدنی و کاهش بوروکراسی موجود در تعاملات گمرک با بانک مرکزی و وزارت صمت و همچنین شفافیت قانون ممنوعیت واردات دستگاه‌ها و ماشین‌آلات دارای تولید مشابه داخل که عدم شفافیت در این قانون موجب اختلال در واردات ماشین‌آلات موردنیاز خط تولید خواهد شد و در برخی موارد به‌رغم نداشتن مشابه داخلی موجود از واردات جلوگیری می‌شود.

- قوانین حوزه صادرات از جمله وضع عوارض صادراتی محصولات معدن و صنایع معدنی متناسب با جریان عرضه و تقاضای داخل و خودداری از ممنوعیت صادرات محصولات دارای ارزش افزوده و همچنین تسهیل شرایط صادرات و قانون بازگشت ارز حاصل از صادرات با توجه به نیاز ارزی کشور در خارج جهت تأمین

قطعات و مواد اولیه.

- کاهش تدریجی دخالت دولت در جریان اقتصادی معدن و صنایع معدنی و افزایش حمایت از بخش خصوصی توانمند صرفاً با برنامه‌ریزی کلان، تسهیل قوانین و مقررات، ارائه تسهیلات مالی لازم و ایجاد زیرساخت‌های موردنیاز.

۵- تدوین و تکمیل طرح‌های جامع محصولات معدنی استراتژیک در راستای چشم‌انداز معدن و صنایع معدنی کشور به منظور استفاده بهینه از پتانسیل‌های موجود و ایجاد توازن در زنجیره تولید صنایع معدنی و جلوگیری از اتلاف منابع و ظرفیت‌های خالی واحدهای تولیدی و الزام مراجع صادرکننده مجوزهای تأسیس (سازمان‌های صمت استان‌ها و وزارت صمت) به رعایت مفاد طرح‌های جامع به منظور جلوگیری از تولید غیراقتصادی ناشی از نبود خوراک ورودی و زیرساخت‌های لازم در مناطق فاقد توجه فنی و مالی و حذف فشارهای سیاسی و منطقه‌ای در جلوگیری از عملکرد جزیره‌ای.

«جهان معدن» اولویت‌های رفع موانع تولید را بررسی می‌کند

مانع‌زدایی؛ از کجا و چگونه؟

روی یکدیگر انباشته شده است توجه نکرده و در صورت رفع یک مانع، انتظار تحقق نتیجه مطلوب را دارند. به عنوان نمونه برای راه‌اندازی و بازگشت مجدد واحدهای صنعتی به چرخه تولید، مشکل آنها با بانک حل می‌شود، اما همچنان مشکلاتی نظیر مالیات، تامین اجتماعی و عدم به‌روزرسانی دستگاه‌ها و ماشین‌آلات باقی می‌ماند. به همین دلیل است که برخی تحلیلگران معتقدند سیاست پول‌پاشی به صنایع راکد، هدر دادن منابع است، زیرا هیچ تضمینی وجود ندارد که با رفع مشکل سرمایه در گردش و نقدینگی یک واحد صنعتی، موارد مهمی از قبیل تامین مواد اولیه، فناوری، بازار داخلی و خارجی، رقابت‌پذیری، مزیت نسبی و مشکلات مرتبط با دستگاه‌ها و نهادهای دولتی نیز حل شده و بار دیگر چنین واحدهایی را به ورطه تعطیلی و رکود نکشاند.

فقدان استراتژی صنعتی

اخیرا مرکز پژوهش‌های مجلس در گزارشی مفصل به موضوع رفع موانع تولید و راهکارهای آن پرداخته است. در بخشی از این گزارش به موضوع فقدان استراتژی توسعه صنعتی اشاره شده و آمده است: طی سال‌های اخیر اولویت‌ها و راهبردهای متعددی توسط وزارت صمت تهیه و رونمایی شده اما هیچ‌کدام به تصویب هیات وزیران یا مجلس شورای اسلامی نرسیده است تا علاوه بر داشتن ضمانت اجرا و ابلاغ الزام‌آور در سطح درون دستگاهی، مورد تایید و وفاق سایر دستگاه‌های مرتبط در کل زنجیره تولید قرار گیرد. در واقع فقدان استراتژی توسعه صنعتی کشور موجب اتلاف منابع و توسعه نامتوازن بدون توجه به آمایش سرزمین و مزیت‌های کشور شده و بخشی‌نگری بر رویکرد در نظر گرفتن منافع ملی کشور غلبه کرده است.

تامین مالی و سرمایه در گردش

مساله بعدی به کمبود سرمایه در گردش و تامین مالی واحدهای تولیدی بازمی‌گردد. امری که از جمله مشکلات دامنه دار و قدیمی تولیدکنندگان در

در طول سال‌های گذشته یکی از مهم‌ترین شعارها و سیاست‌های اعلامی در بخش اقتصاد و صنعت کشور مربوط به مساله رفع موانع تولید و مانع‌زدایی از کسب‌وکارها بوده است. در این میان علاوه بر مسوولین که دائما در مورد لزوم رفع موانع تاکید کرده و برنامه‌های مختلفی را نیز در این مورد ارائه داده‌اند، تعداد زیادی از کارشناسان و فعالان تولیدی هم به نحوی در خصوص اولویت‌های مانع‌زدایی از تولید و اقتصاد صحبت کرده‌اند. با این وجود سوال مهمی که مطرح می‌شود این است که چرا در طول سال‌های گذشته و صرف هزینه‌های مختلف اقتصادی و زمانی برای رفع موانع تولید، این موانع همچنان بر سر راه بنگاه‌های اقتصادی و صنعتی وجود دارند و در برخی موارد نیز نه تنها از حجم آنها کاسته نشده، بلکه به میزان و پیچیدگی‌های آن نیز افزوده شده است؟

پاسخ‌های متفاوت برای یک پرسش مهم

یک پاسخ به این پرسش کلیدی، عدم تخصیص مناسب اولویت‌ها به موانع تولید و تجارت است. در این رابطه برخی کارشناسان معتقدند نهادهای اقتصادی کشور به دلیل نگاه بخشی‌نگر خود هر یک اولویت‌ها و مسائل موجود در صنعت و اقتصاد کشور را از نگاه و منافع سازمانی خود بررسی کرده و از این رو هیچگاه یک وحدت رویه مشخص در پیشبرد مانع‌زدایی از تولید وجود نداشته است. به عنوان نمونه برخی از این کارشناسان با اشاره به اولویت‌بندی‌های وزارت صمت در سند سیاستی صنعت کشور، معتقدند: هر چند که صنعت خودرو در ایران جزو صنایع مادر محسوب شده و رشد و یا کاهش توان آن می‌تواند به طور قابل‌ملاحظه‌ای در آمارهای صنعتی تاثیرگذار باشد، اما وزارت صمت با توجه به عملکرد این صنعت به خصوص در یک دهه گذشته با چه معیاری آن را در اولویت‌های سند سیاستی خود قرار داده و همچنان هزینه‌های هنگفتی را برای ادامه فرایند کنونی تولید و بازدهی آن متحمل می‌شود؟

دومین موضوع که در خصوص مانع‌زدایی مطرح می‌شود این است که مسوولان و برنامه‌ریزان اقتصادی کشور به زنجیره مشکلات و موانع که در طول سالیان گذشته

برعکس است. به همین دلیل از آنجا که بنگاهای دولتی عموماً تامین کنندگان ماده خام و اولیه نیز هستند در شرایط بی ثباتی و گرانی نرخ ارز در بهترین وضعیت ممکن سودآوری قرار می گیرند؛ در مقابل مصرف کنندگان این مواد اولیه و خام را دچار مشکل می کند؛ زیرا آنها ناچارند علاوه بر اینکه دائماً با افزایش قیمت ها دست و پنجه نرم کنند، ملزم به پرداخت بهای این مواد با نرخ ارز روز شوند. در گزارش مرکز پژوهش های مجلس نیز در این خصوص اشاره شده است: بر اساس آمار موجود بیش از ۸۰ درصد از واردات کشور را کالاهای سرمایه ای، واسطه ای و قطعات تشکیل می دهد. افزایش نرخ ارز از یک سو تقاضا برای واردات این کالاهای کاهش می دهد که در صورت فقدان جایگزین آن در داخل کشور، تولید کاهش می یابد. از سوی دیگر حتی در صورت تامین ارز و واردات آن کالا منجر به افزایش قیمت تمام شده محصول داخلی می شود. البته افزایش هزینه های مبادله برای تامین مواد اولیه مورد نیاز این مشکل را تشدید می کند به همین دلیل است که نتایج تحقیقات نشان می دهد بین نوسانات نرخ ارز و شاخص قیمت تولیدکننده همبستگی مثبت وجود دارد. به عبارتی براساس این نتیجه با افزایش نرخ ارز، هزینه های تولید افزایش و متعاقب آن مقدار تولید کاهش می یابد.

اقتصاد ایران دولتی است یا آزاد؟

تمامی این موارد در حالی مطرح می شود که کمتر مشاهده شده در ذکر و تحلیل موانع تولید به یک موضوع اصلی و پایه ای یعنی مشخص نبودن دستور کار کلان اقتصادی در ایران اشاره شود. در ایران به سختی می توان به صورت دقیق گفت اقتصاد کاملاً دولتی است، تعاونی است یا آزاد است؟ شواهد نشان می دهد که ملغمه ای از این رویکردهای کلان در کشور حاکم بوده و با اینکه بخش خصوصی در کشور از اهمیت زیادی برخوردار است، اما سهم عمده اقتصاد و فعالیت های اقتصادی در اختیار دولت قرار دارد. سهمی که برخی آن را بالای ۹۰ درصد برآورد کرده و معتقدند در آن بخش هایی هم که مانند صنعت اسما خصوصی هستند، عملاً دولت بازگیر اصلی میدان است. این موضوع یک زمین ناتراز برای فعالیت های اقتصادی و تولیدی ایجاد می کند. زمینی که به شدت مانع تخریب خلاق و فضای متکثر شده و از همین رو است که رشدهای صورت گرفته نیز فاقد پایداری، تداوم و فناوری محور هستند. به همین دلیل است که برخی تحلیلگران معتقدند پیش از تدوین هر گونه استراتژی صنعتی یا مبادرت به رفع موانع تولید در وهله اول باید نظام اقتصادی کلان کشور مشخص شود که دولتی یا مبتنی بر بازار آزاد است. ایستادن در میانه این وضعیت نه تنها برای طولانی مدت ممکن نیست، بلکه همانطور که شاهد هستیم در طول سال های گذشته هزینه های زیادی را به اقتصاد و صنعت کشور تحمیل کرده است. زیرا در این رهگذر بنگاه های خصوصی، کوچک و متوسط قادر به رقابت با غول دولت نبوده و در این مسیر دائماً از توان، کمیت و کیفیت آنها کاسته می شود.

ایران محسوب شده و همچنان با وجود آمارهای مختلف در خصوص تامین مالی و اعطای تسهیلات به بنگاه های تولیدی، چنین مانعی به میزان قابل توجهی در مسیر تولید و صنعت کشور اثر گذار است. به گفته تحلیلگران با توجه به ماندگاری تورم در ایران و پیوند خوردن این موضوع با دشواری های تامین مالی و اخذ تسهیلات از بانک ها، به نظر نمی رسد که اقدامات مقطعی و تزریق نقدینگی به بنگاه ها قادر باشد در میان مدت و درازمدت آنها را از مشکل مهم کمبود سرمایه در گردش رها کند. کما اینکه میرهن و مشخص است که سرمایه در گردش لزوماً موجب توسعه نمی شود و تنها به حفظ وضع موجود کمک می کند؛ این در حالی است که بانک ها اکنون اکثر قابل ملاحظه ای از منابع خود را تنها در قالب سرمایه در گردش ارائه می دهند. در مورد قوانین و مقررات نیز تاکنون بحث های زیاد و مختلفی از سوی فعالان اقتصادی و کارشناسان مطرح شده است. چکیده کلام اغلب آنها این است که قوانین و مقررات در ایران ضد تولید بوده و دیدگاه های بخشی نگر سازمانی به همراه قوانین ضد و نقیض سبب آسیب های جدی به صنعت و تولید کشور شده است. برخی برآوردها حاکی از آن است که در ایران ۱۸ هزار قانون، دستورالعمل و آیین نامه ضد و نقیض و مخل تولید وجود دارد و در این راستا چالش های بیمه ای، مالیاتی، قانون کار و تجارت بر پیچیدگی دشواری ها نیز افزوده است.

محیط کسب و کار

یکی دیگر از مشکلات و موانع محیط کسب و کار در ایران فرایند زمانبر و طاقت فرسای دریافت مجوز است. به عنوان نمونه فرایند راه اندازی یک واحد تولیدی در ایران نشان می دهد که در مرحله اخذ جواز تاسیس، ۹ آیتم وجود دارد که بازه زمانی اخذ مجوز از سازمان صمت به شرط کامل بودن این ۹ آیتم، در حدود ۲۰ روز زمان می برد. پس از این مرحله نوبت به اقدامات اجرایی مانند خرید زمین، اخذ پروانه ساختمان و تامین آب و برق می رسد. در مرحله بعد یعنی اخذ پروانه بهره برداری، ۶ مرحله وجود دارد که حداقل نیازمند ارائه ۲۰ مدرک است. بر اساس اطلاعاتی که وزارت صمت در این خصوص منتشر کرده است، متناسب با نوع فعالیت تولیدی، اخذ پروانه بهره برداری از ۱۰ روز تا یک سال زمان می برد. امری که علی رغم تاکید مسوولان به رفع موانع اداری در مسیر فعالیت های تولیدی، همچنان به عنوان چالشی مهم در مسیر فعالان اقتصادی قرار داشته و رفع آن نیازمند یک تحول جدی و بنیادین در نظام بوروکراتیک و اداری است.

چالش تامین مواد اولیه

یکی از موارد مهم در اقتصاد ایران و به خصوص فعالیت های تولیدی، روند متضاد سودآوری میان بنگاه های دولتی و خصوصی از یک سو با واحدهای بخش خصوصی از سوی دیگر است. اگر بخواهیم به یک مورد از نمودهای این تضاد اشاره کنیم، قطعاً چالش تامین مواد اولیه برای واحدهای تولیدی از اصلی ترین پیامدهای آن است. در ایران بنگاه های دولتی و خصوصی که دارای رانتهای مختلف هستند، هزینه های ریالی داشته و درآمدهایشان دلار است. این امر برای بخش خصوصی تقریباً

صنعت خاکستری بار شد قیمت روبرو شد:

رشد بهای سیمان در جهان

بهای سیمان در بسیاری از مناطق مختلف دنیا رو به افزایش گذاشته است. افزایش تقاضا برای این محصول به منظور اجرای پروژه‌های ساخت‌وساز و زیرساختی و افزایش بهای زغال سنگ حرارتی به عنوان یکی از پارامترهای تعیین کننده بهای تمام شده این محصول از مهم ترین دلایل اوج گیری قیمت این محصول در نقاط مختلف دنیا ظرف ماه‌های اخیر بوده است.

با توجه به تبعات اقتصادی شیوع کرونا در دنیا، بسیاری از کشورها به منظور حمایت از صنایع داخلی و خروج اقتصاد کشورشان از رکود، پروژه‌های زیرساختی و همچنین حمایت از صنایع ساخت مسکن را اجرایی کردند که نتیجه آن افزایش تقاضا برای محصولات ساختمانی از جمله سیمان بود که رشد قیمتی این کالا را به دنبال داشت.

افزایش بهای سیمان ظرف ماه‌های اخیر، تعطیلی واحدهای سیمانی با بازدهی پایین را در چین به تعویق انداخت؛ هرچند بعید به نظر می‌رسد که اثرگذاری این موضوع بر تعویق تعطیلی واحدهای سیمانی چین بتواند چندان ادامه دار شود. در این شرایط احتمال شیوع مجدد سوبه‌های جدید کرونا در دنیا نیز به قوت وجود دارد که این موضوع هم پتانسیل تضعیف نرخ این محصول را در بر دارد.

افت و خیز نرخ سیمان در بازارهای جهانی

بهای سیمان در مناطقی، از جمله چین، زیمبابوه، ایالات متحده آمریکا، ترکیه و... ظرف ماه‌های اخیر افزایشی بوده است. نرخ سیمان به شکل منطقه‌ای تعیین می‌شود و عرضه و تقاضا نقش تعیین کننده‌ای در بهای این محصول دارد. بنابراین رشد نرخ این محصول در مناطقی که با اجرای پروژه‌های زیرساختی روبه‌رو هستند، محتمل تر است. تولید سیمان در بخشی از نقاط دنیا بر پایه زغال سنگ

حرارتی بوده و صعود بی سابقه نرخ زغال سنگ در ماه‌های اخیر باعث شده تا هزینه تولید این محصول افزایش داشته باشد. این موضوع از افزایش نرخ این محصول در بازارهای مختلف حمایت می‌کند. طاهر تلی‌اوغلو، سرپرست فدراسیون پیمانکاران ترکیه (IMKON) اعلام کرد که بهای هر تن سیمان در این کشور در ماه جولای به ۴۵۰ لیر ترکیه (برابر ۵۳ دلار به ازای هر تن) رسیده، در حالی که بهای این محصول در ماه جولای سال ۲۰۲۰ برابر با ۱۶۰ لیر ترکیه بوده است. براساس گزارش موسسه آمار ترکیه (TUIK)، قیمت سیمان در ترکیه در ماه جولای به طور رسمی حدود ۵۶ درصد افزایش یافته است.

بازارهای سیمان در عربستان سعودی به طور کلی شاهد کاهش فروش و نرخ این محصول در سه ماهه دوم سال جاری نسبت به سه ماه ابتدایی سال جاری میلادی بود. با وجود این، با توجه به بهبود آب‌وهوا در ۳ ماهه چهارم سال ۲۰۲۱ انتظار می‌رود که

تقویت تقاضا برای سیمان در سه ماهه سوم سال به رشد تقاضا برای این محصول منجر شده و از رشد نرخ سیمان در عربستان حمایت کند.

رشد نرخ سیمان به کمک تولیدکنندگان غیررقابتی آمد

تقاضا برای سیمان در چین نیز به دلیل تعریف پروژه‌های جدید زیرساختی در این کشور، از جمله ساخت چند جاده و فرودگاه جدید افزایش داشته و همین موضوع در کنار تورم جهانی از رشد بهای این محصول در چین حمایت کرده است. افزایش بهای سیمان در چین از تعطیلی واحدهای سیمانی این کشور که قدرت رقابت کمتری داشتند، ظرف ماه‌های اخیر جلوگیری کرده، اما موسسه مالی ارائه‌دهنده تجزیه و تحلیل از بازارهای بین‌المللی (Fitch Ratings) در گزارشی که روز پنجشنبه شانزدهم سپتامبر منتشر کرد، به احتمال تعطیلی واحدهای قدیمی با بازده پایین یا ادغام واحدهای سیمانی کوچک این کشور در آینده نه‌چندان دور اشاره کرده است. در این گزارش به وضعیت سه صنعت فولاد، سیمان و زغال‌سنگ چین اشاره شده و آمده است: انتظار می‌رود که دولت چین تصمیم به توقف تولید در واحدهای سیمانی، فولادی و زغال‌سنگی در چین بگیرد که تولید در آنها غیررقابتی است یا ظرفیت غیرفعال زیادی دارند. در عین حال، این احتمال به قوت وجود دارد که دولت چین ظرفیت‌های فعال این صنایع را برای جابه‌جایی از مناطقی که تولیدکنندگان متعددی قرار دارند، به مناطقی که ظرفیت‌سازی محدودی در آنها به وجود آمده یا مناطقی که بازاری قوی دارند، تشویق کند.

ادغام واحدهای کوچک با توان مالی کمتر سیاست دیگری است که از سوی دولت چین مورد حمایت قرار می‌گیرد و انتظار می‌رود که ظرف سال‌های پیش‌رو ادغام واحدهای کوچک سیمانی از سوی دولت این کشور مورد حمایت قرار گیرد. ادغام واحدهای کوچک فولادی چین ظرف سال‌های گذشته با حمایت دولت این کشور اجرایی شده و البته همچنان ادامه دارد. در این شرایط به نظر می‌رسد که ادغام واحدهای سیمانی و زغال‌سنگی نیز مد نظر قرار گرفته است. ادغام واحدهای تولیدی کوچک باعث کاهش هزینه‌های تولید و افزایش قدرت رقابت‌پذیری واحدهای صنعتی می‌شود. البته اجرای سیاست ادغام واحدهای صنعتی به‌سادگی امکان‌پذیر نیست، اما ظرف سال‌های گذشته با توجه به حمایت دولت چین، این سیاست در برخی صنایع این کشور به میزان قابل توجهی اجرایی شد.

عملیاتی شدن ادغام واحدهای سیمانی، فولادی و زغال‌سنگی باعث می‌شود که به مرور زمان واحدهای کوچک که حاضر به ادغام با واحدهای بزرگ نشده‌اند، قدرت رقابت خود در بازارها را از

دست دهند و همین موضوع در نهایت باعث می‌شود که این واحدها با ورشکستگی و تعطیلی یا واگذاری به مجموعه‌های بزرگ روبه‌رو شوند.

کاهش ظرفیت واحدهای سیمانی، فولادی و زغال‌سنگ در چین سیاست دیگری است که انتظار می‌رود از سوی دولت این کشور اجرایی شود. تعطیلی ظرفیت مازاد این صنایع باعث واقعی شدن یا افزایش نرخ این محصولات شده و کمکی به تولیدکنندگان به شمار می‌رود. البته نرخ این محصولات ظرف سال ۲۰۲۱ افزایش قابل ملاحظه‌ای داشت، اما این رشد نرخ معلول افزایش تورم جهانی، پیامدهای شیوع کرونا بر اقتصاد کشورهای مختلف دنیا و بازار عرضه و تقاضای صنایع بود و از همین رو انتظار می‌رود که ظرف ماه‌های پیش‌رو با افزایش تولید و کاهش پیامدهای شیوع کرونا بر اقتصاد جهانی مجدداً بهای محصولات صنعتی از جمله سیمان، فولاد و زغال‌سنگ افت محسوسی داشته باشد. به همین دلیل برآورد می‌شود که این رشد قیمتی پایدار نباشد و از همین رو دولت چین در میان‌مدت به سراغ کاهش ظرفیت ایجادشده در صنایع این کشور خواهد رفت.

در عین حال تولید در این سه صنعت یعنی سیمان، فولاد و زغال‌سنگ همراه با ایجاد آلاینده‌گی کربنی بوده و با توجه به سیاست کاهش تولید کربن از سوی چین که با جدیت از سوی دولت پکن دنبال می‌شود، کاهش ظرفیت در این سه صنعت در میان‌مدت و بلندمدت با جدیت دنبال خواهد شد.

در «گزارش سالانه جهانی سیمان» منتشرشده از سوی بانک جهانی آمده است که رشد اخیر تقاضا برای سیمان به دلیل افزایش فعالیت‌های ساختمانی بوده و همین امر، عامل اصلی رشد قیمت این کالا به شمار می‌رود.

به گزارش کالاخبر، بازار سیمان، طی ماه‌های اخیر روند صعودی قابل توجهی را تجربه کرده است؛ بازاری که روند افزایش قیمت آن صنایع بسیاری را تحت تأثیر قرار داد. آمارها نشان می‌دهند که طی یک ماه اخیر، قیمت سیمان در دنیا، افزون بر ۶ درصد رشد داشته و کارخانه‌های تولیدکننده سیمان هم افزایش قیمت مواد اولیه را عامل اصلی این رشد قیمت اعلام کرده‌اند.

اما گزارش سالانه جهانی سیمان منتشرشده از سوی بانک جهانی، زاویه متفاوت و دیگری را مورد توجه قرار داده است. در این گزارش، رشد تقاضا برای سیمان به دلیل افزایش فعالیت‌های ساختمانی، عامل اصلی رشد قیمت این کالا اعلام شده است. بر همین اساس، نرخ هر تن سیمان در بازار آمریکا به بیش از ۱۲۸ دلار رسید و بهای سیمان فوب خلیج فارس نیز به ۳۸ دلار افزایش یافت.

در گزارش بانک جهانی آمده است: «با رشد جمعیت و رونق فعالیت‌های ساختمانی، تقاضای جهانی برای سیمان رشد داشته و در نتیجه، قیمت این محصول مهم نیز افزایش یافته است. از سوی دیگر، با اجرای طرح توسعه زیرساختی در چین تقاضا برای سیمان افزایش زیادی یافته و فشار مضاعفی به بازار وارد شده و بستر را برای تداوم روند صعودی قیمت‌ها، فراهم کرده است.»

در این گزارش پیش‌بینی شده است که قیمت سیمان سال آینده هم روند افزایشی داشته باشد که دلیل آن، سرمایه‌گذاری زیاد کشورهای صنعتی برای توسعه زیرساخت‌هاست؛ طرحی که اغلب کشورها برای پس‌کرونا در دستور کار قرار داده‌اند تا ضمن ایجاد شغل بتوانند بستر را برای گردش مالی و افزایش درآمد فراهم کنند.

نشانه‌های خوش‌بینی فعالان تولیدی در آمارهای مجوز تاسیس صنعتی نمایان شد:

صنایع پرمتقاضی در بهار

مجوزها و افزایش میزان سرمایه‌گذاری ناشی از مجوزها یافت. همچنین مرور گزارش وزارت صنعت نشان می‌دهد جهت‌گیری عمده سرمایه‌گذاران صنعتی در بهار امسال به سمت صنایع سرمایه‌بر بوده است.

استان‌های فارس، خراسان رضوی و یزد سه استان برتر کشور در زمینه دریافت مجوزهای صنعتی هستند، حال آنکه استان‌های گیلان، کهگیلویه و بویراحمد، و منطقه جنوب کرمان کمترین میزان دریافت مجوزهای تاسیس را در بهار ۱۴۰۰ به ثبت رسانده‌اند. به طور دقیق‌تر، بیشترین تعداد جواز تاسیس در استان‌های فارس، خراسان رضوی و یزد به ترتیب با ۷۷۳، ۷۱۳ و ۷۰۰ فقره صادر شده است. از منظر حجم سرمایه‌گذاری مجوزهای تاسیس هم استان‌های یزد، کرمان، خراسان رضوی، فارس و زنجان دست بالا را در بین همه استان‌ها دارند حال آنکه کمترین سرمایه‌گذاری ناشی از

۱۴۰۰ پی برد. گزارش وزارت صنعت، معدن و تجارت نشان می‌دهد در نتیجه مجوزهای صادره برای تاسیس واحد صنعتی در بهار امسال بیش از ۲۷۱ هزار میلیارد تومان سرمایه‌گذاری جدید به سمت بخش تولید روانه خواهد شد. روندی که در خردادماه به شدت اوج گرفته تا مجموعاً در مقایسه با بهار ۱۳۹۹ شاهد رشدی ۱۶۲ درصدی در زمینه پیش‌بینی سرمایه‌گذاری صنعتی در مجوزهای تاسیس باشیم. این رشد موجب خواهد شد تا در نتیجه این مجوزها امکان ایجاد بیش از ۲۸۸ هزار شغل جدید فراهم شود؛ نرخی که در مقایسه با بهار ۱۳۹۹ افزایشی حدوداً ۱۰۰ هزار نفری را ثبت خواهد کرد. به این ترتیب می‌توان ادعا کرد که در بهار مسیر برای بهبود وضعیت تشکیل سرمایه در بخش تولید مهیا شده است. در آمارهای بهاری وزارت صمت می‌توان نشانه خوش‌بینی فعالان صنعتی به آینده را در افزایش تعداد مجوزها، افزایش میزان اشتغال

سرمایه‌گذاری صنعتی در بهار ۱۴۰۰ چه مسیری را طی کرد؟ شواهد موجود نشان می‌دهد سرمایه‌گذاری صنعتی در نخستین فصل سال روندی رو به رشد را تجربه کرده است. خوش‌بینی‌ها در باره احیای پرچام و افزایش امیدواری به تداوم رشد بخش صنعت از جمله دلایل احتمالی صعود این شاخص بوده است. گزارش وزارت صنعت، معدن و تجارت نشان می‌دهد تعداد جوازهای تاسیس صنعتی که موید تمایل سرمایه‌گذاری در بخش صنعت است در بهار ۱۴۰۰ نسبت به بهار سال گذشته رشدی ۳۱/۸ درصدی را تجربه کرده است. در عین حال تعداد پروانه‌های بهره‌برداری صادره از سوی سیاستگذار صنعت با افزایش بیش از ۲۵ درصدی همراه بوده است.

با مقایسه آمار سرمایه‌گذاری ناشی از مجوزهای تاسیس در فصل بهار در دو سال ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰ می‌توان به بهبود فضای تولید در سه‌ماهه نخست

کامپیوتر و

فعالیت‌های

مربوطه» به خوبی

نشان می‌دهد

این صنعت تا چه

اندازه پتانسیل

رشد در کشور

دارد. شواهد

موجود نشان

می‌دهد در بهار

سال گذشته

در این بخش

تنها ۱۵۶ مجوز

تاسیس صادر

شده اما بهار

امسال این عدد

تا ۹۶۹ مورد

افزایش یافته

است. سرمایه

این مجوزها

نیز طبیعتاً رشد

کرده که طبق

گزارش وزارت

صمت این رشد

۹۸۹ درصد بوده

است. سرمایه

این مجوزها در

حالی به بیش

از ۱۰ هزار و

۹۰۰ میلیارد

تومان رسیده

که اشتغال‌زایی

ناشی از این

مجوزها بیش

از ۴۸۰۰ نفر

پیش‌بینی شده

است

می‌دهد بخش تولید مواد غذایی و آشامیدنی کماکان از پرترفدارترین صنایعی است که سرمایه‌گذاران را به سمت خود جذب می‌کند. تا پایان بهار ۱۴۰۰ این صنعت با ۸۰۲۹ طرح مختلف که بین صفر تا ۱۰۰ درصد پیشرفت فیزیکی دارند، یکی از سه مسیر اصلی جذب پول در صنعت است که قصد دارد بیش از ۵/۹۶ هزار میلیارد تومان را وارد تولید محصولات خوراکی کند. ادعای سند وزارت صمت این است که در صورت افتتاح همه این پروژه‌های مربوط به محصولات غذایی و آشامیدنی‌ها بیش از ۲۵۱ هزار شغل جدید در این صنعت ایجاد خواهد شد. البته این بخش همچنان در کنار خود صنایع بزرگی را می‌بیند. برای نمونه بیشترین پروژه تولیدی در دست احداث مربوط به بنگاه‌هایی است که ذیل بخش «محصولات کانی غیرفلزی» به فعالیت مشغولند. در این بخش ۱۰ هزار و ۹۸۳ طرح مجوز تاسیس دریافت کرده و قصد سرمایه‌گذاران این است که بیش از ۱۳۱ هزار میلیارد تومان را برای اشتغال حدود ۲۸۰ هزار نفر صرف کنند. در کنار این صنعت، بخش «ساخت مواد و محصولات شیمیایی» از جمله صنایع مهمی است که سرمایه ۷۴۸۳ مجوز آن از مرز ۱۹۱ هزار میلیارد تومان گذشته و ادعای سند این است که افتتاح همه این طرح‌ها به اشتغال‌زایی ۲۱۶ هزار نفری در حوزه صنعت منجر خواهد شد.

مجوز در منطقه آزاد ماکو صادر شده است هرچند سرمایه مجوزها و میزان اشتغال‌زایی آنها در منطقه ارس بیشتر از سایر مناطق آزاد و ویژه اقتصادی کشور است. در این مناطق عمده سرمایه‌گذاری مجوزها به سمت سه صنعت «ساخت مواد و محصولات شیمیایی»، «محصولات غذایی و آشامیدنی‌ها» و «ساخت ماشین‌آلات و تجهیزات» جهت گرفته که در نوع خود جالب توجه است. بیشترین اشتغال را در بین صنایعی که در مناطق آزاد و ویژه اقتصادی مورد توجه قرار گرفته‌اند، بخش «ساخت فلزات اساسی» و «وسایل نقلیه موتوری» گزارش کرده است. شواهد موجود نشان می‌دهد امروزه بیش از ۷۶ هزار واحد صنعتی در دست ساخت در کشور وجود دارد که بیش از ۷۵ درصد آنها را واحدهایی تشکیل می‌دهند که به تازگی مجوز تاسیس دریافت کرده و بین صفر تا ۲۰ درصد پیشرفت فیزیکی داشته‌اند. عمده واحدهای اینچنینی که تعداد آنها ۵۷ هزار و ۱۴۱ واحد است را بنگاه‌های با کمتر از ۱۰ نفر کارکن یا بین ۱۰ تا ۵۰ نفر کارکن تشکیل می‌دهند. وجود ۳۶۶۱ طرح صنعتی اعم از بزرگ یا SME که در مرحله پایانی ساخت قرار داشته و بین ۸۰ تا ۹۹ درصد پیشرفت فیزیکی دارند، از دیگر آمار جالب گزارش وزارت صمت است. بررسی کل طرح‌های در دست اجرا در بخش صنعت کشور در ۳۰ شاخه مختلف سرمایه‌گذاری نشان

مجوزهای تاسیس در منطقه جنوب کرمان و استان‌های ایلام، گیلان، بوشهر و خراسان شمالی رخ داده است. به طور کلی، مقایسه ارقام فوق با مدت مشابه سال قبل نشان‌دهنده افزایش ۳۱/۸ درصد در تعداد، ۱۶۲ درصدی در سرمایه‌گذاری و ۵۲/۴ درصدی در اشتغال است. تصویر سرمایه‌گذاری در صنعت در بهار ۱۴۰۰ حاوی نکات دیگری نیز هست. برای نمونه شارژ مالی تولید عمدتاً در صنایعی شکل گرفته که دارای تکنولوژی بالاتر یا نیاز بیشتر به ماشین‌آلات گران هستند. رشته فعالیت‌های «محصولات کانی‌های غیرفلزی» و «ساخت مواد و محصولات شیمیایی» کماکان جزو صنایعی هستند که بیشترین اقبال را از سوی فعالان اقتصادی برای دریافت مجوز تاسیس دارند. از نظر سرمایه مجوزها نیز «ساخت فلزات اساسی»، با ۱۶/۷ درصد از کل سرمایه‌گذاری‌ها، بالاترین سهم پیش‌بینی سرمایه‌گذاری در گروه‌های صنعتی را از آن خود کرده است. از ۳۰ بخش مختلفی که در این گزارش درباره آنها جزئیات آماری دقیقی اعلام شده، صنایعی نظیر «محصولات کانی غیرفلزی»، «پوشاک» و «محصولات غذایی و آشامیدنی‌ها» بیشترین میزان اشتغال ناشی از صدور مجوزها را در پی خواهند داشت.

پنج برابر شدن اعطای مجوز در بخش نوظهور «کامپیوتر و فعالیت‌های مربوطه» به خوبی نشان می‌دهد این صنعت تا چه اندازه پتانسیل رشد در کشور دارد. شواهد موجود نشان می‌دهد در بهار سال گذشته در این بخش تنها ۱۵۶ مجوز تاسیس صادر شده اما بهار امسال این عدد تا ۹۶۹ مورد افزایش یافته است. سرمایه این مجوزها نیز طبیعتاً رشد کرده که طبق گزارش وزارت صمت این رشد ۹۸۹ درصد بوده است. سرمایه این مجوزها در حالی به بیش از ۱۰ هزار و ۹۰۰ میلیارد تومان رسیده که اشتغال‌زایی ناشی از این مجوزها بیش از ۴۸۰۰ نفر پیش‌بینی شده است.

یک نکته نیز در این بین جالب توجه است؛ بالاترین سهم پیش‌بینی سرمایه‌گذاری در گروه‌های صنعتی متعلق به گروه «ساخت فلزات اساسی» با ۱۶/۷ درصد از کل سرمایه‌گذاری جواهاست. در نتیجه این میزان سرمایه‌گذاری نیز این بخش قادر خواهد بود بیش از ۱۳ هزار فرصت شغلی مستقیم ایجاد کند.

کاهش تعداد مجوز تاسیس صادر شده در مناطق آزاد کشور، گرچه به کاهش سرمایه‌گذاری ناشی از مجوزها منجر شده ولی افزایش اشتغال صنعتی را در پی خواهد داشت. بیشترین تعداد

دکتر اردشیر سعد محمدی مدیرعامل شرکت مس خبر داد:

تحولی عظیم در منطقه ورزقان

تا سال آینده دست یابیم. مدیرعامل شرکت مس افزود: خوشبختانه در خصوص ذخایر توسط همکارانمان در مجموعه مس در حال برنامه‌ریزی هستیم تا رنکینگ جهانی خود را ارتقا دهیم. معدن مس سونگون در حال حاضر هفتاد و چهارمین معدن بزرگ دنیا در بخش مس محسوب می‌شود. معادن بزرگ بسیار غنی‌تری وجود دارد که امیدواریم این سطح را ارتقا دهیم. در همین راستا مس سرچشمه سی‌ودومین معدن بزرگ مس دنیاست.

استفاده از آخرین تکنولوژی محیط زیستی روز دنیا در طرح تولید کاتد سونگون

وی گفت: ظرفیت طرح تولید کاتد مجتمع سونگون ۱۰۰ هزار تن ولی قابل توسعه به ۲۰۰ هزار تن است و ما در قراردادمان هم این موضوع را قید کردیم. با توجه به روند رو به رشد اکتشاف و ذخایری که در حال شکل‌گیری است، در توسعه‌ها باید دقت کنیم و برنامه‌ریزی داشته باشیم. مدیرعامل شرکت مس با تاکید بر اینکه تمامی الزامات محیط زیستی در اجرای این طرح رعایت شده است، افزود: ما از مدل حمام‌های

۱۵ دستگاه حفاری بر اساس آخرین مدل‌های روز دنیا خریداری کردیم که ظرف سه ماه آینده به کشور وارد می‌شود تا بتوانیم به‌صورت سیستماتیک و فنی آخرین روش بین‌المللی علمی اکتشافات را به‌صورت دقیق ادامه بدهیم. وی ادامه داد: میزان ذخایر قابل برداشت مس سونگون تا چهار سال پیش حدود ۳۲۰ میلیون تن بود ولی امروز این ذخایر اقتصادی به لحاظ استخراج؛ یک میلیارد و ۳۲۰ میلیون تن است. امیدواریم در اکتشافاتی که ادامه خواهیم داد؛ میزان ذخایر ارتقا یابد. وی گفت: نکته حائز اهمیت اینکه اگر به میزان اعداد توجه کنید؛ متوسط عیار در این معدن تقریباً ۵۶ صدم درصد با کاتاف گرید دو دهم است. امروز ذخیره‌ای که برای معدن مس سونگون داریم؛ حدود ۱۵ میلیون تن مس خالص است و کل کشور در حال حاضر از حدود ۴۰ میلیون تن مس خالص برخوردار است؛ در حالی که کل ذخایر بین‌المللی دنیا ۸۵۰ میلیون تن مس خالص است.

سعدمحمدی اظهار داشت: الان از لحاظ ذخایر در رتبه هفتم جهان قرار داریم و امیدواریم با اکتشافاتی که انجام می‌دهیم، به رتبه ششم

امروز برای آذربایجان بسیار مهم است؛ چراکه سرمنشأ تحولی عظیم در منطقه ورزقان آذربایجان شرقی خواهد بود و امیدوارم که باعث ایجاد گردش مالی، اشتغال و رونق اقتصادی از لحاظ ملی و استانی و انتفاع مردم منطقه شود.

اردشیر سعدمحمدی مدیرعامل شرکت ملی صنایع مس ایران این مطلب را در مراسم امضای قرارداد «احداث کارخانه تولید کاتد مس در مجتمع مس سونگون» با قرارگاه خاتم‌الانبیا بیان کرد. وی گفت: میزان ذخایر مس سونگون، در دو سالی که اکتشافات صورت گرفته حدود ۵۲۳ میلیون تن با ذخیره نیم درصد ارتقا پیدا کرده است. اکتشافات به‌صورت علمی و بر اساس دستاوردهای روز دنیا با استفاده از سیستم‌های هوشمند ابرالکترونیکی است و شرکت ملی مس این تکنیک را برای اکتشافات در اقصی نقاط کشور به کار می‌برد.

خرید ۱۵ دستگاه حفاری

مدیرعامل شرکت مس خبر داد: در همین راستا

داریم. الان تلاش می‌کنیم تا پایان این ماه تکلیف تغلیظ ۳ را روشن کنیم. تغلیظ ۴ را به زودی شروع خواهیم کرد. مجموع ۴ کنسانتره جمعاً ۶۰۰ هزار تن کنسانتره (۴ تا ۱۵۰ هزار تن) می‌شود، اما همان‌طور که گفته شد؛ قطعاً نیازمند کنسانتره بیشتری هستیم و برای افزایش ظرفیت تولید کنسانتره تلاش و برنامه‌ریزی خوبی داریم. وی با بیان اینکه در آذربایجان ۲۴ هزار میلیارد تومان سرمایه‌گذاری در دستور کار ما قرار گرفته، افزود: البته این به غیر از کنسانتره‌های ۴ به بعدی است که نیاز است و به احتمال بسیار زیاد این عدد بالغ بر ۳۵ هزار میلیارد تومان خواهد شد. مدیرعامل فملی گفت: تمامی منابع از تولیدات شرکت ملی صنایع مس ایران سرمایه‌گذاری خواهد شد و امیدواریم بتوانیم به استناد این سرمایه‌گذاری‌هایی که صورت می‌گیرد؛ در منطقه شاهد یک تحول باشیم. سعدمحمدی تصریح کرد: خوشبختانه با اقداماتی که انجام داده‌ایم در حال حاضر شرکت ملی صنایع مس ایران نقش محوری برای کشور دارد و این نقش باعث غرور و افتخار برای ما است.

گردش عادلانه ثروت

به گفته سعدمحمدی این تعهد را به لحاظ اخلاقی و حرفه‌ای می‌دهم که همه تلاش‌مان را به کار می‌گیریم تا شرایط را به لحاظ ارزآوری، اقتصاد ملی، تأثیر در تولید ناخالص ملی، ایجاد اشتغال و گردش عادلانه ثروت در منطقه ایجاد کنیم. وی ادامه داد: در ارتباط با کمک‌ها و مسوولیت‌های اجتماعی قطعاً تلاش بیشتری خواهیم کرد. مدیرعامل فملی اظهار داشت: در سال گذشته که مجمع در تیرماه برگزار شد، بعد از ۹ سال شرکت ملی مس بدون بند حساسی گزارش حسابرسان داد یعنی ما یک بند هم نداشتیم. سیستم مالی ما کاملاً شفاف بود و در مجمع باعث

ذوب در اجرای این طرح استفاده می‌کنیم؛ حمام‌های ذوب آخرین تکنیکی است که در دنیا در بحث ذوب استفاده می‌شود. سعدمحمدی اظهار داشت: این مدل که با قرارگاه خاتم‌الانبیا به توافق رسیدیم، از نظر زیست‌محیطی کمترین آلودگی و بیشترین راندمان را دارد. این آخرین دستاورد تکنیک ذوب در دنیاست که می‌خواهیم این تکنیک را به کشور وارد کنیم. وی یادآور شد: موضوعی که سال‌های سال در آذربایجان مطرح بود موضوع تبدیل محصول کنسانتره به کاتد مس است که خوشبختانه این موضوع در حال شکل‌گیری است. مدیرعامل شرکت مس افزود: قیمت اسید سولفوریک تقریباً حدود ۱۶۸ دلار است. قطعاً این موضوع را برنامه‌ریزی می‌کنیم که قابلیت تبدیل این اسید را به اسید فسفریک برای این منطقه فراهم و برنامه‌ریزی کند. قیمت اسید فسفریک تقریباً هزار و ۲۵۰ دلار در بازار جهانی است و قابلیت تبدیل اسید فسفریک به کودهای فسفاته در کشور در حال فراهم شدن است. وی ادامه داد: این بخش را برای منطقه آذربایجان هم فراهم خواهیم کرد و دلیل آن هم این است که آذربایجان هم قطب کشاورزی دارد؛ بنابراین در این منطقه هم استفاده از کودهای فسفاته و نیز بازار فروش کودهای فسفاته مطرح است؛ لذا روی این برنامه کار خواهیم کرد تا قابلیت تبدیل را فراهم کنیم؛ هرچند که اسید سولفوریک را می‌توان به کشورهای همسایه صادر کرد.

فلوتاسیون سرباره افتخاری برای کشور

مدیرعامل شرکت مس اظهار داشت: فلوتاسیون سرباره افتخاری برای کشور محسوب می‌شود. نزدیک به ۵۰ سال از عمر تولید مس در کشور می‌گذرد و سرباره‌های ذوب روی زمین به دلیل آلودگی‌های ناشی از بارندگی و... باعث آلودگی زیست‌محیطی می‌شوند. خوشبختانه با استفاده از تکنیک جدید نمی‌گذاریم سرباره‌ها روی زمین بماند و تبدیل به محصولی دیگر برای ذوب می‌شود؛ بنابراین تمامی تکنیک‌هایی که باید کمترین آلودگی برای منطقه داشته باشد را داریم برنامه‌ریزی می‌کنیم و فلوتاسیون سرباره را هم در برنامه ما وجود دارد و اتفاق خواهد افتاد. دکتر سعدمحمدی گفت: نکته حائز اهمیت دیگر اینکه ما برای ۲۰۰ هزار تن ظرفیتی که قرار است برنامه‌ریزی کنیم به نزدیک به یک میلیون تن کنسانتره نیاز

افتخار مجموعه بود که با این گردش مالی و این حوزه فعالیت بدون هیچ بندی گزارش حسابرسان به سرانجام رسید. وی تأکید کرد: تمام تلاش‌مان را می‌کنیم که در ۳ ماهه اول سال آینده در آذربایجان کاتد تولید کنیم. لیچینگ ما از ۶۵ درصد عبور کرده است و تمام کارها ظرف دو ماه آینده تمام می‌شود. تمام تلاش ما این است تا دهه فجر بهره‌برداری شود.

مدیرعامل شرکت مس گفت: از استاندار خواسته‌ای داریم. ما در دمپ باطله ریزش داشتیم. دو سال است که به خاطر جان و ایمنی کارگران خواهش می‌کنم. امضا و تعهد دادم. همه کاری به خاطر جان کارگران می‌کنیم. دمپ باطله خطرناک است. هر تعهدی بخواهید می‌دهم. جنگل‌کاری می‌کنم. اطفای حریق استان و هر کار دیگری که لازم است انجام می‌دهم؛ استان هم به ما کمک کند. به خاطر کارگران و همشهری‌ها این را امضا کنید چون ما در قبال جان انسان‌ها مسوولیم. سعدمحمدی در پایان تأکید کرد: از اول مهرماه عملیات اجرایی در منطقه باید شروع شود. تمام منابعی که به لحاظ مالی نیاز است؛ مطمئن باشید که در اسرع وقت پرداخت می‌شود. لطفاً از اول مهرماه کار را شروع و عملیاتی کنید تا مردم در منطقه تغییرات را احساس کنند.

اشتغال‌زایی برای ۳۵۰۰ نفر

یادآور می‌شود، قرارداد «احداث کارخانه تولید کاتد مس در مجتمع مس آذربایجان» با قرارگاه خاتم‌الانبیا روز سه‌شنبه ۲۳ شهریور با حضور مدیرعامل شرکت مس و جمعی از مقامات استانی بین شرکت مس و قرارگاه خاتم‌الانبیا امضا شد. میزان اشتغال‌زایی این طرح حدود ۵۰۰ نفر به طور مستقیم و حدود ۳۰۰۰ نفر به طور غیرمستقیم است. بر اساس این قرارداد ۱۰۰ هزار تن کاتد مس با گرید LME-A در سال تولید خواهد شد. همچنین کارخانه ذوب مس به ظرفیت ۱۲۰ هزار تن مس آندی در سال، کارخانه پالایشگاه مس به ظرفیت تولید ۱۰۰ هزار تن کاتد مس در سال، کارخانه اسید سولفوریک به ظرفیت ۴۰۰ هزار تن اسید سولفوریک، کارخانه اکسیژن به ظرفیت ۱۶۰۰۰ اکسیژن و کارخانه فلوتاسیون سرباره با ظرفیت ورودی ۹۰۰ تن در روز از جمله کارخانجاتی است که مطابق این قرارداد احداث خواهد شد.

میزان ذخایر قابل برداشت مس

سونگون تا چهار

سال پیش حدود

۳۲۰ میلیون تن

بود ولی امروز این

ذخایر اقتصادی به

لحاظ استخراج؛

یک میلیارد و ۳۲۰

میلیون تن است.

امیدواریم در

اکتشافاتی که ادامه

خواهیم داد؛ میزان

ذخایر ارتقا یابد.

وی گفت: نکته حائز

اهمیت اینکه اگر به

میزان اعداد توجه

کنید؛ متوسط عیار

در این معدن تقریباً

۵۶ صدم درصد

با کاتاف گرید دو

دهم است. امروز

ذخیره‌ای که برای

معدن مس سونگون

داریم؛ حدود ۱۵

میلیون تن مس

خالص است و کل

کشور در حال حاضر

از حدود ۴۰ میلیون

تن مس خالص

برخوردار است؛ در

حالی که کل ذخایر

بین‌المللی دنیا ۸۵۰

میلیون تن مس

خالص است

در بررسی دستاوردهای شرکت آلومینای ایران تاکید شد؛ عملکرد درخشان چهار ساله شرکت آلومینای ایران

حضور و فعالیت شرکتهایی نظیر شرکت آلومینا که تنها تولیدکننده محصولات استراتژیکی چون آلومینا (ماده اولیه تولید آلومینیوم و محصولات سرامیکی) و شمش آلومینیوم است؛ برای کشور یک فرصت مغتنم و یک پدیده دلگرم کننده و ثبات بخش است

. این شرکت توانسته با تکیه بر دانش بومی کارکنان و تجارب صاحب نظران کشور بر مشکلات عدیده‌ای که فراروی صنعت کشور به خصوص شرکت آلومینا قرار گرفته است؛ فائق آمده و حیات پایدار توأم با رشد و بالندگی خود را ادامه دهد.

موفقیت مجتمع آلومینای ایران حاصل مدیریت صحیح منابع، تدوین استراتژی و اهداف توسعه‌ای و تلاش و همدلی کارکنان به خصوص طی

سالهای اخیر است. زنجیره ارزش در شرکت آلومینای ایران شامل بخش معدن، کارخانه تولید پودر آلومینا و کارخانه تولید شمش آلومینیوم است. عملکرد چهار ساله این شرکت خود گویای این ادعاست.

اشتغالزایی

شرکت آلومینای ایران طی چهار سال اخیر با اشتغال بیش از ۶۲۰۰ نفر نیرو (۱۲۲۱ نفر مستقیم و ۵۰۰۰ نفر غیرمستقیم) سهم به سزایی در زدودن غبار محرومیت از منطقه داشته است. رونق اقتصادی حاصل از این اشتغالزایی یکی از ثمرات عملکرد چهار ساله این شرکت در راستای مسئولیتهای اجتماعی است.

معدن بوکسیت

با توجه به اینکه شرکت آلومینای ایران تنها تولیدکننده آلومینا در سطح کشور است؛ وظیفه

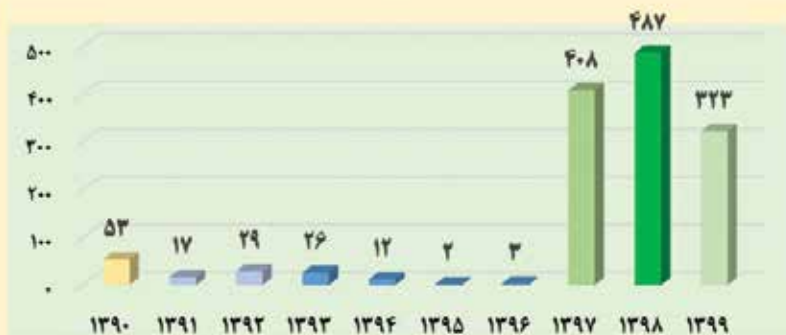
سنگین تأمین خوراک کارخانجات آلومینیوم داخل کشور را نیز به دوش می کشد. کارهای بزرگ و زیرساختی در معادن بوکسیت انجام شده است که به شرح ذیل است: افزایش سطح پیجوییها در قالب طرح اکتشاف سراسری بوکسیت و توسعه پهنه‌های اکتشافی شرکت آلومینای ایران بهره‌بردار ۵ ذخیره بوکسیت در ۵ استان کشور منقسم به ۳۱ بلوکه معدنی است که طی چند سال اخیر به سبب سیاستگذاری مدیریت ارشد؛ مهمترین دستاوردها در بخش معدن شکل گرفته است که حاصل آن در حوزه حفاری اکتشافی دستیابی به ۳۸ میلیون تن ذخیره بوکسیت دیاسپوری و ۷۰ میلیون تن بوکسیت شیلی است. در افق ۱۴۰۴ برنامه توسعه کشور تولید یک و نیم میلیون تن آلومینیوم هدف گذاری شده است که رسیدن به چنین هدفی مستلزم دستیابی به ذخایر بیشتر بوکسیت

(با میانگین سالیانه ۳,۳۰۰ متر معادل ۵۹ درصد از کل حفاریهای انجام شده) مربوط به سالهای قبل از شروع ۹۵ بوده و ۶۷۷۵۶ متر حفاری (با میانگین سالیانه ۱۳۵۵۱ متر معادل ۴۱ درصد از کل حفاریهای انجام شده) نیز از سال ۹۴ لغایت پایان سال ۹۹ صورت گرفته است. در سال ۹۹ نیز بیش از ۱۰,۰۰۰ متر حفاری اکتشافی صورت گرفته است.

تجهیز معادن کشور و افزایش استخراج از معادن جاجریم

استراتژی شرکت آلومینا در حوزه معدن مبنی بر صیانت از معادن و نگاه بلندمدت به منابع محدود و عدم وابستگی به یک معدن خاص است که این سیاست خود سبب توجه به سایر معادن در اختیار شرکت شده است؛ بنابراین تکاپو برای استفاده از معادن تحت مالکیت در سایر نقاط کشور سرعت بیشتری گرفت که در نتیجه بخشی از معادن یزد و کرمان در کانون توجهات کارشناسان برای بهره‌برداری قرار گرفته است و برای معادن دشت ده شرقی و دشت ده غربی و چک چک پروانه بهره‌برداری اخذ شده است. همچنین در سال ۹۹ برای معادن بلبلوئی و دارسینوئی در استان کرمان پروانه بهره‌برداری صادر شده است. با وجود از دست دادن معدن تاش که ضریب باطله‌برداری پایینتری نسبت به دیگر معادن شرکت دارد؛ این شرکت با تجهیز دیگر معادن خود همانند یزد به خوبی توانسته تا بوکسیت مورد نیاز خود را تامین کند. نمودار ذیل به زیبایی ارزشمند بودن معدن تاش و

تعداد جذب

زمان فعالیت برای بهره‌برداری از معدن به ۳۰ سال افزایش یافت. نکته قابل توجه در آمارهای اکتشافی این است که از ابتدای سال ۹۵ لغایت ۹۹ به مدت ۵ سال در مقایسه با سالهای ۶۲ لغایت ۹۴ به مدت ۳۲ سال؛ افزایش ۱۷۹ درصد ذخایر قطعی بوکسیت و همچنین ۶۷۸ درصد ذخایر قابل استخراج بوکسیت در این فاصله زمانی کوتاه حاصل شده است که نشان از همت والا، درک صحیح و جدیت مدیران ارشد مجموعه به امر اکتشافات و توسعه ذخایر دارد.

میزان حفاری اکتشافی به تفکیک سال

شروع انجام عملیات حفاری مغزه‌گیری از سال ۶۲ بوده است که در طول سال‌های ۶۲ تا پایان سال ۹۹ به میزان ۱۶۳,۷۴۲ متر حفاری مغزه‌گیری انجام شده که از این مقدار ۱۰۶,۱۳۵ متر حفاری

و در نتیجه آن افزایش ظرفیت تولید آلومینا برای تأمین نیاز صنعت آلومینیوم کشور است. در همین راستا طرح پیجویی بوکسیت‌های مناطق ایران در دستور کار شرکت آلومینا قرار گرفته است تا با کشف منابع ناشناخته احتمالی بوکسیت در کشور؛ گامهای اساسی برای تحقق این برنامه برداشته شود. بر همین مبنا شرکت آلومینای ایران در حال انجام یک طرح اکتشاف سراسری با هدف شناسایی ذخیره ۵۰ میلیون تن است که عملیات پیجویی این طرح در سال ۹۷، ۶۷ هزار کیلومتر؛ در سال ۹۸ بیست هزار کیلومتر و در سال ۹۹ هم عملیات پیجویی اکتشافی به میزان ۲۰ هزار کیلومتر دیگر انجام شده است و تاکنون ۳۸ میلیون تن ذخیره قابل استخراج بوکسیت با عیار مناسب و همچنین ۷۰ میلیون تن بوکسیت شیلی و کم‌عیار شناسایی شده است. با افزایش ذخیره ماده معدنی بوکسیت؛ مدت

لازم به ذکر است که حفظ پیوستگی خط تولید یکی از موارد مهم در سلامت تجهیزات مجتمع آلومینا که اغلب نیز در کشور یونیک هستند؛ محسوب می شود.

سوخت مازوت به عنوان سوخت جایگزین گاز در موارد اضطراری مورد استفاده قرار می گیرد، اما سهمیه تعلق یافته به شرکت آلومینا برای ذخیره مازوت فقط ۱۵ روز کاری است. با توجه به وضعیت حمل و نقل و ریسک بالای عدم تأمین به موقع در صورت قطع گاز؛ انتظار این شرکت از مسئولان ذیربط افزایش ذخیره مازوت برای حداقل دو ماه کار این مجتمع است.

در سال ۹۹ به دلیل قطع گاز و عدم تأمین مازوت با کیفیت استاندارد؛ خط تولید آلومینا متأسفانه با ۷۱۲ ساعت توقف واحد انحلال مواجه بوده و به مدت ۷۰ روز کاری مجبور به کاهش دبی واحد انحلال شده است. میزان آلومینای تولید نشده به دلیل موارد مذکور ۷۵۶۲ تن بوده که معادل ۲۹ میلیارد تومان است.

در شرایط تحریم این شرکت با حداکثر توان و جدا از کاستی های موجود همچون بوکسیت با عیار و کیفیت مناسب؛ به خوبی توانسته است که علاوه بر کسب دانش فنی تولید با بوکسیت های کم عیار نیاز حداقلی حال حاضر کشور را تأمین کند. در سالی که مزین به نام «تولید، پشتیبانی ها و مانع ز دایه ها» است؛ انتظار می رود این مشکلات که ربطی به تحریم ها ندارد؛ از میان برداشته شود.

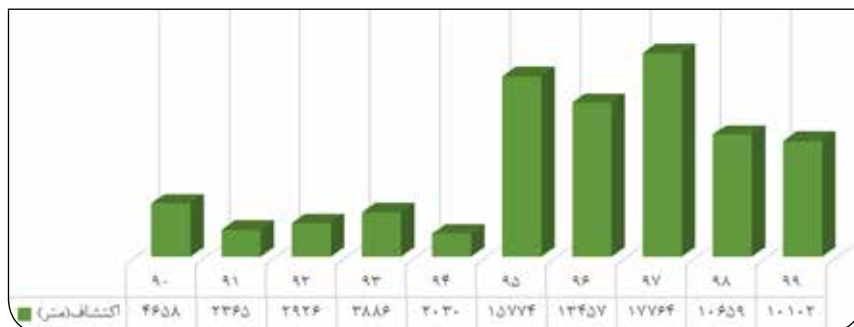
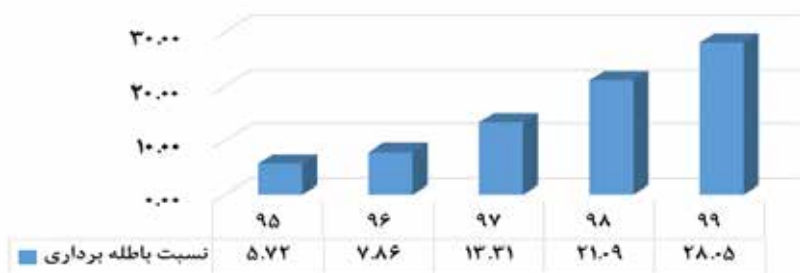
چالش تأمین برق مورد نیاز

افزایش دفعات قطع برق سراسری یکی از چالش هایی است که شرکت آلومینای ایران با آن مواجه است. با توجه به اینکه شرکت در بخش تولید آلومینا و تولید شمش به برق وابستگی شدیدی دارد؛ قطع برق یکی از ریسک های مهم شرکت آلومینا به شمار می رود. با قطع برق تمامی فرآیند تولید آلومینا متوقف می شود و با توجه به فرآیند پیچیده بایر امکان از دست دادن یک محصول نیم ساخته (لیکور آلومینات) وجود دارد. همچنین در مجتمع شمش نیز با قطع برق خسارات جبران ناپذیری به دیگ های سالن احیاء وارد می شود.

دستاوردهای شرکت آلومینا در مجتمع تولید آلومینا

۱. کاهش میزان مصرف ویژه فولوکولانت به رغم کاهش مدول بوکسیت فولوکولانت ماده منعقد کننده گل و جزء موادمصرفی استراتژیک شرکت است. این ماده

نسبت باطله برداری

اساس مدول ۴.۶ صورت گرفته است که در سال ۹۸ و ۹۹ با وجود عدم دسترسی به معدن تاش؛ با همت و تلاش کارکنان زحماتش علاوه بر تولید آلومینا؛ دانش فنی استفاده از سنگ بوکسیت کم عیار نیز کسب شده است.

اضافه بر این در راستای بهره روری و کاهش هزینه های تولید کارکنان این شرکت با پایش پارامترهای تولید و بهبود مستمر موفق به کسب دانش هایی همانند کاهش میزان مصرف ویژه فولوکولانت به رغم کاهش مدول بوکسیت شده اند. در سال ۹۹ نیز به دلیل مشکل سوخت و قانون عدم ذخیره مازوت برای بیش از ۱۵ روز کاری در زمستان؛ مجبور به تهیه مازوت با کیفیت بسیار پایین شدیم که تاثیر به سزایی در کاهش تولید داشت. در سال ۱۴۰۰ کاهش مصرف برق در این شرکت در راستای پایداری شبکه برق کشور منجر به کاهش تولید در معادن مجتمع آلومینا و نیز مجتمع تولید شمش شده است.

چالش تأمین سوخت کوره های مجتمع

قطع گاز که هر سال با شروع فصل سرما و کاهش دما اتفاق می افتد؛ خود عامل مهمی در کاهش تولید آلومیناست.

به ازاء هر ساعت کار هر یک از خطوط انحلال؛ حدود ۷ تا ۶ تن آلومینا تولید می شود. این شاخص به خوبی بیانگر زیان ناشی از عواقب قطع گاز است.

اهمیت کیفیت این معدن را نمایان می سازد. لازم به ذکر است که طی چندین سال گذشته با افزایش عمر استفاده از معادن؛ ضریب باطله برداری و به همان نسبت مشکلات و هزینه های ناشی از آن افزایش یافته است. با این وجود با همت کارکنان باغیرت این شرکت؛ خوشبختانه بوکسیت مورد نیاز تولید شده اگرچه با مدول پایین تر؛ تحویل مجتمع تولید آلومینا شده است.

کارخانه تولید پودر آلومینا

در بخش تولید آلومینا؛ این شرکت موفق شده است که علیرغم افت کیفیت سنگ بوکسیت ورودی به مجتمع و افزایش نسبت باطله برداری به میزان ۴۸ درصد نسبت به میانگین ۱۰ سال قبل؛ پایداری خط تولید آلومینا را به نحو شایسته ای حفظ کند و در سال ۹۹ با وجود استفاده از سنگ بوکسیت با مدول کمتر از ۳.۷، بیش از ۲۳۱ هزار تن تولید آلومینا داشته باشد.

لازم به توضیح است که در ابتدای سال ۹۸ بهره برداری از معدن بوکسیت تاش که می توان گفت با کیفیت ترین ذخیره بوکسیتی کشور است؛ به دلیل برخی کارشکنی ها متوقف شده و بوکسیت مصرفی با افت شدید کیفیت مواجه شد که این افت کیفیت بر کاهش تولید تاثیر قابل توجهی گذاشت. لازم به ذکر است که طراحی مجتمع آلومینا بر

۷. احداث سد خاکی و توسعه آن

شرکت آلومینا در راستای استفاده بهینه از منابع و حفظ محیط زیست؛ اقدام به جمع آوری آب های سطحی به وسیله احداث سد خاکی کرده است. از آنجا که منطقه جاجرم در حوزه مناطق نیمه خشک قرار دارد؛ استفاده از آب های سطحی به دلیل کاهش برداشت از چاه عمیق و حفظ سطح آب زیرزمینی از سیاست هایی بود که در این شرکت اجرایی شده است. فاز دوم این پروژه در قالب توسعه سد خاکی در مرحله اجرا قرار دارد.

۸. بومی سازی قطعات و حمایت از سازندگان داخلی قطعات

بومی سازی به عنوان نمادی برای مبارزه با تحریم ها سرلوحه اقدامات این شرکت قرار دارد. کارهای فراوانی در این زمینه انجام شده است که به عنوان نمونه بومی سازی قطعات پمپ هملمن و گهو و نیز استفاده از پارچه فیلتر ایرانی برای تهیه فیلتر و نیز حمایت از تولید فولوکولانت و... را می توان نام برد. در فرآیند بومی سازی شرکت آلومینای ایران یک تجهیز، قطعه، تکنولوژی و یا یک روش ساخت بررسی شده و بر اساس نیاز حال یا آینده به باز تولید، توسعه و یا تغییر می انجامد. در سال ۸۶ دپارتمان ساخت و خود کفایی با هدف رسیدن به خود کفایی در ساخت تجهیزات، شناسایی توانمندی های شرکت های داخلی ایجاد شد. به علاوه در این واحد ایجاد و تکمیل بانک اطلاعاتی سازندگان تجهیزات و قطعات، تولید کنندگان مواد اولیه، فروشندگان، پیمانکاران، مشاوران و متخصصان معادن و صنایع فولاد سازی و فناوری های مربوطه نیز پیگیری شده است. شرکت آلومینا دارای تکنولوژی یونیک در ایران بوده و در توسعه تکنولوژی مربوطه به تنهایی قدم برداشته است. در ابتدا تمرکز شرکت بر نیازهای روز و به کمک متخصصان خارجی بود، اما با قدم در مسیر بومی سازی و با کمک متخصصان داخلی در راستای توسعه و نیازهای آینده گام برداشته است.

شیمیایی پیش گرم کن های واحد انحلال با انجام موفقیت آمیز این پروژه؛ کمک بزرگی در پایداری خطوط تولید انحلال صورت گرفته است که خود کمک شایانی در کاهش توقفات واحد انحلال دارد.

۵. افزایش بهره وری در فرآیند با باز یافت سود و کاهش در هدر رفت سود کاستیک و آلومینا با انجام پروژه سودیابی از نمک کربنات سدیم؛ میزان قابل توجهی از تلفات سود کاستیک که همراه گل قرمز به سد باطله منتقل می شد؛ کاسته شد که این موفقیت خود یکی از عوامل کاهش بهای قیمت تمام شده محصول است. این پروژه در سال ۹۸ موفق به کسب بهترین و مهمترین پروژه پژوهشی وزارت صنعت، معدن و تجارت شد.

۶. افزایش راندمان آسیاب ها با انجام موفق پروژه فوق موفق شدیم که بدون افزایش آسیاب؛ ظرفیت آسیاب ها را تا ۱۰ درصد بالا ببریم که خود موفقیتی بی نظیر در راستای حذف گلوگاه های خط تولید است.

تا به حال از فرانسه خریداری شده و برای عدم وابستگی به اروپا و همزمان با شروع تحریم ها و بروز مشکل در انتقال ارز و خرید های خارجی در سال ۹۷ در مجتمع آلومینا با تشکیل «واحد فرآیند تولید» سعی شد با افزایش برنامه های کنترلی، نظارت جامع و پایش هر چه بیشتر سیکل تولید مصرف مواد اولیه بهبود یابد. در همین راستا در سال ۹۷ شرکت آلومینا موفق شد برای اولین بار مصرف ویژه فولوکولانت را حدود ۳۵ درصد کاهش دهد. در ادامه با افزایش نظارت بر فرآیند تولید و کسب تجربه؛ میزان مصرف ویژه فولوکولانت در سال ۹۹ نیز نسبت به سال ۹۸ در حدود ۲۵ درصد کاهش داشته است.

۲. امکان سنجی فنی-اقتصادی تولید آلفا آلومینا و تولید آن به صورت پالوت شرکت آلومینا مطابق با سند راهبردی خود فقط به تولید آلومینای متالورژیکی اکتفا نکرده و تولید محصولات جانبی را نیز در دست اقدام دارد؛ بنابراین طرح تهیه امکان سنجی فنی-اقتصادی تولید آلفا آلومینا و تولید آن در حد پالوت در سال ۹۸ با موفقیت به پایان رسید. آلفا آلومینا که در این طرح تولید شد؛ از نوع آلومینای پایه کاتالیستی بوده که مصرف و کاربرد فراوانی در صنایع نفت، گاز و پتروشیمی دارد.

۳. کسب دانش فنی تولید با بوکسیت مدول ۳,۷ همانطور که اشاره شد؛ طراحی مجتمع آلومینا بر اساس مدول ۴,۶ صورت گرفته است که در سال ۹۸ و ۹۹ با وجود عدم دسترسی به معدن تاش؛ با همت و تلاش کارکنان زحمتکش علاوه بر تولید آلومینا، دانش فنی استفاده از سنگ بوکسیت کم عیار نیز کسب شده است.

۴. دستیابی به بهترین روش رسوب زدایی

سازوکارهای سرمایه‌گذاری در مگا پروژه «کمر بند-جاده» چین چیست؟

راز جذابیت ایران برای چین

یار دوازدهم مگا پروژه ابریشم

است که باید در دستور کار ایران قرار گیرد. سه کارشناس که در نشست تخصصی اتاق بازرگانی تهران حول محور «ابتکار کمر بند-جاده» به بحث و تبادل نظر پرداختند، نشان می‌دهد چینی‌ها برای سرمایه‌گذاری روی ابتکار کمر بند-جاده حول دو محور متمرکز شده‌اند. نخست، ایجاد یک هویت نوین برای جهان که از آن با عنوان «آسیایی» یاد می‌شود. در کنار این، دسترسی به یک جمعیت ۴ میلیارد نفری که بازار مصرف بسیار بزرگی است و هژمونی چین بر اقتصاد جهان را تکمیل می‌کند، دومین دلیل سرمایه‌گذاری هنگفت چینی‌ها در این طرح است. کارشناسان در این نشست یادآور شدند این طرح روی سه قاره آسیا، اروپا و آفریقا تاثیراتی جدی خواهد داشت و سرمایه‌های چینی را به خارج از مرزهای این کشور می‌کشاند. ایران می‌تواند با اتصال به این ابتکار، بسیاری از پتانسیل‌های خود را در زمینه‌های اقتصادی-صنعتی عملیاتی کند. با این حال از آنجا که عمده نگاه چین کسب سود بیشتر برای شرکت‌های خود است استراتژی ایران در مگا پروژه چینی کیفیت خاصی می‌طلبد.

اجرای این الزامات از سوی ایران در حالی اهمیت حیاتی دارد که نقش آفرینی ایران در طرح بزرگ چینی‌ها حتمی نیست. مشکلات ایران برای کار در سیستم‌های بین‌المللی موضوعی است که در بخشی از این وبینار مورد تاکید قرار گرفت. فریال مستوفی با اشاره به سرمایه‌گذاری حدوداً ۲۰ میلیارد دلاری چینی‌ها در نیمه اول ۲۰۲۱ در کشورهای همراه در ابتکار کمر بند-جاده، این طرح را یک برنامه بلندمدت سیاست‌گذاری و سرمایه‌گذاری بین‌کاره‌ای دانست که باید ایران با فراست و هوشمندی به آن وارد شود. رئیس کمیسیون

استفاده از مزیت‌های بی‌شمار احیای جاده باستانی ابریشم تاثیرگذار باشد. تحلیل‌ها نشان می‌دهد اجرای ۵ اقدام از سوی ایران می‌تواند ایران را به «ابتکار کمر بند-جاده» متصل کند. فریدون وردی‌نژاد، پژوهشگر روابط بین‌الملل و مشاور دبیر کل اتاق تهران در این باره معتقد است ارتقای جایگاه ایران در این پروژه، الزاماتی دارد که از جمله آنها می‌توان به «اصلاح نظام بانکداری و اعتبارات و بورس»، «مقابله جدی و سراسری علیه پولشویی»، «همکاری‌های آموزشی و سفرهای تخصصی میان دو طرف»، «انتخاب یک مدل توسعه و وفاداری به آن» در کنار «اصلاح قوانین و مقررات برای تسهیل تجارت دوجانبه و چندجانبه» از جمله الزاماتی

مگا پروژه ابریشم در دو مسیر زمینی و دریایی ۶۵ کشور را در بر می‌گیرد که از نگاه چینی‌ها، ایران به دلیل پنج نوع ظرفیت و جاذبه‌ای که دارد می‌تواند در اولویت‌های نخست قرار بگیرد. این جذابیت‌ها در یک وبینار تخصصی از سوی مرکز خدمات سرمایه‌گذاری اتاق بازرگانی تهران بررسی شد.

فرصت‌ها و چالش‌های پیش روی ایران در پیوستن به ابتکار «کمر بند-جاده» بررسی شد. شواهد موجود نشان می‌دهد چین، ایران را به عنوان یار دوازدهم خود در اجرای «ابتکار کمر بند-جاده» معرفی کرده است. در این راستا نحوه بازی ایران در ابتکار چینی‌ها می‌تواند در

بازار پول و سرمایه اتاق تهران با اشاره به تحولات منطقه و مناقشات میان چین و آمریکا و برنامه همکاری جامع ۲۵ ساله ایران و چین و آثار و پیامدهای کرونا و تغییرات زنجیره‌های ارزش جهانی گفت: ظرف چند سال آتی، صحنه جهانی دگرگون خواهد شد و بنابراین لازم است تا از قبل برای آن آماده شویم و دانش و شناخت خود را به‌روز و عمیق کنیم تا بتوانیم تصمیمات بهتری بگیریم. ایران طبق نظر چینی‌ها از میان ۶۵ کشور اولویت دوازدهم را در ابتکار کمربند-جاده دارد. در عین حال، چینی‌ها به دلایل روشنی در پی جذب ایران در این طرح هستند. این میل به چند دلیل عمده است: ذخایر نفت و گاز، منابع کانی و غیرفلزی، نیروی انسانی، بازار پرکشش داخلی، بازارهای تحت نفوذ ایران در غرب آسیا و موقعیت ترانزیتی از جمله دلایل جذابیت ایران برای چین است. یکی دیگر از جذابیت‌هایی که ایران برای چین دارد، استقلال رای و مواضع سیاسی ایران در عرصه بین‌المللی است. اما ایران مشکلات خود برای کار در نظام‌های بین‌المللی را هنوز حل نکرده و از این ناحیه برای پیوستن به ابتکار یک کمربند-جاده مشکلاتی وجود دارد. از آنجا که جهان طی سالیان آتی در طرح «کمربند-جاده»، شاهد سرریز میلیاردها دلار سرمایه به کشورهای همکار این ابتکار خواهد بود، ایران باید خود را برای کسب هرچه بیشتر منافع این طرح آماده سازد تا بتواند بخشی از سوخت توسعه خود را از مجرای این طرح تامین

کند. توصیه کارشناسان حاضر در نشست اتاق بازرگانی تهران این است که ایران در جاده جدید ابریشم به شکل هوشمندانه مشارکت کند. چین که قصد دارد برنامه همه‌جانبه‌ای در ابعاد فرهنگی-اقتصادی-امنیتی و سیاسی برای شرکای خود تدارک ببیند، شرکای اصلی خود را در این ابتکار معرفی کرده که سنگاپور و روسیه اولویت‌های اصلی هستند. ناشناخته بودن ایران و اطلاعات اندک از زیرساخت‌های کشور در کنار ریسک‌هایی که از ناحیه بازگشت پول و سرمایه از ایران به دلیل عدم رعایت قوانین بانکداری جهان و استانداردهای FATF یا استانداردهای مالیاتی کشور وجود دارد، از جمله موانعی است که تمایل چینی‌ها برای سرمایه‌گذاری در ایران و دادن نقش به کشور برای بازی در ابتکار کمربند-راه را کاهش می‌دهد.

ابتکار چین، ایران و شرکت در بازی جهانی

فریال مستوفی در این نشست در خصوص چشم‌انداز روابط ایران و چین و تحولات جهانی ناشی از اجرای ابتکار کمربند-جاده بحث کرد. رئیس مرکز خدمات سرمایه‌گذاری اتاق تهران گفت: سرمایه‌گذاری خارجی به عنوان عاملی برای انتقال سرمایه، فناوری، تخصص و مدیریت، نقش مهمی در رشد و توسعه کشورها ایفا می‌کند. کشورهای مختلف دنیا توانسته‌اند با بهره‌گیری از سرمایه‌گذاری خارجی و پیوستن به زنجیره‌های ارزش جهانی، خود را

در ریل توسعه قرار دهند. چین، کره جنوبی، سنگاپور، مالزی، ترکیه و اخیراً ویتنام و اندونزی از نمونه کشورهایی هستند که از این استراتژی سود برده‌اند. البته عوامل دیگری نیز در رشد و توسعه دخیل بوده است، اما نمی‌توان منکر نقش بی‌بدیل سرمایه‌گذاری خارجی و حضور در زنجیره‌های ارزش جهانی شد. وی با بیان اینکه، چین زمانی کشور فقیری محسوب می‌شد اما اکنون مقصد بزرگی برای جذب سرمایه خارجی است، گفت: چین در سال ۲۰۲۰ بعد از آمریکا که با جذب ۱۵۶ میلیارد دلار رتبه اول جهانی را دارد، موفق به جذب ۱۴۹ میلیارد دلار سرمایه و کسب رتبه دوم شده است. همچنین سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی چین در سایر کشورها در سال ۲۰۲۰ در سطح ۱۳۳ میلیارد دلار بوده و چین را به بزرگ‌ترین سرمایه‌گذار جهان تبدیل کرده است، در حالی که آمریکا در این سال ۹۳ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری خارجی کرده است.

مستوفی استراتژی چین در جذب سرمایه‌گذاری و همچنین سرمایه‌گذاری در دیگر کشورها را بسیار هوشمندانه و در جهت کمک به شرکت‌های چینی برای رقابت بیشتر در سطح بین‌المللی توصیف کرد و گفت: چین برای دستیابی به این اهداف، چارچوب مقرراتی را برای سرمایه‌گذاری مستقیم در خارج در یک بستر زمانی از محدود کردن به سمت تسهیل، حمایت و در نهایت تشویق تغییر داده است؛ به‌گونه‌ای که جریان سرمایه‌گذاری مستقیم

چین در خارج از کمتر از ۲ میلیارد دلار در سال ۲۰۰۰ به ۱۳۳ میلیارد دلار در سال ۲۰۲۰ افزایش یافته و اقتصاد دیجیتال سهم مهمی از کل این افزایش را تشکیل می‌دهد. این ارقام را می‌توانید مقایسه کنید با خروج حدود ۱۰۰ میلیارد دلار سرمایه ایرانی در دهه اخیر و نوع سرمایه‌گذاری‌های آن از جمله سرمایه‌گذاری در خرید املاک ترکیه و برخی کشورهای همجوار.

او با تاکید بر اینکه ایران از دیگر کشورهای جهان مستثنی نبوده و برای توسعه و رشد اقتصادی نیازمند همکاری با کشورهای دیگر و بهره‌گیری از سرمایه‌گذاری خارجی است، گفت: برای موفقیت در جذب سرمایه‌های خارجی، باید بستر و زیرساخت مناسب آن را در کشور فراهم کرد. بنابراین مرکز خدمات سرمایه‌گذاری اتاق تهران با هدف مهیاسازی زیرساخت‌ها و بستر مناسب جذب سرمایه‌گذاری و آموزش و گسترش دانش در حوزه سرمایه‌گذاری خارجی و همچنین ساده‌سازی پروسه سرمایه‌گذاری و اصلاح موانع موجود، در سال ۱۳۹۴ شروع به کار کرد. به همین منظور تفاهم‌نامه‌های همکاری با سازمان‌ها و شرکت‌هایی مانند سازمان سرمایه‌گذاری، Ey, Delloite, Roland، Berger, Pcc-Uk

منعقد شد تا بتوانیم از دانش و تجربه برترین شرکت‌های جهانی بهره‌مند شویم. مستوفی در ادامه به موضوع ابتکار کمربند-جاده پرداخت و گفت: چین اکنون بزرگ‌ترین شریک تجاری ایران است و در عین حال طرح «کمربند-جاده» یک برنامه بلندمدت سیاست‌گذاری و سرمایه‌گذاری بین‌قاره‌ای است. اگرچه کمربند-جاده یک ابتکار جهانی است، اما تمرکز عمده آن بر کشورهای آسیا، شرق آفریقا، اروپای شرقی و خاورمیانه قرار گرفته است.

رئیس کمیسیون بازار پول و سرمایه اتاق تهران افزود: بنا بر ادعای مقامات چینی، حجم سرمایه‌گذاری مستقیم شرکت‌های چینی در اقتصاد کشورهای شرکت‌کننده در کمربند-جاده ابریشم، بالغ بر ۱۳۰ میلیارد دلار بوده است. داده‌های مربوط به سرمایه‌گذاری‌های چینی در ۱۴۰ کشور ابتکار کمربند-جاده نشان می‌دهد که میزان کل سرمایه‌گذاری در طرح کمربند-جاده در ۶ ماهه اول سال ۲۰۲۱ حدود ۱۹/۳ میلیارد دلار بوده است. حال آنکه ایران با برخورداری از موقعیت بالقوه استراتژیک در صورتی که بتواند از این پروژه بهره‌برداری کند، می‌تواند نقش و جایگاه مناسبی در این ابتکار داشته باشد و از آن در جهت منافع ملی بهره گرفته و جایگاه اقتصادی خود را در سطوح منطقه‌ای و جهانی ارتقا دهد. از این رو،

ما باید بر اساس دانش و آگاهی و همچنین با فراست و هوشمندی و در نظر گرفتن جوانب مختلف و این اصل که کشورهای مختلف از جمله چین به دنبال بیشینه‌سازی منافع ملی خود هستند، برای به دست آوردن بیشترین منافع برای ایران تلاش کنیم. او با اشاره به تحولات منطقه و مناقشات میان چین و آمریکا و برنامه همکاری جامع ۲۵ ساله ایران و چین و آثار و پیامدهای کرونا و تغییرات زنجیره‌های ارزش جهانی، گفت: ظرف چند سال آتی، صحنه جهانی دگرگون خواهد شد و بنابراین لازم است تا از قبل برای آن آماده شویم و دانش و شناخت خود را به‌روز و عمیق کنیم تا بتوانیم تصمیمات بهتری بگیریم. در رابطه با طرح کمربند-جاده نیز سوالات بسیار زیادی وجود دارد که نیازمند پاسخ دقیق و عمیق است. اگرچه اطلاعات گسترده و پراکنده‌ای در سطح رسانه‌ها و اینترنت منتشر شده است، اما عموماً دانش عمیق و دقیقی ایجاد نمی‌کند. برای این منظور ما نیازمند آن هستیم که از دانش و تجربه افراد داخل کشور که در حوزه کمربند-جاده پژوهش داشته‌اند، بهره‌مند شویم. همچنین لازم است از تجربه و دانش خود چینی‌ها و کشورهای دیگر در این پروژه بهره ببریم و از تجارب آنها بیاموزیم.

بانک ایران زمین در استفاده از «بانکداری داده محور» پیش قدم شد

فعالیت مشتری؛ داده‌های متنوعی در بانک وجود دارد و بانک‌ها بر اساس تحلیل داده‌های عملکرد شخص رفتار او را برای توسعه کسب‌وکار رصد می‌کنند. در این مقطع بانک با آگاهی از این اطلاعات؛ مشتری را مورد حمایت خود قرار می‌دهد و تسهیلات و سرویس‌های بانکی متنوعی را به او ارائه می‌کند. از این رو خیلی از مفاهیمی که در حوزه فین‌تک کاربرد دارد؛ مثل اعتبارسنجی، ابزارهای مدیریت مالی شرکت‌ها، تأمین مالی جمعی و قرض‌دهی فرد به فرد معنادار می‌شود. در بانکداری داده‌محور بانک‌ها در پی یافتن شریک استراتژیک و وفادار هستند. بانکداری داده‌محور به بانک‌ها این امکان را می‌دهد که مدل‌ها و محصولات تجاری کاملاً جدیدی بسازند و فرآیندهای خود را بهینه کنند. معاون فناوری اطلاعات بانک ایران زمین در این خصوص گفته بود: «در بانکداری دیجیتال فعالیت‌های مشتری شامل ترانکشن‌های بانکی، موضوعات مورد علاقه، سلاقی، میزان رضایت‌مندی از خدمات بانکی و از طریق استفاده از کانال‌های مختلف و ابزارهای دیجیتال رصد می‌شود و پس از تحلیل فعالیت‌ها، پیشنهادها و محصولات متناسب با نیاز مشتری به وی ارائه می‌شود. در همین راستا روش‌های بهبود ارتباط مشتری با بانک مورد بررسی قرار می‌گیرد.» فرهاد اینالویی اظهار کرد: «در بانکداری دیجیتال ایجاد امنیت پیچیده است؛ چراکه فین‌تک‌ها واسطه بین مشتری و بانک هستند.

کسب‌وکارهای نوین ایجاد کنیم.» حال با گذشت ۵ ماه از سال ۱۴۰۰ وعده‌های پورسعید یکی یکی در حال تحقق است و با تمام دیجیتالی این بانک می‌توان تولد اولین بانک دیجیتالی کشور را جشن گرفت. اهمیت دیجیتالی شدن بانک ایران زمین از جهات مختلفی قابل بررسی است. نخست داده‌محور بودن بانکداری دیجیتال با اشکال دیگر بانکداری است. بانکداری داده‌محور (data-driven banking) که با نام مبتنی بر داده نیز شناخته می‌شود؛ اصول تکنیک‌ها و استراتژی‌هایی هستند که با بهره‌گیری حجم بالای دسته‌ای از اطلاعات، جوامع هدف خاص و گروه‌های کاربری را در سطح فردی نشانه می‌گیرد. در بانکداری دیجیتال ممکن است فردی دارایی زیادی نداشته باشد، اما با توجه به سوابق

بانک ایران زمین که ۱۴۰۰ را سال تولد خود در کسوت بانک تمام دیجیتالی اعلام کرده بود؛ تاریخ ۱۰ مرداد ۱۴۰۰ را برای این تولد دوباره در قالب طرح ۵۱۰ برگزیده است که بر این اساس بانک ایران زمین نخستین بانک تمام دیجیتالی کشور خواهد شد. وجه تمایز بانکداری دیجیتال با اشکال دیگر بانکداری؛ تمرکز آن بر نیازهای مشتری و داده‌محور بودن آن است.

به گزارش روابط عمومی بانک ایران زمین؛ در همین روزهای ابتدایی سال جاری بود که مدیرعامل بانک ایران زمین در پیامی که به مناسب آغاز سال نو منتشر کرد؛ وعده جهش و تحول در بانک ایران زمین را داد. در پیام عبدالعزیز ذبیحان این بانک آمده بود: «هاطی چند سال گذشته تمام تلاش خود را برای ایجاد یک ساختار منسجم و پیاده‌سازی بانکداری دیجیتال با برنامه‌ریزی دقیق انجام داده‌ایم و امیدوارم بتوانیم طبق برنامه با ارائه سرویس‌های جدید؛ تحولی را در صنعت بانکداری ایجاد کنیم.» مدیرعامل بانک ایران زمین با بیان این نکته که سال ۱۴۰۰ سال تحول و جهش در بانک ایران زمین خواهد بود، گفت: «سال‌ها تلاش کردیم و به برنامه‌های خود متعهد بودیم؛ زیرساخت‌های زیادی را فراهم کردیم تا بتوانیم تغییرات اساسی در شیوه ارائه خدمات به مشتریان به خصوص استارت‌آپ‌ها و

بانک ایران زمین حامی نظام سلامت کشور

مسئولیت اجتماعی یکی از اصول اخلاقی تأثیرگذار در کسب و کار یک سازمان است. هر سازمان علاوه بر فعالیت‌های اقتصادی و معیشتی موظف به اجرای این مهم در حوزه اجتماعی است. در یک بانک می‌توان مسئولیت اجتماعی در سوازم را به وظایف و تعهدات سازمان در راستای حفظ، مراقبت و کمک به جامعه‌ای که در آن فعالیت می‌کند، اطلاق کرد. یکی از اقدامات مهم و موثر بانک ایران زمین در حوزه مسئولیت اجتماعی حمایت از نظام سلامت کشور، کمک به بیمارستان‌ها، نهادهای بهداشتی و - از ابتدای شیوع ویروس کرونا بوده است.

♦ مشارکت در راه اندازی مرکز تجمیعی واکسن کرونا در باغ موزه دفاع مقدس

مرکز تجمیعی واکسن کرونا طاقانی با حضور دکتر شهریار رئیس کمیسیون بهداشت مجلس شورای اسلامی، دکتر زاکری فرمانده ستاد مقابله با کرونا در استان تهران و مدیران ارشد بانک ایران زمین افتتاح شد.

عبدالعزیز پورسعید مدیرعامل بانک ایران زمین با اشاره به اقدامات انجام گرفته در حوزه مسئولیت اجتماعی اظهار داشت: انجام مسئولیت‌های اجتماعی توسط نهادهای مالی در امور عام‌المنفعه از اقداماتی است که بانک ایران زمین بر آن تأکید ویژه‌ای دارد. از زمان شیوع بیماری کرونا ما اقدامات زیادی را در راستای کمک به بیمارستان‌ها، نهادهای بهداشتی و - انجام داده‌ایم و سعی کرده‌ایم با برقراری کمپین‌های اطلاع‌رسانی ضمن آگاهی‌رسانی از شیوع این بیماری در شعب خود نیز جلوگیری کنیم.

سید حسن سلطانی فیروز ریاست هیأت مدیره بانک ایران زمین این بانک را یکی از حامیان پیگیر در حوزه نظام سلامت کشور دانست و کمک مالی و خرید اقلام بهداشتی جهت بیمارستان‌ها، نهادهای بهداشتی، کادر درمان و - را از جمله اقدامات صورت گرفته توسط بانک از زمان شیوع ویروس کرونا اعلام کرد.

وی با تأکید بر این موضوع که بانک ایران زمین تلاش می‌کند در حد امکانات خود به حوزه سلامت کمک کند، اظهار داشت: در شرایط کنونی این موضوع یکی از وظایف بنیادین بانکداری است. در حوزه مسئولیت اجتماعی است.

این مرکز با همکاری بانک ایران زمین، مرکز بهداشت شمال تهران، باغ موزه دفاع مقدس و دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی افتتاح شده است.

♦ افزایش خدمات بانکداری مجازی

با شیوع کرونا از اواخر سال ۹۸، نیاز به الکترونیک بودن نظام بانکداری کشور به شدت احساس شد. با ممنوعیت حضور مردم در اماکن عمومی و شروع فرایند، بانک‌هایی که بستر الکترونیک شدن را فراهم کرده بودند به آسانی توانستند خدمات خود را به قوت قبیل به مشتریان شان ارائه دهند.

بانک ایران زمین یکی از بانک‌هایی است که پس از این اقدامات گسترده و ارزنده‌ای در زمینه بانکداری مجازی انجام داده است و این امکان را برای مشتریان خود فراهم کرده است که با آماده کردن زیرساخت‌های لازم و ارائه خدمات دیجیتال سریع و آسان مشتریان را از مراجعه حضوری به شعب بی‌نیاز کند.

♦ ارائه دستگاه‌های ساخت واکسن در راه اندازی خط تولید واکسن کووید

با توجه به شرایط کنونی در خصوص پدیده کرونا همه‌آزادان کشور تلاش کنند که مردم با کمترین مشکل از این شرایط عبور کنند. بر همین اساس بانک ایران زمین به منظور تسریع در فرایند تولید واکسن و پیشگیری از ابتلا و جرات جان مردم کشور، تجهیزات راه اندازی خط تولید واکسن کرونا را در اختیار مجموعه دارویی برکت قرار داد تا نیازهای فعلی واکسن ایرانی تأمین شود.

♦ افعال تسهیلات صاحبان مشاغل و کسب و کارهای آسیب دیده از کرونا

در راستای اجرای تکالیف ابلاغی از سوی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و با هدف مساعدت و حمایت بانک ایران زمین، طرح «انتقال پرداخت اقساط تسهیلات ۴ ماهه اول سال ۱۴۰۰ به انتهای دوره تسطی» برای صاحبان مشاغل و کسب و کارهای به شدت آسیب دیده از کرونا که مورد بازپرداخت اقساط تسهیلات دریافتی آن‌ها در چهار ماهه اول سال ۱۴۰۰ بوده و در این سازه زمانی پرداخت نشده باشد در این بانک اجرا شد.

♦ تهیه اقلام بهداشتی برای بیمارستان‌ها

بانک ایران زمین در راستای ارائه خدمات در مانی بیمارستان‌ها به بیمارانی مبتلا به ویروس کرونا، طرح تهیه و تأمین اقلام بهداشتی مورد نیاز بیمارستان‌ها را در سرسرس کشور اجرا کرده است.

♦ برگزاری پوشش پزشکی از کرونا

در پوشش «هیچ‌اکنون» خود آدم همیشه» محتوای آموزشی و اثرگذار در حوزه پیشگیری از ویروس کرونا ضرورت در خانه ماندن، جلوگیری از رفت و آمد، به‌کارگیری برای انجام اقدامات سوسمند اقتصادی و اجتماعی و در خانه و تسهیل و طب‌همکاری مردم برای ماندن و ایجاد محیطی جذاب و تأثیرگذار در خانه در اختیار گروه‌های مردمی قرار داده است. همچنین ارائه بسته‌های پیشنهادی در حوزه گذران سوسمند وقت در خانه نیز از اهداف این پوشش است.

www.izbank.ir

13

th
Isfahan International Exhibition
Center
Metallurgy, Steel, Foundry
Machinery & Related Industries
29 Sep - 2 Oct 2021
Isfahan International Exhibition
Center, Iran
Opening Hours : 10 - 18

سیزدهمین نمایشگاه بین‌المللی
متالورژی، فولاد، ریخته‌گری
ماشین‌آلات و صنایع وابسته
۷ الی ۱۰ مهرماه ۱۴۰۰

ساعت بازدید: ۱۰ تا ۱۸
کمربندی شرق، روبروی منطقه روشن دشت
نمایشگاه بین‌المللی اصفهان

METALEX 2021

برگزارکننده: رستاک پلاویژن
تلفن: ۰۲۱-۸۸۲۴۶۴۵۵-۷
www.rastak-expo.com
www.metalex.ir
metalex@rastak-expo.com

PLANEX 2021

کنفرانس بین المللی بررسی صنعت فولاد و مواد اولیه

۲۵ الی ۲۶ آبان ۱۴۰۰

مرکز همایش‌های بین المللی جزیره کیش

 metallurgyonline

 +989120295792

 CEO@RASTAK-EXPO.COM

Steel Supply Chain in Focus

Kish Free Zone
Conference Center

Nov 16 - 17, 2021

Organizer : Rastak padvision Company

members of the Planex2021
Policy Council :

Mr. Walter P. Schroeder

Mr. Mojtaba Khojasteh

Mr. Tang Fei

Dr. Mostafa Sabzevari

Dr. Maedeh Mazinani

Mr. Mehdi Sariak

Mr. Masoud Abdeyazdan

www.planexevent.com

Info@planexevent.com

Tel: +98 2188346455-7

SteelMint

KSC.CO

شرکت مجتمع فولاد خراسان
Khorasan Steel Complex Co.

www.KhorasanSteel.ir

Info@KhorasanSteel.ir

بزرگ ترین تولید کننده فولاد
در خط مقدم جبهه صنعتی شرق کشور

تولید کننده انواع مقاطع فولادهای سبک ساختمانی

• **طلایه دار تکنولوژی نوین در صنعت فولاد کشور** •
• **استحکام پایدار** ❖ **آرامش ماندگار** •

